

**UCHWAŁA NR LII/301/23
RADY POWIATU SŁUBICKIEGO**

z dnia 27 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030"

Na podstawie art.12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j.Dz.U. z 2022 poz. 1526 z późn. zmianami),

uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Strategię Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030", stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Słubickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Wiesław Kołosa

Załącznik
do uchwały Nr LII/301/23
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia 27 czerwca 2023 r.

STRATEGIA
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU
POWIATU SŁUBICKIEGO
NA LATA 2023–2030

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
1. Diagnoza stanu Powiatu Słubickiego.....	5
1.1. Ogólna charakterystyka powiatu.....	5
1.1.1. Położenie.....	5
1.1.2. Demografia.....	6
1.1.3. Gminy powiatu słubickiego.....	7
1.1.4. Ukształtowanie terenu, położenie geograficzne i walory krajobrazowe.....	8
1.1.5. Gospodarka i rynek pracy.....	10
1.1.6. Edukacja.....	18
1.1.7. Kultura, turystyka i sport.....	25
1.1.8. Organizacje pozarządowe.....	32
1.1.9. Pomoc społeczna, piecza zastępcza, niepełnosprawność.....	33
1.1.10. Promocja i ochrona zdrowia.....	39
1.1.11. Komunikacja i infrastruktura drogowa.....	49
1.1.12. Bezpieczeństwo publiczne i zabezpieczenie przeciwpowodziowe.....	51
1.1.13. Czynniki determinujące stan i kształtowanie sytuacji finansowej Powiatu Słubickiego w latach 2019-2022 i przyszłych okresach.....	57
1.1.14. Zasoby powiatu - stan nieruchomości.....	60
1.2. Wnioski z diagnozy.....	65
1.3. Analiza SWOT.....	70
2. Wizja powiatu słubickiego w perspektywie czasowej 2023 – 2030.....	77
3. Cele strategiczne i kierunki działań Powiatu Słubickiego.....	78
4. Projekty strategiczne w perspektywie czasowej 2023 – 2030.....	82
5. Wdrożenie, monitorowanie i źródła finansowania Strategii.....	97
6. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami strategicznymi.....	100
7. Informacja dotycząca ankiet oraz konsultacji społecznych.....	102
8. Spis tabel, wykresów i rysunków.....	104
9. Zespół ds. opracowania Strategii.....	105

Wprowadzenie

Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego to najważniejszy dokument programowy, określający obszary, cele i kierunki rozwoju realizowane przez samorząd w ramach polityki rozwoju lokalnego. Głównym celem strategii jest stworzenie podstaw planu rozwoju powiatu słubickiego w okresie 2023-2030. Pełni też rolę generalnego planu postępowania Zarządu Powiatu i Rady Powiatu we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, jednostkami administracji państwowej, przedsiębiorcami oraz mieszkańcami w celu zapewnienia rozwoju potencjału powiatu.

Konieczność opracowania niniejszej strategii wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania celów do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Ogromne znaczenie w budowaniu dokumentu ma także przynależność Polski do Unii Europejskiej, zarówno pod względem pozyskania funduszy na rozwój lokalny, a także zobowiązań samorządów terytorialnych.

Podstawą opracowania Strategii była diagnoza powiatu słubickiego, będąca kluczowym etapem w kompleksowej ocenie zasobów rozwojowych, które następnie prowadzą do wypracowania wizji, celów i kierunków działań na przyszłość. Diagnoza powiatu słubickiego stanowiła podstawę do aktualizacji dotychczas obowiązującej strategii rozwoju regionu. Zebrane dane posłużyły przede wszystkim wyznaczeniu mocnych i słabych stron powiatu słubickiego oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT w poszczególnych obszarach.

Prezentowany dokument został opracowany w oparciu o zaangażowanie społeczności lokalnej, w tym poprzez ankietyzację i konsultacje społeczne. Doświadczenia oraz wnioski wypracowane podczas konsultacji miały na celu otwarcie dyskusji na temat kierunków rozwoju powiatu słubickiego, wytyczenia wizji, celów, a także zaproponowanie konkretnych rozwiązań. Dzięki zaangażowaniu w proces aktualizacji zrównoważonej strategii rozwoju powiatu słubickiego społeczności lokalnej i funkcjonujących w jej granicach podmiotów, dokument ten wyraża interes publiczny postrzegany przede wszystkim z poziomu lokalnego. Problematyka regionu jest rozważana pod kątem spójności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, w tym: Zrównoważona Europa 2030, Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku), Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030.

Osobom opracowującym Strategię Rozwoju Powiatu Słubickiego przyświecał cel stworzenia praktycznego i przystępnego dokumentu, w którym zostaną sformułowane priorytety potrzeb rozwojowych poprzez wypracowanie propozycji najbardziej efektywnego podejścia do zaplanowania i realizacji zadań wskazanych w niniejszym opracowaniu na obszarze powiatu.

Strategia odnosi się do przyszłości powiatu w kontekście najbliższych lat do roku 2030 i stanowi plan działań zaproponowany przez Zarząd Powiatu oraz Radę Powiatu ze wskazaniem nowych kierunków działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Strategia jest wynikiem analiz przy wykorzystaniu poszczególnych źródeł informacji i jednocześnie stanowi odniesienie do zgłoszonych potrzeb oraz sugestii społeczności lokalnej.

Ważnym elementem wpływającym na ukształtowanie niniejszego dokumentu oraz zdefiniowanie celów i projektów strategicznych w perspektywie czasowej 2023–2030 było przeprowadzenie badań społecznych w postaci ankietyzacji, w której respondenci z poszczególnych grup społecznych mieli możliwość swobodnego wyrażenia swych opinii i oczekiwań. Ankieta była dostępna na stronie internetowej powiatu słubickiego oraz w mediach społecznościowych, a także w wersji papierowej w Biurze Obsługi Interesanta starostwa.

Po przeprowadzonych konsultacjach społecznych i zatwierdzeniu przez Zarząd Powiatu Słubickiego, projekt Strategii został przedłożony Radzie Powiatu Słubickiego.

1. Diagnoza stanu powiatu słubickiego

1.1. Ogólna charakterystyka powiatu

1.1.1. Położenie

Powiat słubicki leży w północno-zachodniej części województwa lubuskiego i graniczy odpowiednio: po stronie północnej z powiatem gorzowskim ziemskim, po stronie wschodniej z powiatem sulęcińskim, po stronie południowo-wschodniej z powiatem krośnieńskim, a od strony zachodniej z Krajem Związkowym Brandenburgia w Republice Federalnej Niemiec. W skład powiatu wchodzi: cztery gminy miejsko-wiejskie: Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słubice oraz jedna gmina wiejska: Górzycza.

Rysunek 1. Powiat słubicki - podział na gminy

Źródło: www.powiatslubicki.pl

Obszar powiatu wynosi niemal 1000 km² i jest zamieszkiwany przez ok. 47 tys. osób. Pod względem komunikacyjnym powiat słubicki jest bardzo zróżnicowany. Istnieje tu dobrze rozbudowana infrastruktura komunikacji drogowej i kolejowej. Duże znaczenie komunikacyjne ma rzeka Odra, która na obszarze powiatu jest niemal przez cały rok żeglowna. Fakt przygranicznego położenia nadaje charakter i kształtuje kierunki rozwoju gmin wchodzących w skład powiatu. Sąsiedztwo z Niemcami, rozwinięty handel i usługi, dobra sieć komunikacji, to czynniki mające wpływ na gospodarkę tego regionu. Graniczne przejścia w Świecku oraz Słubicach sprzyjają rozwojowi firm zajmujących się transportem, spedycją i obsługą celną. Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna stwarza szerokie możliwości działania na terenie powiatu inwestorom krajowym i zagranicznym. Dzięki tym

atutom powiat słubicki dąży do umocnienia swojej pozycji jako jednego z wiodących centrów rozwoju gospodarczego w województwie lubuskim.

Powiat położony jest w następujących regionach fizycznogeograficznych: Pojezierze Łagowskie, Równina Torzyska, Lubuski Przełom Odry i Dolina Środkowej Odry. Na terenie powiatu znajduje się Puszcza Rzepińska, Park Narodowy Ujście Warty, fragment Krzesińskiego Parku Krajobrazowego. Naturalne walory przyrodnicze powiatu, czyli jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory, stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej.

1.1.2. Demografia

Powiat słubicki w 2021 roku zamieszkiwało 46 617 mieszkańców, z czego 51,2% stanowiły kobiety, a 48,8% mężczyźni. W pierwszym półroczu 2022 r. liczba mieszkańców powiatu zmniejszyła się do 46 046 (stan na 30 czerwca). Podobnie jak w roku 2021 51,2% mieszkańców stanowiły kobiety, a 48,8 % mężczyźni. Średni wiek mieszkańców powiatu wynosi 40,9 lat. Jest to wiek porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubuskiego, a zarazem nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozuje się, że w roku 2050 liczba mieszkańców powiatu słubickiego będzie wynosiła 41 205 (20 347 kobiet i 20 858 mężczyzn). W powiecie słubickim w pierwszym półroczu 2022 roku występował ujemny przyrost naturalny wynoszący -79, podobnie w roku 2021 występował ujemny przyrost naturalny wynoszący -265, natomiast w 2020 przyrost naturalny – także ujemny wynosił -154. W okresie ostatnich czterech lat widoczny jest spadek przyrostu naturalnego, co oznacza, że społeczeństwo przybiera tendencję starzejącą i jest to zjawisko niekorzystne.

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne w powiecie słubickim w latach 2011 – 2022

Lp.	Dane demograficzne	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
1.	Liczba mieszkańców ogółem w tym:	47 498	47 329	47 318	47 278	47 275	47 093	47 068	47 101	46 929	46 944	46 617	46 046
	kobiety	24 191	24 058	24 059	24 014	24 033	23 998	23 996	24 040	23 956	23 998	23 858	23 575
	mężczyźni	23 307	23 297	23 259	23 264	23 242	23 095	23 072	23 061	22 973	22 946	22 759	22 471
2.	Liczba mieszkańców-obszar miejski	30 461	30 322	30 267	30 208	30 255	30 092	30 072	30 042	29 815	29 772	29 524	29 424
3.	Liczba mieszkańców – obszar wiejski	17 037	17 007	17 051	17 070	17 020	17 001	16 996	17 059	17 114	17 172	17 093	16 622

4.	Liczba urodzeń w tym:	483	497	442	481	423	417	463	400	456	399	342	178
	dziewczynek	232	248	215	243	194	233	212	209	214	194	161	b.d. **
	chłopców	251	249	227	238	228	184	251	191	242	205	181	b.d. **
5.	Liczba zgonów	436	455	470	448	432	450	449	465	477	553	607	257

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz www.polskawliczbach.pl.

*dane za pierwsze półrocze 2022r.

**brak danych (stan na kwiecień 2023)

W wieku produkcyjnym jest 61,9% mieszkańców powiatu. W wieku przedprodukcyjnym 18,6%. Natomiast 19,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (stan na 31 grudnia 2021 r.). Strukturę mieszkańców powiatu z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w latach 2012–2021 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Stan ludności według grup funkcjonalnych w latach 2013-2022

Lp.	Ludność	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	9 226	9 089	8 944	8 776	8 744	8 808	8 766	8 743	8 619	b.d.**
2.	w wieku produkcyjnym	30 964	30 796	30 593	30 280	29 986	29 647	29 259	29 078	28 665	b.d.**
3.	w wieku poprodukcyjnym	7 128	7 393	7 738	8 037	8 338	8.646	8 904	9 123	9 333	b.d.**

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

**brak danych (stan na kwiecień 2023)

1.1.3. Gminy powiatu słubickiego

Gmina Słubice:

- informacje ogólne — gmina położona jest w zachodniej części powiatu słubickiego, bezpośrednio przy granicy z Niemcami, zajmuje obszar 18 557 ha.
- komunikacja — przez gminę przebiegają drogi krajowe nr 29 i 31 (DK 29 i DK 31);
- gospodarka — dominują przedsiębiorstwa handlu hurtowego i detalicznego oraz firmy transportowe, duża część mieszkańców gminy zajmuje się również działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości, znaczną część gospodarki stanowi również sektor usług;
- cechy specyficzne — na obszarze gminy znajduje się rezerwat przyrody Łęgi koło Słubic.

Gmina Rzepin:

- informacje ogólne — gmina położona jest w środkowej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 19 099 ha.
- komunikacja — przez gminę przebiegają trzy drogi wojewódzkie: DW 139, DW 137, DW 134 oraz autostrada A2;

- gospodarka — na terenie gminy znajduje się Rzepińska Strefa Przemysłowa, dzięki dobrym połączeniom komunikacyjnym prężnie rozwija się na terenie gminy działalność związana z transportem;
- cechy specyficzne — na terenie gminy położona jest Puszcza Rzepińska.

Gmina Ośno Lubuskie:

- informacje ogólne — gmina położona jest w północno-wschodniej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 19 764 ha.
- komunikacja — przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 137 i 134 (DW 137 i DW 134);
- gospodarka — w granicach administracyjnych miasta Ośno Lubuskie został utworzony Miejski Obszar Przemysłowy, który daje możliwość prowadzenia działalności związanej z przemysłem drzewnym i meblarskim, elektronicznym, przemysłem materiałów budowlanych oraz przetwórstwem rolno-spożywczym;
- cechy specyficzne — prawie 50% powierzchni gminy zajmują lasy.

Gmina Cybinka:

- informacje ogólne — gmina położona jest w południowej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 27 967 ha.
- komunikacja — przez gminę przebiega droga krajowa nr 29 (DK 29);
- gospodarka — handel detaliczny, dobrze rozwinięty sektor usług (w tym usługi remontowo-budowlane);
- cechy specyficzne — na terenie gminy znajduje się ścieżka przyrodniczo-edukacyjna z siedmioma przystankami tematycznymi.

Gmina Górzycza:

- informacje ogólne — gmina położona jest w północnej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 14 542 ha.
- komunikacja — przez gminę przebiegają drogi krajowe nr 22 i 31 (DK 22 i DK 31);
- gospodarka — gmina ma charakter typowo rolniczy, chociaż z uwagi na położenie rozwija się na jej terenie również handel usługami i transport;
- cechy specyficzne — na terenie gminy znajduje się rezerwat Pamięcin, utworzony w celu ochrony roślinności stepowej.

1.1.4. Ukształtowanie terenu, położenie geograficzne i walory krajobrazowe

Powiat słubicki położony jest pomiędzy Pradolina Warszawsko-Berlińską i Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Pokrywa geologiczna została wykształcona w okresie czwartorzędowym, pod wpływem lodowca ze zlodowacenia bałtyckiego. Utwory plejstoceniowe stanowią ok. 80% i są to m.in. gliny zwałowe, piaski akumulacji lodowcowej z głazami, piaski akumulacji wodno-lodowcowej, piaski rzeczne starych tarasów akumulacyjnych oraz żwir i skupienia głazów moreny czołowej. Pozostałe 20% stanowią utwory holoceniowe, tj. utwory aluwialne i deluwialne oraz torfy i mursze.

Duże obniżenie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej miało główny wpływ na charakter rzeźby terenu powiatu słubickiego — występuje tu rzeźba płaska i niskofalista. W powierzchni powiatu dominującym elementem są równiny sandrowe, które obejmują zachodnią część Wysoczyzn Torzymskiej i Smogórskiej, zachodnią i południowo-zachodnią część Wysoczyzn Radowskiej oraz środkową część powiatu — Sandr Pliszki i Ilanki. W środkowej części powiatu występuje również wysoczyzna morenowa falista, natomiast północna część wchodzi w zasięg dwunastej Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, południowa — w odcinek Krośnieński Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, a zachodnia — w słubicki odcinek doliny Odry.

Głównym elementem sieci hydrograficznej powiatu słubickiego jest rzeka Odra, której prawobrzeżny dopływ stanowi rzeka Ilanka, należąca do średniej wielkości rzek Pojezierza Lubuskiego. Przez teren powiatu słubickiego przepływa również rzeka Pliszka, która wypływa z jeziora Malcz Południowy, a także rzeka Ośnianka (Łęcza, Lenka), której źródło znajduje się w podmokłej dolinie między Rzepinem a Ośnem Lubuskim.

Lasy i grunty leśne stanowią blisko połowę całkowitej powierzchni powiatu słubickiego. Średnia lesistość powiatu wynosi 47,1%. Najmniejsza lesistość występuje w gminie Górzycza, a największa w gminie Cybinka. W lasach powiatu słubickiego przeważają sosny stanowiące 80% drzewostanu leśnego (w gminie Rzepin nawet 90%). Z innych gatunków drzew występują dęby, brzozy oraz świerk pospolity, modrzew i robinia akacjowata. Największy udział mają siedliska borów suchych i borów świeżych, które wykształciły się na piaszczysto-żwirowych równinach sandrowych (stanowią one ponad 70% przestrzeni leśnej). Na terenach wysoczyzn morenowych zwiększa się udział lasów typu boru mieszanego świeżego, lasu świeżego i lasów mieszanych.

Najcenniejsze obiekty i obszary przyrodnicze na terenie powiatu zostały objęte ochroną prawną.

Tabela 3. Formy ochrony przyrody na terenie powiatu słubickiego (stan na 2022 r.)

Lp.	Forma ochrony	Ilość	Powierzchnia [ha]
1.	Parki narodowe	1	7,3
2.	Rezerwaty przyrody	4	526,01
3.	Parki krajobrazowe razem	2	9 132,67
4.	Obszary chronionego krajobrazu	5	25 711,69
5.	Natura 2000	10	19 620,48
6.	Pomniki przyrody (w szt.)	36	-
7.	Użytki ekologiczne	36	439,73
8.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3	3 217,98
	Razem	97	58 655,86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl oraz Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody www.crfop.gdos.gov.pl
Powierzchnia Natury 2000 obliczona na podstawie danych z "Geoserwis Mapy" Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

1.1.5. Gospodarka i rynek pracy

Z danych statystycznych jednoznacznie wynika, że populacja powiatu słubickiego ulega stopniowemu zmniejszeniu oraz udział mieszkańców w wieku produkcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa na terenie powiatu.

Istotnym wsparciem lokalnej gospodarki i rynku pracy, w szczególności przy niedoborze pracowników do pracy, są zatrudniani i wykonujący pracę cudzoziemcy, którzy niejednokrotnie umożliwiają pracodawcom kontynuowanie działalności. W zakresie zadań realizowanych przez powiatowy urząd pracy obywatele 6 państw, tj. Ukrainy, Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Gruzji, Armenii i Mołdawii mogli podejmować pracę krótkotrwałą nie sezonową, bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę, w trybie uproszczonym na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji oświadczeń przez właściwy Powiatowy Urząd Pracy. W 2010 roku zarejestrowano 546 oświadczeń o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi które złożyły w głównej mierze firmy świadczące usługi w zakresie transportu, produkcji przemysłowej oraz usług gastronomiczno-hotelarskich. W 2020 r. wpłynęło do urzędu 3 018 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Natomiast już w roku 2021 wpłynęło do urzędu 3 995 oświadczeń o powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi, w tym 3 782 wpisano do ewidencji. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom złożyły w głównej mierze firmy z branży transportowej, produkcji przemysłowej, budowlanej oraz świadczące usługi gastronomiczno- hotelarskie.

Na podstawie zarejestrowanych oświadczeń w roku 2022 ustalono, że największą grupą cudzoziemców podejmujących pracę oferowaną przez firmy posiadające siedziby w powiecie słubickim są obywatele Ukrainy – 1 749 osób i Białorusi – 317 osób. Pozostałe oświadczenia dotyczyły odpowiednio zatrudnienia obywateli Mołdawii (95 oświadczeń), Gruzji (79 oświadczeń), Rosji (25 oświadczeń) i Armenii (5 oświadczeń).

Od roku 2018 wprowadzony został nowy typ zezwolenia - zezwolenie na pracę sezonową (typ S) dla wszystkich państw trzecich. W odróżnieniu od innych zezwoleń jest ono wydawane przez starostę (powiatowe urzędy pracy) na wniosek pracodawcy. Zezwolenie na pracę sezonową umożliwia cudzoziemcom wykonywanie pracy w Polsce w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce (szczegółowo podklasy są wskazane w rozporządzeniu. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca) przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego. W roku 2022 złożono 50 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (zmiana -60% r/r).

Należy wskazać, że pracę na terenie powiatu słubickiego poza ww. danymi podejmują także cudzoziemcy w ramach wydawanych zezwoleń przez Wojewodę Lubuskiego.

W roku 2022 wybuchł konflikt zbrojny na terenie Ukrainy, wskutek którego wprowadzono szereg ułatwień dla obywateli Ukrainy w podejmowaniu pracy na podstawie powiadomienia powiatowego urzędu pracy, czy też możliwości ubiegania się o przyznanie statusu osoby bezrobotnej w urzędzie pracy. W roku 2022 w powiecie słubickim zarejestrowano łącznie

13 osób bezrobotnych będących obywatelami Ukrainy, z czego na koniec roku w ewidencji pozostawała 1 osoba. Z danych widać, że generalnie wszyscy cudzoziemcy którzy zarejestrowali się w urzędzie powrócili na rynek pracy.

W roku 2022 w PUP zarejestrowano 1171 powiadomień o powierzeniu pracy dla ob. Ukrainy, zgłoszono 2300 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom (1769 dot. ob. Ukrainy) oraz złożono 50 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową. Z danych widać, że spraw zgłaszanych z podejmowaniem pracy przez cudzoziemców, w tym ob. Ukrainy do powiatowego urzędu pracy w roku 2022 było nieznacznie mniej niż w roku 2021 na co miał bezpośredni wpływ trwający konflikt na Ukrainie.

Na terenie powiatu słubickiego na koniec 2021 roku pracujący stanowili 11 488 osób, co jest wynikiem powyżej średniej za lata 2011-2021 o 298 osób pracujących. Wpływ na spadek liczby osób pracujących w porównaniu z rokiem 2019, w którym pracowało najwięcej osób miała prawdopodobnie pandemia SARS COVID-2. W roku 2021 najwięcej osób tj. 41,6% ogółu pracowało w sektorze: handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport, gospodarka magazynowa, zakwaterowanie, gastronomia, informacja oraz komunikacja. Najmniej pracujących występowało w branży działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości, gdzie pracujący stanowili 2,1% ogółu. Spadek liczby pracujących na przestrzeni ostatnich lat w porównaniu z rokiem 2011 wystąpił w sektorze leśnictwo, rolnictwo, łowiectwo, rybactwo oraz pozostałe usługi i działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości.

Tabela 4. Liczba pracujących w powiecie słubickim w latach 2011-2021 z podziałem na sekcje/branże

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pracujący ogółem.	11676	10247	10238	10635	10577	11394	11384	11751	12228	11466	11488
w tym:											
leśnictwo, rolnictwo, łowiectwo, rybactwo	1468	1490	1473	1503	1465	1478	1474	1463	1448	874	844
przemysł i budownictwo	2113	1969	1971	2584	2571	2526	2875	3105	2907	2647	2814
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	2977	3026	3030	3169	3136	3872	3983	4318	4677	4841	4775
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	327	282	253	326	304	322	272	290	286	242	245
pozostałe usługi	4791	3480	3511	3053	3101	3196	2780	2575	2910	2862	2810

Źródło: bdl.stat.gov.pl

W branży przemysł i budownictwo na koniec 2021 roku pracowało 24,5% ogółu pracujących natomiast w sektorach leśnictwo, rolnictwo, łowiectwo i rybactwo pracowało 7,4% ogółu.

Z danych statystycznych wynika, że mimo zmniejszenia się populacji mieszkańców powiatu słubickiego oraz liczby ludności w wieku produkcyjnym przybywa miejsc pracy oraz osób pracujących, o czym świadczą dane za lata 2011-2019. W wyniku wystąpienia pandemii w roku 2020 nastąpił spadek osób pracujących, ale w roku 2021 mimo jej trwania nastąpiło nieznaczne odbicie. Poza tym dane za lata 2020-2021 przewyższały wartość średniej uzyskanej za okres 2011-2021. Powyższa sytuacja wpływa na powstanie większych problemów z doбором pracowników na wolne miejsca pracy wśród mieszkańców powiatu słubickiego. Pracodawcy posiłkują się zatrudnianiem osób spoza powiatu, w tym cudzoziemców. Powyższe dane świadczą, że sukcesywnie od roku 2011, za wyjątkiem roku 2020, na terenie powiatu jest coraz wyższa liczba pracujących.

Jeżeli spojrzeć na ilość funkcjonujących podmiotów gospodarki narodowej wpisanej do rejestru REGON na terenie powiatu słubickiego na koniec 2022 roku było 6 481 podmiotów, najwięcej od 2011 roku (+19,3%). Podmioty zatrudniające do 9 pracowników, czyli samozatrudnieni oraz mikroprzedsiębiorstwa stanowiły 96,8% wszystkich podmiotów. Porównując dane w okresie od 2011 roku można zauważyć rokroczny ich wzrost od poziomu 94,6% w roku 2011 do poziomu 96,8% w roku 2022.

Analizując dane od roku 2011 można także zauważyć, że liczba podmiotów w sektorach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo do roku 2022 zmniejszyła się do poziomu 196 podmiotów (-14,6%), zaś udział tego sektora w stosunku do ogółu na koniec 2022 roku wyniósł 3%, gdzie na koniec 2011 roku wynosił 4,4%. Liczba podmiotów w sektorach: przemysł i budownictwo zwiększyła się do poziomu 1 447 podmiotów (+46,4%), zaś jego udział w rynku w stosunku do ogółu zarejestrowanych podmiotów wyniósł na koniec 2022 roku 20,4% (na koniec 2011 – 15,2%). Pozostałe podmioty ewidencjonowane są w statystyce publicznej jako pozostała działalność.

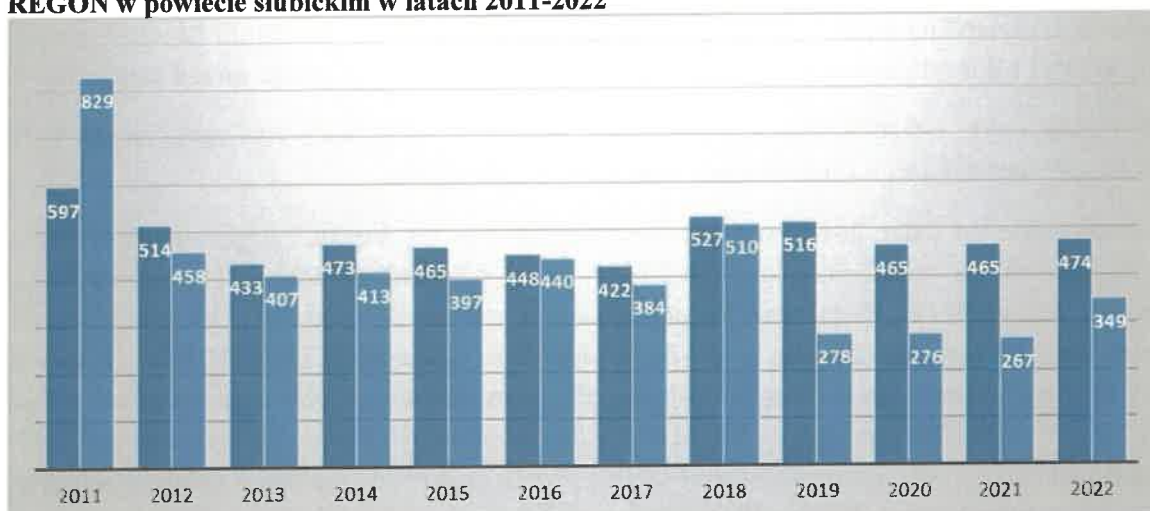
Wykres 1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w powiecie słubickim w latach 2011-2022

Źródło: bdl.stat.gov.pl

W okresie 2011-2022 na terenie powiatu zarejestrowano ogółem 5 799 podmiotów, zaś w tym samym czasie wyrejestrowano 5 008 podmiotów co oznacza, że na terenie powiatu słubickiego powstało więcej nowych podmiotów niż zlikwidowano. Mając na uwadze dane w zakresie liczby funkcjonujących podmiotów gospodarki narodowej na terenie powiatu słubickiego widać trend wzrostowy liczby podmiotów w porównaniu z rokiem 2011 oraz zwiększenie udziału podmiotów zatrudniających do 9 pracowników.

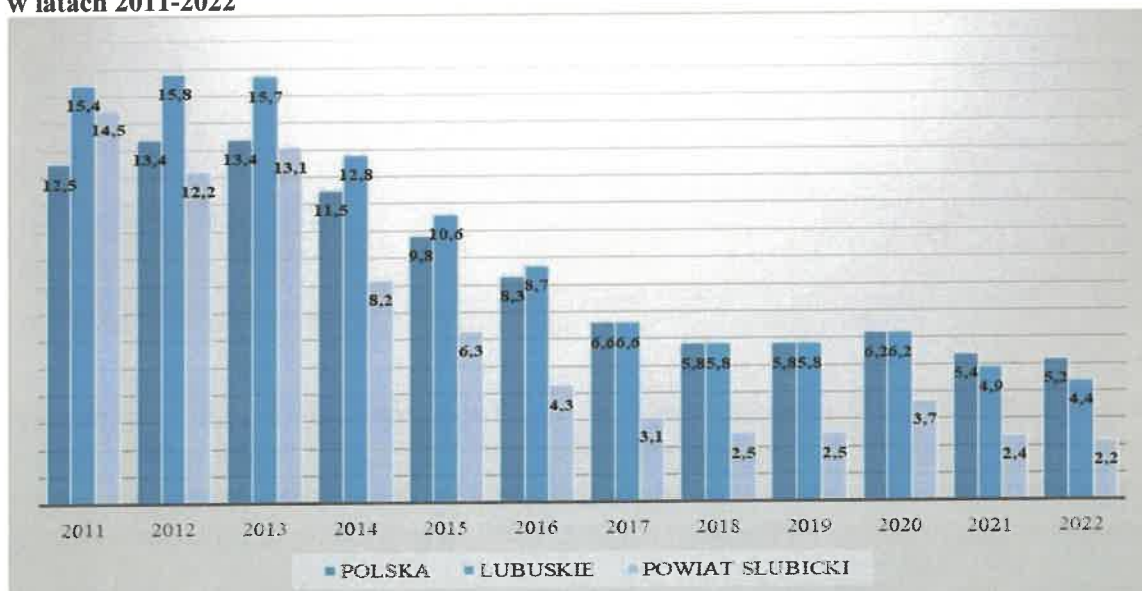
Wykres 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w powiecie słubickim w latach 2011-2022

Źródło : bdl.stat.gov.pl.

Bardzo istotnym, wręcz najważniejszym wskaźnikiem obrazującym sytuację na rynku pracy jest wskaźnik stopy bezrobocia. W jaki sposób kształtowała się stopa bezrobocia na przestrzeni lat 2011-2022 na terenie powiatu słubickiego w porównaniu z województwem lubuskim oraz krajem, przedstawia wykres 3.

Wykres 3. Poziom stopy bezrobocia w kraju, województwie lubuskim i powiecie słubickim w latach 2011-2022

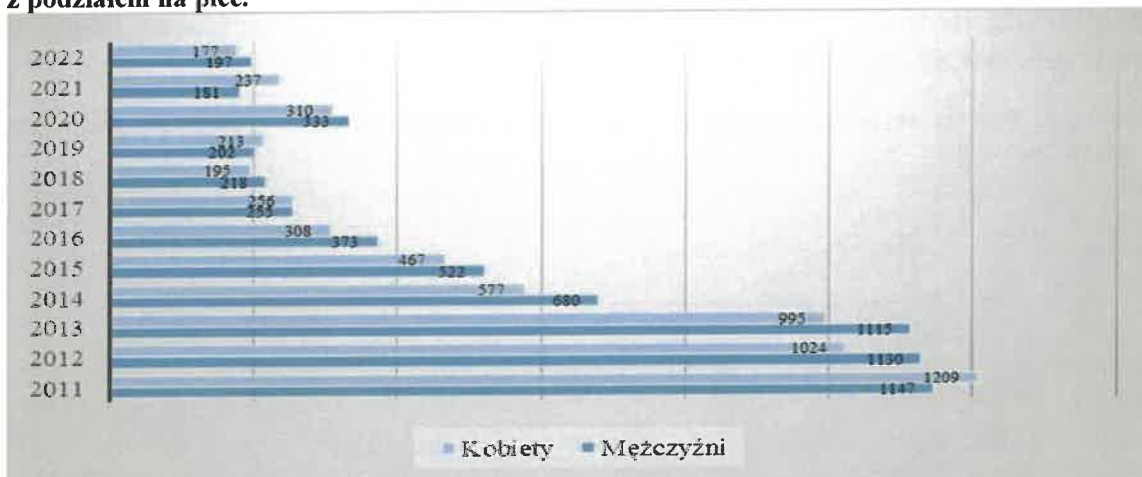
Źródło: bdl.stat.gov.pl

Na koniec 2022 roku stopa bezrobocia na terenie powiatu słubickiego wyniosła 2,2% i była niższa niż w województwie lubuskim (4,4%) oraz w Polsce (5,2%). Stopa bezrobocia w powiecie słubickim już od dłuższego czasu jest najniższa w województwie lubuskim i momentami konkuruje pod względem jej wielkości jedynie z miastem Gorzów Wielkopolski. Porównując okres od roku 2011 stopa bezrobocia na koniec roku 2022 była najniższa w historii i zmniejszyła się z poziomu 14,5%. Sukcesywnie od roku 2012, czyli po otwarciu rynku pracy w Niemczech dla obywateli Polski, stopa bezrobocia w powiecie jest niższa niż w kraju. Zakłóceniem w trendzie spadkowym stopy bezrobocia na terenie powiatu był rok 2020, w którym nastąpił jej gwałtowny wzrost w związku z wystąpieniem pandemii. Niemniej jednak już w 2021 roku sytuacja powróciła do normy i stopa wróciła do poziomu sprzed pandemii.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Słubicach na koniec 2022 roku zarejestrowanych było 374 osoby bezrobotne, z czego kobiety stanowiły 47,3% ogółu.

Sukcesywnie od roku 2011 następowało zmniejszenie się liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych, za wyjątkiem roku 2020-2021 w latach pandemii. W roku 2011 zarejestrowane były 2 356 osób (51,3% kobiet). W porównaniu z rokiem 2011 w roku 2022 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim zmniejszyła się o 84,1 %. Z danych wynika, że dynamika spadku liczby osób bezrobotnych wśród mężczyzn była niższa niż wśród kobiet. W roku 2020 nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych z powodu wybuchu pandemii SARS COVID-2 oraz skoncentrowania działań urzędu głównie na realizacji zadań związanych z tarczą antykryzysową. W roku 2021 jednak nastąpił ponowny spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych do poziomu sprzed pandemii. Trend spadkowy wystąpił także w roku 2022.

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 z podziałem na płeć.

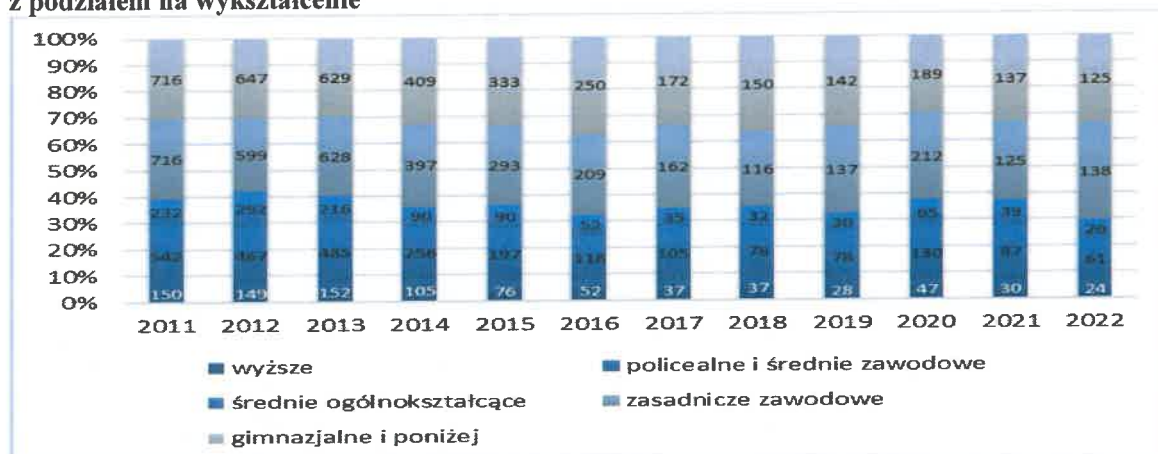
Źródło: bdl.stat.gov.pl

Na koniec 2022 roku w powiecie słubickim wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych najwięcej osób posiadało zasadnicze zawodowe (36,9% ogółu), 33,4% osób posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe, 16,3% policealne lub średnie zawodowe, 7,0% średnie ogólnokształcące natomiast wykształcenie wyższe 6,4% zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Porównując dane z rokiem 2011 nastąpił wzrost odsetka osób posiadających wykształcenie gimnazjalne lub niższe z poziomu 30,4% do 33,4% oraz udziału osób posiadających

wykształcenie zasadnicze zawodowe z poziomu 30,4% do 36,9%. W odwrotnej tendencji znajdują się osoby bezrobotne posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, gdzie procent udziału tej grupy osób bezrobotnych uległ zmniejszeniu z 23% do 16,3% oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, gdzie ich udział zmniejszył się z 9,8% do 7,0%.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 z podziałem na wykształcenie

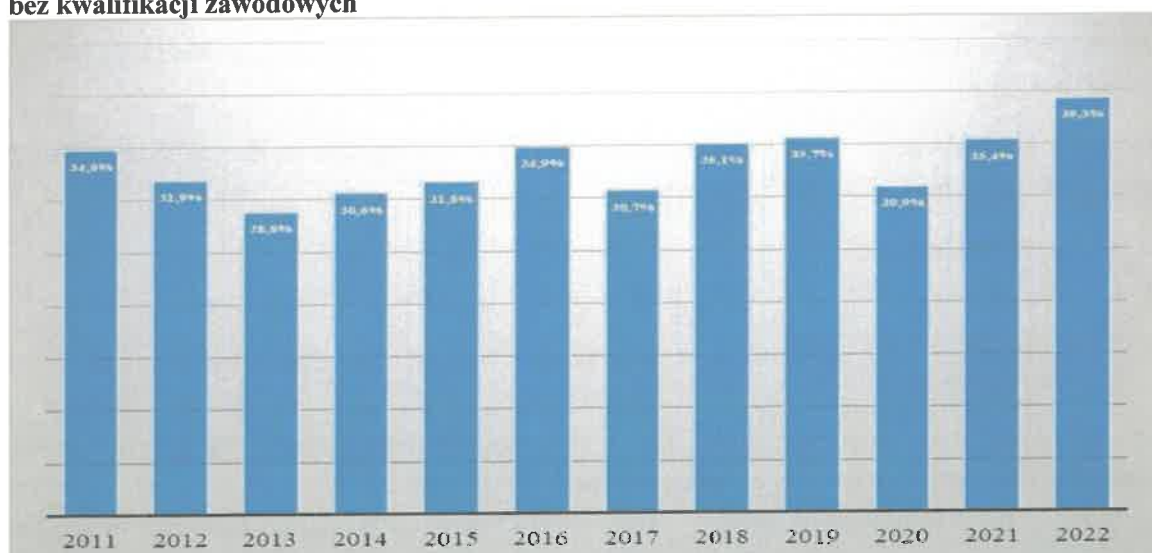

Źródło: bdl.stat.gov.pl

Z danych statystycznych jednoznacznie wynika, że im wyższe wykształcenie tym mniej osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Najlepiej na rynku radzą sobie osoby posiadające wykształcenie wyższe. W ewidencji zarejestrowanych osób bezrobotnych w roku 2022 wykształcenie niższe niż średnie posiadało ogółem 70,3% zarejestrowanych osób, natomiast w roku 2011 udział ten był niższy i wyniósł 60,8%.

Oceniając sytuację na rynku pracy należy także przyjrzeć się strukturze osób bezrobotnych pod względem doświadczenia zawodowego oraz posiadania kwalifikacji zawodowych.

Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 bez kwalifikacji zawodowych

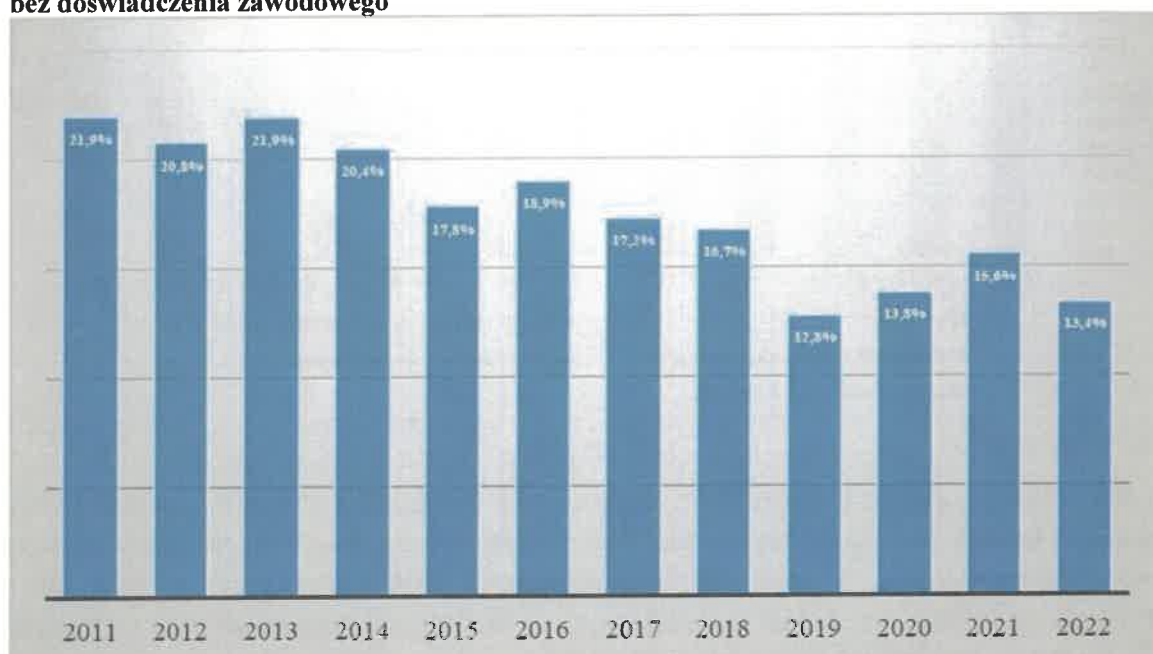

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

W ewidencji osób bezrobotnych na koniec 2022 roku 39,3% osób bez pracy (147) nie posiadało kwalifikacji zawodowych, zaś w roku 2011 (821) odsetek ten był niższy i wynosił 34,8%. Analizując dane można wywnioskować, że im mniej osób bezrobotnych, tym większy udział tej grupy osób, co świadczy że osoby bez kwalifikacji zawodowych są w trudniejszej sytuacji na rynku pracy i trudniej im znaleźć odpowiednie zatrudnienie. Jeżeli chodzi o osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego, udział ich prezentuje wykres. 7.

Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 bez doświadczenia zawodowego

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

Na koniec 2022 roku udział osób bez doświadczenia zawodowego wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowił 13,4% natomiast w roku 2011 wynosił 21,9%. Z danych statystycznych wynika, że na przestrzeni lat 2011-2022 sytuacja tej grupy osób na rynku pracy jest lepsza, choć widać że w czasie pandemii udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogólnej ilości bezrobotnych wzrastał, jednakże w roku 2022 powrócił do trendy sprzed pandemii.

Na rynku pracy niektóre grupy osób bezrobotnych są w szczególnie trudnej sytuacji. Do tej grupy osób zaliczamy m.in. osoby bezrobotne:

- do 30. roku życia,
- długotrwale,
- powyżej 50. roku życia,
- niepełnosprawne.

Ze względu na brak danych do roku 2014 w zakresie osób bezrobotnych do 30. roku życia przedstawiono dane ww. grup w okresie od roku 2015 do roku 2021.

Tabela 5. Udział poszczególnych grup osób bezrobotnych w powiecie słubickim w latach 2011 - 2022

Wyszczególnienie	Rok							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bezrobotni do 30. roku życia	20,3%	17,6%	14,9%	16,5%	20,2%	19,6%	19,4%	16,8%
Długotrwale bezrobotne	38,1%	39,6%	37,0%	37,0%	33,5%	33,0%	52,9%	44,1%
Bezrobotni powyżej 50. roku życia	39,6%	41,0%	38,9%	37,5%	36,4%	35,0%	36,8%	36,6%
Bezrobotni niepełnosprawni	7,4%	7,8%	10,0%	7,5%	9,6%	7,3%	9,3%	10,7%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

W powiecie słubickim na koniec 2022 roku zarejestrowanych były 63 osoby bezrobotne do 30 roku życia (16,8% ogółu) i w porównaniu z rokiem 2015 udział ten zmniejszył się z poziomu 201 osób (20,3%). Jak widać z danych udział tej grupy osób w każdym roku po roku 2015 jest niższy niż w roku 2015. Jeżeli spojrzeć ilościowo na dane statystyczne w okresie od roku 2015, 2022 było najmniej zarejestrowanych osób bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

W roku 2022 nastąpił spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych z poziomu 52,9% (221 osób) w roku 2021 gdzie był najwyższy, do 44,1 % (165 osób). Odsetek ten jest niższy niż w roku 2021 ale wyższy niż w latach 2015-2020. Mimo znacznego spadku ilości osób długotrwale bezrobotnych nastąpił wzrost odsetka, co świadczy że w tej grupie osób bezrobotnych dynamika spadku bezrobocia jest niższa niż w pozostałych kategoriach wiekowych. Bezpośrednią przyczyną zwiększenie odsetka w tej grupie osób są pandemia i jej skutki oraz dość często występująca bierność zawodowa.

Poza grupą osób długotrwale bezrobotnych drugą wiodącą w strukturze osób bez pracy są osoby powyżej 50. roku życia. Na koniec 2022 roku w ewidencji urzędu pracy pozostawało 137 osób powyżej 50. roku życia (36,6% ogółu) i w porównaniu z rokiem 2015 udział ilościowy oraz odsetkowy uległ zmniejszeniu (377 osób, 39,6%). Analizując dane na przestrzeni siedmiu lat widać, że nastąpił znaczny spadek ilościowy w tej grupie osób bezrobotnych i w roku 2022 była najniższy od roku 2015. Mimo to, patrząc na udział tej grupy osób widać, że osoby powyżej 50. roku życia gorzej radzą sobie na rynku pracy w porównaniu z osobami młodszymi, które szybciej opuszczają ewidencję osób bezrobotnych. Głównymi przyczynami w trudności aktywizacji tej grupy osób są przyczyny wewnętrzne leżące po stronie samych bezrobotnych – brak zdolności do pracy i gorszy stan zdrowia oraz niższa gotowość do jej podjęcia, ze względu na konieczność sprawowania opieki nad wnukami lub rodzicami, a także niski poziom wykształcenia oraz przyczyny niezależne od tych osób – brak możliwości dojazdu do pracy komunikacją publiczną, obawa przed zatrudnieniem ze strony pracodawców.

Jeżeli chodzi o osoby z niepełnosprawnościami w ewidencji bezrobotnych, na koniec roku 2022 zarejestrowanych było 40 osób bezrobotnych (10,7 % ogółu) i w porównaniu z rokiem 2015 nastąpiło zwiększenie udziału tej grupy w ogólnej ilości osób bezrobotnych z poziomu 7,4%, niemniej jednak ilościowo nastąpił spadek z liczby 73 osób.

Z powyższych danych wynika, że najbardziej licznymi grupami osób bezrobotnych znajdującymi się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby długotrwale bezrobotne oraz powyżej 50. roku życia. Mimo spadku ilości osób, udział tej grupy nadal jest wiodący w strukturze bezrobotnych.

1.1.6. Edukacja

Powiat słubicki jest organem prowadzącym szkoły ponadpodstawowe i specjalne oraz placówki oświatowe.

Szkoły i placówki, dla których powiat jest organem prowadzącym to:

- liceum ogólnokształcące dla młodzieży, gimnazjum we Frankfurcie nad Odrą i liceum ogólnokształcące dla dorosłych w Zespole Szkół Licealnych w Słubicach;
- technikum nr 1, technikum nr 2, branżowa szkoła I stopnia, szkoła podstawowa dla dorosłych i Centrum Kształcenia Zawodowego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach;
- specjalna szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi, specjalna branżowa szkoła I stopnia i specjalna szkoła przysposabiająca do pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach;
- specjalna szkoła podstawowa z oddziałami od klasy IV do klasy VIII w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach.

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów/wychowanków w poszczególnych szkołach i placówkach oświatowych w latach 2020–2022.

Tabela 6. Typy szkół/placówek oraz liczba uczniów/wychowanków w latach 2020 – 2022

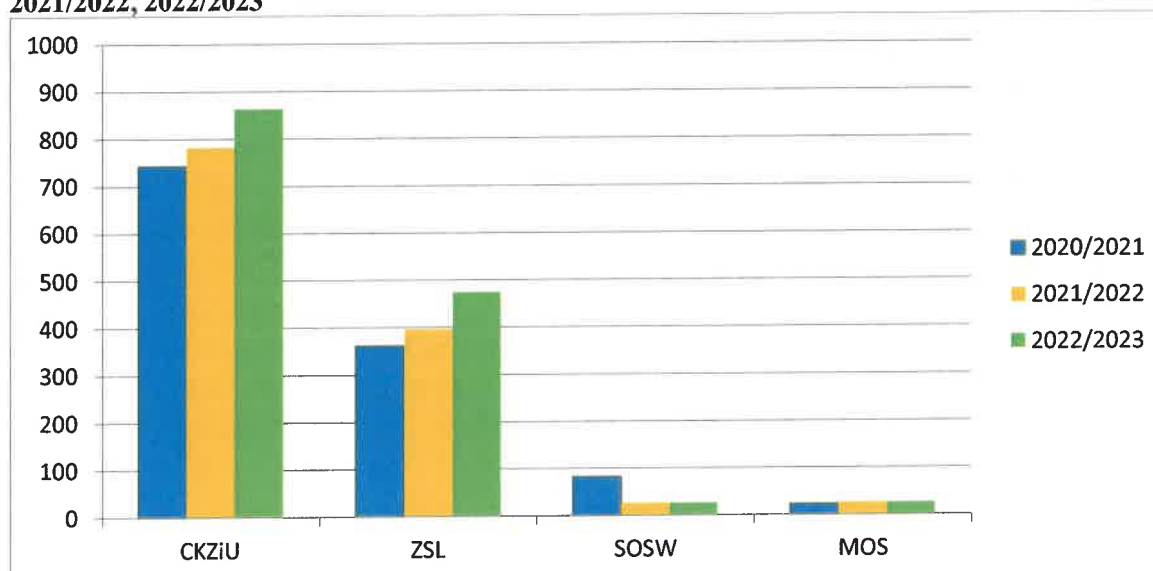
Lp.	Nazwa zespołu szkół	Typy szkół i placówek	Liczba uczniów i wychowanków 2020	Liczba uczniów i wychowanków 2021	Liczba uczniów i wychowanków 2022
1.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach	Technikum nr 1	301	291	314
		Technikum nr 2 im. inż. Tadeusza Tańskiego	308	340	391
		Branżowa Szkoła I Stopnia im. inż. Tadeusza Tańskiego	139	152	159
		Szkoła Podstawowa dla Dorosłych	0	0	0
		Internat przy Technikum nr 2	138	127	136
		Centrum Kształcenia Zawodowego	0	0	0
		2.	Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach	Liceum Ogólnokształcące im. Zbigniewa Herberta	350
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	12	0		0	
3.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	Szkoła Podstawowa Specjalna z	22	27	27

	w Ośnie Lubuskim	oddziałami klas V-VIII			
		Internat	22	27	27
		Szkolne Schronisko Młodzieżowe	40	40	40
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach	Szkoła Podstawowa Specjalna z oddziałami przedszkolnymi	59	56	62
		Branżowa Szkoła I Stopnia	20	19	12
		Specjalna Szkoła Przystosowująca do Pracy	9	10	11
		Internat	24	12	17

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych, dane na dzień 30 września 2020 r., 2021 r. i 2022 r.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Młodzieżowych Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim działa w okresie ferii letnich.

Wykres 8. Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych, dane na 31 grudnia 2022 r.

*Zespół Szkół Technicznych został w roku 2020 włączony do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Dane Zespołu są składową liczbą uczniów CKZiU od roku szkolnego 2020/2021.

Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach

W zespole działa: Liceum Ogólnokształcące dla młodzieży i Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych. W ostatnich latach jest małe zainteresowanie liceum dla dorosłych. Aktualnie nie ma klas Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych. W zależności od rekrutacji na dany rok szkolny w Liceum Ogólnokształcącym dla młodzieży są tworzone klasy o określonym profilu, tj.:

- 1) profil politechniczny, w którym są realizowane przedmioty w zakresie rozszerzonym z matematyki, informatyki lub geografii i język angielski. Drugim językiem obcym nowożytnym jest język niemiecki;
- 2) profil europejski, w którym są realizowane przedmioty w zakresie rozszerzonym z wiedzy o społeczeństwie, geografii, języka angielskiego. Drugim językiem obcym nowożytnym jest język niemiecki;
- 3) profil językowy, w którym są realizowane przedmioty w zakresie rozszerzonym dwa języki obce nowożytne (języki angielski i niemiecki);
- 4) profil medyczny, w którym są realizowane przedmioty w zakresie rozszerzonym z biologii, chemii, języka angielskiego. Drugim językiem obcym nowożytnym jest język niemiecki;

W ZSL, w ramach Szkolnego Projektu Polsko-Niemieckiego, uczniowie klas: IX, X, XI i XII realizują obowiązek nauki w Gimnazjum im. Karla Liebknechta we Frankfurcie nad Odrą. Liceum słubickie rekrutuje uczniów do Szkolnego Projektu Polsko-Niemieckiego, wspólnie z ww. gimnazjum. Uczniowie kształcą się w zakresie pięciu przedmiotów rozszerzonych, t.j.: język niemiecki, matematyka, język polski (jako język obcy) i biologia oraz fizyka lub chemia. Prowadzi się zajęcia z przedmiotów: historia, geografia, psychologia lub sztuka. Uczniowie zdają maturę niemiecką, która daje im możliwość podjęcia studiów na uczelniach w krajach Unii Europejskiej.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach utworzone zostało w dniu 1 września 2017 r. na bazie szkół rozwiązanego Zespołu Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Słubicach przy Al. Niepodległości 23. W dniu 1 września 2020 r. ze szkół i placówek oświatowych CKZiU i Zespołu Szkół Technicznych w Słubicach utworzono nowe, większe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach z siedzibą przy Al. Niepodległości 13. Obecnie CKZiU to największa szkoła ponadpodstawowa na terenie powiatu słubickiego. Od około 60 lat szkoły wchodzące w skład obecnego CKZiU kształcą kolejne pokolenia młodych ludzi, niezmiennie zapewniając im jak najlepsze warunki rozwoju i nauki. W CKZiU działają: Technikum nr 1 i Technikum nr 2, Branżowa Szkoła I stopnia i internat.

- Technikum nr 1 kształci techników w zawodach: technik ekonomista, technik rachunkowości, technik architektury krajobrazu, technik hotelarstwa oraz technik żywienia i usług gastronomicznych.
- Kierunki kształcenia w Technikum nr 2 to: technik spedytor, technik informatyk, technik logistyk oraz technik pojazdów samochodowych.
- Szkoła Branżowa I stopnia w CKZiU kształci w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, murarz-tylnkarz, monter izolacji budowlanych, monter konstrukcji budowlanych, fryzjer, piekarz, cukiernik, tapicer, stolarz, elektryk, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, introligator, zegarmistrz, kucharz, krawiec, złotnik-jubiler, lakiernik, blacharz samochodowy, sprzedawca, pracownik obsługi hotelowej, magazynier-logistyk, elektromechanik.

Szkoła mieści się w 11 budynkach położonych przy Al. Niepodległości 13 i 23.

W CKZiU znajdują się następujące pracownie praktycznej nauki zawodu dla: technika architektury krajobrazu – 3 pracownie, technika żywienia i usług gastronomicznych – 2 pracownie, technika mechanika pojazdów samochodowych – 4 pracownie, technika spedytora – 2 pracownie, technika hotelarstwa – 1 pracownia, technika ekonomisty – 2 pracownie, technika informatyka – 3 pracownie.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach

Placówka istnieje od roku szkolnego 1972/1973, zaś w siedzibie pod adresem: Aleja Niepodległości 23 znajduje się od 12 kwietnia 2001 r.

W skład Ośrodka wchodzi:

- Oddziały przedszkolne,
- Szkoła Podstawowa,
- Szkoła Branżowa I Stopnia (zawód: pracownik pomocniczy w gastronomii, kucharz),
- Szkoła Przystosowująca do Pracy,
- Grupy wychowawcze (internat),
- Zespoły rewalidacyjno-wychowawcze .

Ogólna działalność: dydaktyczna, wychowawcza, opiekuńcza i terapeutyczna:

Do Ośrodka przyjmowani są uczniowie z:

- niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim,
- niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym,
- niepełnosprawnością umysłową w stopniu znacznym,
- niepełnosprawnością umysłową w stopniu głębokim,
- autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.

Ośrodek świadczy opiekę całodobową od poniedziałku do piątku.

Uczniowie kierowani są do Ośrodka przez organ prowadzący na podstawie orzeczenia Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej. Kształcenie uczniów w poszczególnych typach szkół odbywa się poprzez indywidualizację procesu edukacyjnego, odpowiednio do możliwości psychofizycznych uczniów. Nadrzędnym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego życia w środowisku.

Branżowa szkoła I stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach kształci w zawodach: kucharz i pracownik pomocniczy gastronomii.

Organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe sprawuje nadzór nad ich działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Nadzorowi podlega w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem.

Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami oświatowymi prowadzonymi przez powiat słubicki sprawuje Lubuski Kurator Oświaty.

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim - przeznaczony dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii. Do zadań MOS-u należy: eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Rekrutacja do placówki odbywa się całorocznie na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dzieci posiadających orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Zatem wszyscy uczniowie realizujący naukę w szkole podstawowej kierowani są do Ośrodka przez starostę na podstawie aktualnego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii jest miejscem przeznaczonym dla dzieci i młodzieży, borykających się z różnymi problemami.

MOS jest placówką o charakterze terapeutyczno-wychowawczym, z ofertą skierowaną szczególnie dla osób, które:

- nie mogą odnaleźć się w szkole powszechnej i doświadczają szeroko rozumianych problemów edukacyjnych;
- doświadczają trudności w budowaniu satysfakcjonujących relacji rówieśniczych;
- doświadczyły różnych problemów, niekorzystnie wpływających na ich zachowanie, emocje i obowiązki szkolne, kontakty z rodzicami, rówieśnikami i nauczycielami i niekorzystnie wpłynęły na rozwój psychofizyczny ucznia;
- nie mogą znaleźć dobrego sposobu na porozumienie się z własnymi rodzicami i innymi dorosłymi;
- nie realizują obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

MOS jest miejscem, w którym młody człowiek może rozpocząć pracę nad sobą, zdobyć nowe umiejętności i doświadczenia, rozwinąć zainteresowania przy wsparciu rówieśników i dorosłych. Korzysta z różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym w zakresie socjoterapii i resocjalizacji.

Placówka mieści się ul. Rzepińskiej 8 w Ośnie Lubuskim; są to następujące obiekty: budynek szkolny podpiwniczony jest obiektem czteroskrzydłowym, dwupiętrowym, murowanym z cegły, połączonym z dwoma skrzydłami internatu, kuchnią, stołówką i aulą. Osobny budynek stanowią: sala gimnastyczna oraz budynki gospodarcze – wszystkie nadające się do generalnego remontu. Przy szkole znajduje się boisko wielofunkcyjne, które ze względu na swój stan powinno być poddane modernizacji.

Obiekt szkolny wraz z lewym skrzydłem jest użytkowany, natomiast prawe skrzydło budynku wymaga całkowitego remontu z przeznaczeniem na internat dla wychowanków placówki. Obiekt MOS-u jest budynkiem zabytkowym, wymaga nakładów finansowych na modernizację dachu, docieplenie, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, czyli całkowitej termomodernizacji. Wymianie należałoby poddać również instalacje wodno-kanalizacyjne oraz elektryczne.

Obiekt należałoby dostosować do współczesnych standardów budynków użyteczności publicznej. Od września 2018 roku sala gimnastyczna została wyłączona z użytkowania

ze względu na zagrażający bezpieczeństwu stan budynku – wymaga całkowitego remontu. W roku 2022 rozpoczęła się część prac remontowych (więcej na ten temat w dalszej części Strategii).

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach

Celem działania Poradni jest przede wszystkim:

- diagnozowanie dzieci i uczniów, które jest prowadzone w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych,
- udzielanie dzieciom i uczniom oraz ich rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem,
- realizowanie zadań pozaszkolnych,
- wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- wydawanie opinii i orzeczeń, na podstawie których dzieci i uczniowie mogą być kierowani do takich ośrodków jak: Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii czy Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Kierunki nauczania w szkołach ponadpodstawowych (tabela 7)

Tabela 7. Kierunki nauczania w szkołach ponadpodstawowych w latach 2020-2022

Branżowa Szkoła I stopnia				
	Nazwa zawodu	2020	2021	2022
1.	Blacharz samochodowy	3	4	3
2.	Cukiernik	7	7	6
3.	Elektryk	5	6	9
4.	Fryzjer	22	21	20
5.	Kucharz	9	16	22
6.	Mechanik pojazdów samochodowych	32	40	42
7.	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	1	2	2
8.	Monter sieci i instalacji sanitarnych	2	3	3
9.	Murarz-tylnkarz	3	3	2
10.	Piekarz	1	3	2
11.	Sprzedawca	23	21	23
12.	Stolarz	10	15	20
13.	Tapicer	2	1	-
14.	Pracownik obsługi hotelarskiej	-	1	-
15.	Magazynier logistyk	-	1	1
16.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	-	2	1
17.	Pracownik pomocniczy w gastronomii	19	19	-
Razem:		135	135	156

Technikum nr 1 i Technikum nr 2				
	Nazwa zawodu	2020	2021	2022
1.	Technik architektury krajobrazu	72	70	76
2.	Technik ekonomista	96	110	102
3.	Technik hotelarz	57	67	69
4.	Technik żywienia i usług gastronomicznych	70	63	67
5.	Technik informatyk	97	105	109
6.	Technik pojazdów samochodowych	77	86	114
7.	Technik spedytor	106	117	168
Razem:		575	618	631

Źródło: Wydział Oświaty

Cudzoziemcy

Na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 31 grudnia 2022 r. w szkołach prowadzonych przez powiat uczyło się 21 cudzoziemców, tj.:

Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Licealnych w Słubicach:

- 11 Ukraińców,
- 3 Białorusinów,
- 1 Uzbek,

Technikum nr 1 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach:

- 3 Ukraińców.

Technikum nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach:

- 2 Ukraińców.

Szkoła Podstawowa w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach:

- 1 Niemiec.

W 2022 r. uczyło się w szkołach prowadzonych przez powiat 116 cudzoziemców, większość stanowią dzieci i uczniowie będący obywatelami Ukrainy, posiadający status uchodźcy.

Zatrudnienie w edukacji

W roku szkolnym 2022/2023 w szkołach i placówkach ogółem zatrudnionych było nauczycieli na 157,36 etatach, z tego 154,41 na etatach subwencyjnych, zgodnie z awansem zawodowym oraz 2,95 etatów niesubwencyjnych, czyli osób zatrudnionych na podstawie Kodeksu Pracy. Ponadto nauczyciele byli zatrudnieni w ramach godzin ponadwymiarowych na 51,21 etatach. Ogółem zatrudnia się nauczycieli na $157,36 + 51,21 = 208,57$.

Zatrudniono nauczycieli w następujących wielkościach procentowych:

- a) niesubwencyjnych – 2,95 etatów, co stanowi 1,87%,
- b) subwencyjnych:
  - stażystów - 12,02 etatów, co stanowi 7,64%,
  - kontraktowych – 18,21 etatów, co stanowi 11,58%,
  - mianowanych – 40,34 etatów, co stanowi 25,64%,
  - dyplomowanych – 83,84 etatów, co stanowi 53,27%.

Największy odsetek stanowią nauczyciele dyplomowani i mianowani, co pociąga za sobą wyższe koszty wynagrodzenia. Duże koszty wynikają także z zatrudnienia nauczycieli na etatach godzin ponadwymiarowych. Stosunkowo mało liczna jest grupa nauczycieli stażystów, bo stanowi tylko 7,64% etatów, a gdyby uwzględnić całość zatrudnienia, czyli 208,57 etatów, to stanowią oni tylko 5,76%.

Tabela 8. Liczba nauczycieli w latach 2019-2022

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Nauczyciele		
		2020	2021	2022
1.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach	68	68	77
2.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim	17	17	17
3.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach	8	8	8
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach	40	46	47
5.	Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach	23	48	53
	Razem	156	187	202

Źródło: Wydział Oświaty. Informacje o kwalifikacjach nauczycieli pozyskano z bazy danych SIO

Zgodnie z wyżej przedstawionymi kwalifikacjami, w 2022 roku zatrudnionych było 202 nauczycieli w powiatowych szkołach i placówkach oświatowych, z tego nauczycieli początkujących – 21,29%, nauczycieli mianowanych – 26,73% i nauczycieli dyplomowanych – 51,98%. Ze względu na braki kadrowe nauczycieli – specjalistów, zatrudniano nauczycieli w wyższym lub obniżonym wymiarze godzin, nauczycieli – emerytów. Braki kadrowe są wynikiem podwójnego naboru w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023. Nauczyciele realizują godziny ponadwymiarowe.

Zainteresowanie pracą w zawodzie spada i jest to niepokojące zjawisko. Brakuje nauczycieli z zakresu wielu kwalifikacji, przede wszystkim nauczycieli filologii polskiej, niemieckiej i angielskiej, matematyki, chemii, fizyki, biologii, pedagogów specjalnych, psychologów psychologii klinicznej, logopedów, nauczycieli praktycznej nauki zawodu czy wychowawców w internacie.

1.1.7. Kultura, turystyka i sport

Kultura i sztuka

W powiecie słubickim znajduje się ponad 50 zabytków i obiektów architektonicznych i kulturowych, najwięcej z nich zlokalizowanych jest na terenie gminy Ośno Lubuskie, jednak gminy również posiadają wyjątkowe walory architektoniczne i kulturowe.

W 2021 r. w powiecie słubickim działało 5 domów lub ośrodków kultury, klubów i świetlic. Wszystkie posiadają sale widowiskowe, w których znajduje się 709 standardowych miejsc

dla widzów. Największą i najprężniej działającą instytucją kultury w powiecie słubickim jest Słubicki Miejski Ośrodek Kultury.

W gminie Cybinka od 1993 roku funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Cybince. W 2006 roku wyodrębniono Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Cybinka ze struktur Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, co zdecydowanie ułatwiło funkcjonowanie obu jednostek i zarządzanie posiadanym majątkiem. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy obejmuje swoją działalnością teren miasta i gminy Cybinka. Posiada filie w Białkowie, Rąpicach, Uradzie.

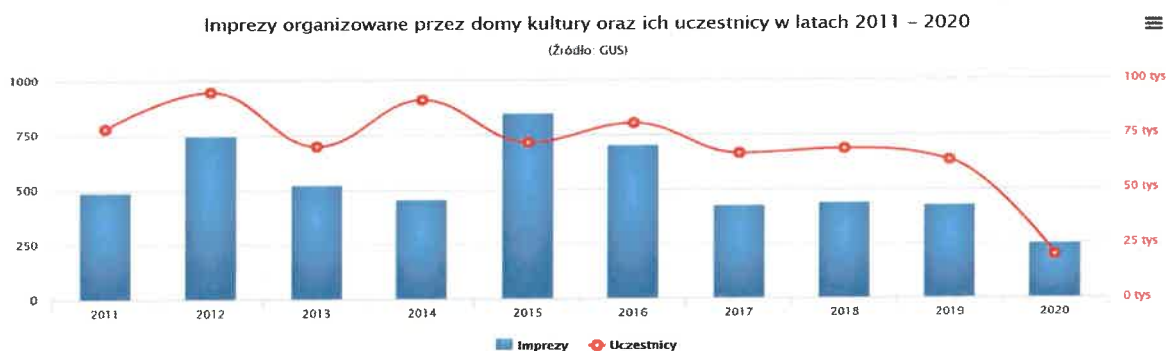
Mieszkańcy gminy Górzycy mogą korzystać z Gminnej Biblioteki Publicznej w Górzycy i jej filii w Czarnowie. Ponadto na terenie niniejszej gminy działa Gminny Ośrodek Kultury oraz Centrum Spotkań Polsko-Niemieckich — obiekt ten wyposażony jest w salę gimnastyczną, siłownię, salę plastyczną, pokoje gościnne i salę konferencyjną.

W gminie Rzepin działa Miejska Biblioteka Publiczna z filią w Kowalowie i Lubiechni Wielkiej oraz Miejski Dom Kultury, który powstał w 2005 roku. Ponadto w gminie Rzepin na terenach wiejskich funkcjonują liczne świetlice.

Gmina Ośno Lubuskie również posiada bibliotekę mieszczącą się w Miejskim Domu Kultury w Ośnie Lubuskim. Instytucja ta prowadzi szereg sekcji i kół artystycznych dla ludności lokalnej.

Wszystkie instytucje kultury działające na terenach poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu słubickiego przedstawiają bogatą ofertę działań artystycznych i edukacyjnych, prowadzą liczne szkolenia oraz imprezy kulturalne.

Wykres 9. Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011 - 2020

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Rok 2020 wraz z pandemią COVID-19 przyniósł znaczne ograniczenia w ilości wydarzeń kulturalnych, a co za tym idzie liczby uczestników. W roku 2021 odbyło się w sumie 298 szeroko rozumianych imprez kulturalnych z udziałem ponad 36 tys. widzów (dla porównania w roku 2019 ponad 63 tys.).

Imprezy organizowane przez jednostki w 2021 roku oraz liczba uczestników:

- imprezy ogółem: 298 (uczestnicy: 36 195)
- seanse filmowe: 30 (uczestnicy: 1495)
- wystawy: 49 (uczestnicy: 4 865)

- festiwale i przeglądy artystyczne: 4 (uczestnicy: 410)
- koncerty: 34 (uczestnicy: 10 040)
- prelekcje, spotkania, wykłady: 39 (uczestnicy: 575)
- imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne: 3 (uczestnicy: 200)
- konkursy: 24 (uczestnicy: 545)
- pokazy teatralne: 8 (uczestnicy: 384)
- interdyscyplinarne: 3 (uczestnicy: 220)
- warsztaty: 71 (uczestnicy: 809)
- inne: 30 (uczestnicy: 16 300)

W roku 2021 w powiecie słubickim działało 25 rozmaitych kół zainteresowań z ogólną liczbą 294 członków, a wśród nich:

- plastyczne/techniczne: 9 (członkowie: 106)
- fotograficzne i filmowe: 3 (członkowie: 25)
- literackie: 1 (członkowie: 12)
- seniora/Uniwersytet Trzeciego Wieku: 1 (członkowie: 30)
- inne: 5 (członkowie: 35)

Wśród pracowni specjalistycznych działających w domach i ośrodkach kultury w 2021 roku wyróżnić należy:

- fotograficzne: 2
- filmowe: 2
- plastyczne: 4
- muzyczne: 3
- sale baletowe/taneczne: 4
- inne: 2

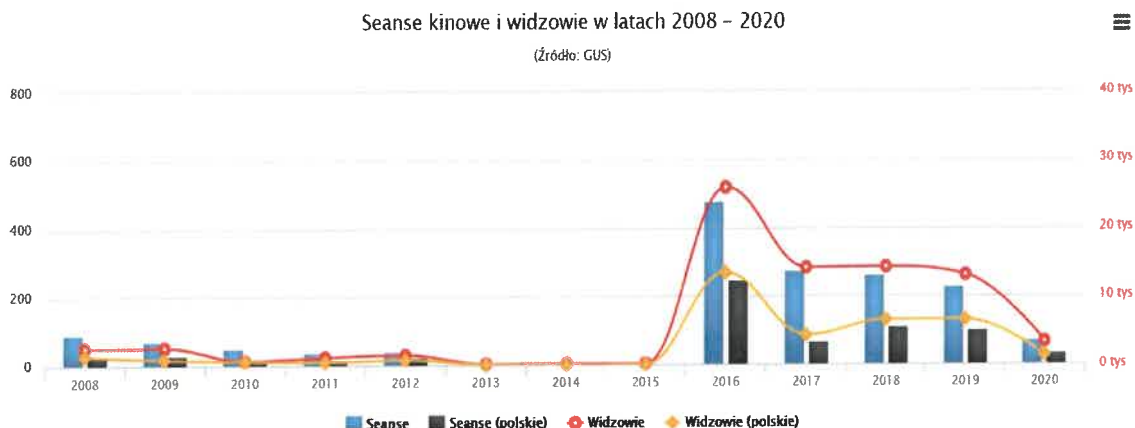
Grupy artystyczne działające w 2021 roku: ogółem:

- 24 (członkowie: 540)
- teatralne: 1 (członkowie: 39)
- muzyczne - instrumentalne: 6 (członkowie: 79)
- wokalne i chóry: 6 (członkowie: 88)
- taneczne: 7 (członkowie: 262)
- inne: 4 (członkowie: 82)

Kina

Według danych z 2022 w powiecie słubickim działały 2 kina posiadające, w tym 2 sale z 828 miejscami na widowni. Odkonano 204 seansów, na które przyszło 7 159 widzów, w tym 35 seansów filmów produkcji polskiej, na które przyszło 1 142 widzów. Obydwa obiekty mają przystosowanie dla osób niepełnosprawnych: wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach oraz udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

Wykres 10. Seanse kinowe i widzowie w latach 2008-2020.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Biblioteki

Według danych z 2021 w powiecie słubickim działało 12 bibliotek i filii publicznych posiadających księgozbiór liczący 147 551 wolumenów. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 23 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 10 miało wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 3 miały udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Słubice oraz instytucje kultury pozostałych gmin

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach (dalej: BPMiG Słubice) wpisana jest do rejestru instytucji upowszechniania gminy Słubice i posiada osobowość prawną. Swoim zasięgiem obejmuje teren miasta i gminy Słubice prowadząc:

10 punktów bibliotecznych (stan na 31.12.2021 r.):

a) 8 punktów bibliotecznych miejskich, w tym:

- w słubickich przedszkolach (6 punktów): Przedszkole nr 1 "Jarzębinka", Przedszkole nr 2 "Pinokio", Przedszkole nr 3 "Miś Uszatek", Przedszkole nr 4 "Krasnal Hałabała", Niepubliczne Przedszkole "Kraina Radości", Niepubliczne Przedszkole "Super Dziecko" - (obecnie zawieszony),
- Żłobek Samorządowy "Bajka" w Słubicach - 1 punkt, Społeczna Niepubliczna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia w Słubicach - 1 punkt.

b) 2 punkty biblioteczne wiejskie:

- Niepubliczne Przedszkole PROMET KIDS w Kunowicach (od 2021 r.),
- Szkoła Podstawowa w Golicach - (obecnie zawieszony).

Biblioteka w roku 2021 w sumie zakupiła 1 819 woluminów za łączną kwotę 45 611 zł. Księgozbiór biblioteki słubickiej na koniec 2021 roku wyniósł – 59 323 woluminów. Liczba materiałów audiowizualnych - 692 sztuki, w tym audiobooki - 302 sztuki.

Stan czytelnictwa, w roku 2021 kształtował się następująco:

- liczba czytelników: 1 722 os.,
- liczba użytkowników: 4 966 os.,
- odwiedziny w bibliotece: 17 099 os.

Wypożyczenia i udostępnienia:

- wypożyczenia na zewnątrz: 31 768 woluminów,
- udostępnianie na miejscu: 6 206 woluminów,
- wypożyczenia zbiorów specjalnych (audiobooków) na zewnątrz: 103 sztuki.

Liczba tytułów czasopism bieżących - 6. Istnieje możliwość wypożyczenia niektórych tytułów do domu na czas określony.

W roku 2021 biblioteka słubicka otrzymała w darze 875 woluminów ciekawych publikacji od mieszkańców, osób prywatnych, pisarzy, a także od instytucji kultury i oświaty.

Biblioteka słubicka, na podstawie decyzji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wytycznych rządu RP, rekomendacji Biblioteki Narodowej, a także mając na uwadze zdrowie, dobro i bezpieczeństwo własne oraz czytelników, większość wydarzeń kulturalnych, organizowała w formie online, na bibliotecznym profilu Facebook m.in.:

- 1) Udostępnianie spotkań autorskich online z pisarzami literatury dziecięcej i dla dorosłych, np. z Joanną Bator, Wojciechem Widłakiem, Grzegorzem Kasdepke, Joanną Fabicką, Roksana Jędrzejewską-Wróbel i inne.
- 2) Udostępnianie spotkań autorskich online w ramach DKK, np. z Krzysztofem Koziółkiem, Maciejem Siembidą, Krystyną Mirek;
- 3) Promocja Lokalnej Twórczości Artystycznej - lokalni poeci z terenu gminy i powiatu słubickiego prezentowali swoje utwory na bibliotecznym Facebooku;
- 4) "Biblioteczne Świąteczne czytanie bajek" - w ramach kolejnej edycji Aktywnego Kalendarza Adwentowego, który wpisał się w przedświąteczną tradycję w dwumieście Słubice-Frankfurt i zrealizowany był w formacie online ze względu na ówczesną dynamikę infekcji COVID-19;
- 5) Realizacja spotkań dla dzieci w Klubie Plastusia, Mali Artyści oraz DKK dla Dzieci w II półroczu.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach, na mocy porozumienia między władzami miejskimi i powiatowymi, pełni zadania biblioteki powiatowej. Opiekę merytoryczną nad placówkami sprawuje dyrektor i instruktor powiatowy, realizując zadania powiatowe zawarte w porozumieniu w sprawie powierzenia gminie Słubice wykonywania zadań Powiatowej Biblioteki Publicznej dla powiatu słubickiego zawarte dnia 30.12.2015 r.

Sieć biblioteczną powiatu słubickiego (stan na 31.12.2021 r.) stanowi 12 placówek, które przedstawiają się następująco:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach, Filia biblioteczna: Kunowice,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Cybince, Filie biblioteczne: Białków, Rapice, Urad,

- Miejska Biblioteka Publiczna w Rzepinie Filie biblioteczne: Kowalów, Lubiechnia Wielka,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Górzycy, Filia biblioteczna: Czarnów,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim. Oprócz tego w/w biblioteki prowadzą punkty biblioteczne: wiejskie i miejski.

W związku z powierzeniem bibliotece słubickiej pełnienie zadań biblioteki powiatowej utworzone jest stanowisko instruktora powiatowego, które jest objęte przez bibliotekarza w wymiarze ½ etatu.

W powiecie słubickim działa ponadto 1 biblioteka/filia naukowa posiadająca księgozbiór liczący 71 784 wolumeny, w tym zbiory specjalne: 1 195. Odnotowano 326 czytelników (użytkowników aktywnie wypożyczających) w ciągu roku.

Turystyka

Bogactwo turystyczne powiatu słubickiego stanowi duże zalesienie z walorami Puszczy Rzepińskiej, lasy pełne zwierzyny i runa leśnego, rzeźba terenu z malowniczo położonymi jeziorami, rzekami, a także samo przygraniczne położenie powiatu. W powiecie słubickim szczególnie interesujące są miejsca, w których historia lokalnej cywilizacji przeplata się z urokami krajobrazu. Dla lubiących wędrować przygotowanych jest kilka szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjno-dydaktycznych oraz terenów przeznaczonych pod turystykę pieszą i rowerową:

- Droga Św. Jakuba — pieszo-rowerowy szlak specjalnie znakowany i wyposażony w odpowiednią infrastrukturę informacyjną i wypoczynkową, długość całego szlaku wynosi 326 km, z czego na powiat słubicki przypada 59 km, szlak ten na teren powiatu słubickiego wchodzi po minięciu skraju Brzeźna w powiecie sulęcińskim i biegnie dalej przez Smogóry, Trześniów, Radachów, Ośno Lubuskie, Lubiechnię Małą i Lubiechnię Wielką aż do Rzepina;
- Szlak rowerowy Odra-Nysa — długość trasy wynosi 60 km i przebiega przez trzy gminy powiatu słubickiego: Górzycę, Słubice i Cybinkę, całkowita długość trasy mającej początek na terenie Republiki Czeskiej ma wynieść 591 km;
- Szlak romański – grupa kilkunastu kamiennych kościołów wiejskich w powiecie słubickim i Powiecie Marchijsko-Odrzańskim (Republika Federalna Niemiec) stanowi swoistą "kamienną wspólnotę" regionu, która w przyszłości zostanie połączona w lokalny polsko-niemiecki "Szlak Romański";
- Park Krajobrazowy „Ujście Warty”. Park Krajobrazowy "Ujście Warty" utworzony w 1996 roku zajmuje obecnie obszar 20 532,46 ha;
- Park Narodowy "Ujście Warty" – powstał w miejsce istniejącego od 1977 r. rezerwatu przyrody Słońsk oraz części Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”;
- Rezerwaty: Młodno, „Mokradła Sułowskie”, „Pamięcin” i „Łęgi koło Słubic”.

Bliskość Berlina, trzy mosty graniczne i dobry układ komunikacyjny ma istotne znaczenie dla turystyki stałej i przyjazdowej — dobre połączenia komunikacyjne sprawiają, że powiat odwiedzają goście z kraju i zza granicy. W roku 2021 w powiecie słubickim na 10 tys. mieszkańców ogółem udzielono 36 167 noclegów turystom krajowym oraz 15 747 turystom

zagranicznym. Wśród noclegów udzielonych gościom zagranicznym najczęściej udzielono osobom z Niemiec, Rosji, Litwy, Białorusi i Ukrainy.

Według danych GUS z 2022 roku w powiecie słubickim znajdowało się 10 hoteli (5 ★★★, 4 ★★, 1 ★), 1 motel (kategorii ★) oraz 3 pensjonaty (kategorii ★★★). W porównaniu z rokiem 2008 liczba obiektów noclegowych zwiększyła się o 4 obiekty.

Pozostałe turystyczne obiekty noclegowe według rodzajów:

- inne obiekty hotelowe: 4 ośrodki wczasowe: 1 (całoroczne: 0),
- pokoje gościnne: 1,
- kwatery agroturystyczne: 2,
- pozostałe obiekty niesklasyfikowane: 5.

Turystyczne obiekty noclegowe wyposażone w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo (dane za rok 2021):

- pochylnia wjazdowa: 7,
- drzwi automatycznie otwierane: 2,
- winda przystosowana dla osób niepełnosprawnych ruchowo: 4,
- parking z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych ruchowo: 4,

Obiekty z zapleczem konferencyjnym (dane za rok 2021):

- z salą konferencyjną: 7 (liczba sal: 8, liczba miejsc: 417),
- z nagłośnieniem: 9,
- z projektorem multimedialnym: 5,
- z zestawem do wideokonferencji: 4,
- z obsługą techniczną: 3,
- z ekranem: 6,
- z flipchartem: 5,
- z komputerem/laptopem na wyposażeniu: 4,
- z siecią WiFi na terenie obiektu: 18.

W promowaniu powiatu słubickiego istotną rolę spełniają stowarzyszenia turystyczno-kulturowe. Jednymi z najbardziej wyróżniających się są:

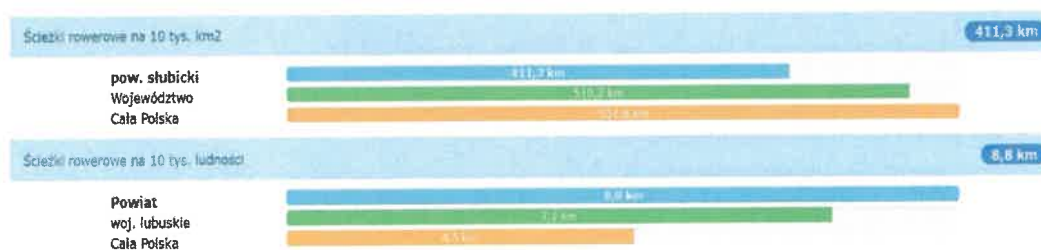
- Lubuska Regionalna Organizacja Turystyczna „LOTUR” stowarzyszenie zrzeszające JST województwa lubuskiego;
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” — Euroregion został utworzony na mocy umowy podpisanej dn. 21.12.1993 r. przez przedstawicieli Stowarzyszenia Środkowa Odra (Mittlere Oder), Stowarzyszenia Gmin Lubuskich Pogranicze oraz Związku Gmin Gorzowskich. Do polskiej części Euroregionu należy 28 gmin oraz 4 powiaty zrzeszone w Stowarzyszeniu, którego działalność opiera się na pracy społecznej reprezentantów zrzeszonych gmin.
Celem Stowarzyszenia jest reprezentacja i obrona wspólnych interesów zrzeszonych gmin oraz współpraca gmin w zakresie:
  - gospodarki komunalnej — budowa infrastruktury komunalnej, gazyfikacja wsi, telefonizacja,

- ochrony środowiska — utylizacja odpadów komunalnych i przemysłowych, oczyszczanie ścieków,
- ochrony zdrowia — w tym w ramach samorządowego systemu finansowania służby zdrowia,
- edukacji — organizacja szkół, kreowanie programów oświatowych,
- kultury i turystyki — organizacja wspólnych imprez promowanie regionu;
- Klub Przyrodników — jest to stowarzyszenie społeczne, które prowadzi aktywną działalność na rzecz ochrony przyrody i edukacji ekologicznej społeczeństwa. Klub działa na terenie całej Polski ze szczególnym uwzględnieniem części zachodniej. Klub zajmuje się również tworzeniem „prywatnych” rezerwatów przyrody — obecnie dysponuje 6 takimi obszarami o łącznej powierzchni ponad 100 ha. Najstarszy i najbardziej znany to kompleks muraw kserotermicznych w Owczarach. Klub prowadzi także stałą ekspozycję przyrodniczą w Muzeum Łąki w Owczarach, którą co roku odwiedza około 10 000 osób.

W roku 2022 długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu wynosiła 52 km, z czego pod zarządem powiatu słubickiego pozostawało 10,9 km.

Wykres 11. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km² na terenie powiatu słubickiego, województwa i Polski

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

1.1.8. Organizacje pozarządowe

W powiecie słubickim istnieje 261 organizacji pozarządowych, w tym 71 klubów sportowych, 29 organizacji zwykłych i 161 zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie są ważnym partnerem dla samorządu. Podejmują one cenne działania w zakresie różnych inicjatyw społecznych, a współpraca organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym stwarza szansę na szybsze osiągnięcie wspólnego celu, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców powiatu.

Współpraca powiatu słubickiego z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności, które są podstawą i warunkiem współpracy zadowalającej obie strony. Każdego roku powiat w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi określa kierunki współdziałania oraz jego formy. Współpraca powiatu słubickiego z organizacjami

pozarządowymi, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ma mieć charakter finansowy - polegający na udzieleniu dotacji organizacjom, które w wyniku postępowania konkursowego wykonywały zadania publiczne oraz pozafinansowy – oparty na przeprowadzaniu konsultacji programu współpracy, a następnie na realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć.

Charakter zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe i wysokość kwot przeznaczonych na ich finansowanie jest określany każdego roku w programie współpracy powiatu słubickiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Są to zadania dotyczące zdrowia, kultury sportu oraz usług społecznych. Organizacje są także wspomagane poprzez obejmowanie różnych inicjatyw społecznych, przez nie realizowanych patronatem starosty, zgodnie z uchwałą nr 544/22 z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie ustalenia ogólnych zasad przyznawania patronatów przez Starostę Słubickiego w formie „Regulaminu objęcia wydarzenia Patronatem Starosty Słubickiego”. W latach 2018 - 2022 z finansowania w ramach konkursów skorzystały w sumie 53 organizacje. Kwota przyznana w ramach konkursów to 446.427 zł. Ponadto w roku 2022 wydatkowano kwotę 10.000 zł na wydarzenia objęte patronatem starosty słubickiego.

1.1.9. Pomoc społeczna, piecza zastępcza, niepełnosprawność

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie powiatu słubickiego zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach, które jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Słubickiego, utworzoną na mocy uchwały Nr VI/16/99 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 21 stycznia 1999 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w oparciu o przyjęte programy:

- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2021 – 2027,
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021–2023,
- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021–2024,
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021–2027.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 51/11 Starosty Słubickiego z dnia 29 grudnia 2011 r., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie słubickim, który wykonuje następujące zadania:

- pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- promowanie rodzicielstwa zastępczego;
- kwalifikowanie, szkolenie i przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- udzielanie poradnictwa, wsparcia i pomocy istniejącym rodzinom zastępczym;

- współpraca ze środowiskiem lokalnym na rzecz dobra dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rysunek 2. Formy pieczy zastępczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Tabela 9. Rodzaj i liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie słubickim w latach 2010–2022

Lata	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ					
	Spokrewniona		Niezawodowa		Zawodowa	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2010	90	124	13	21	4	17
2011	85	112	12	19	5	28
2012	59	80	36	53	5	26
2013	60	80	37	52	5	19
2014	64	87	38	53	5	21
2015	61	79	38	53	6	21
2016	57	71	35	49	5	25
2017	49	61	31	36	6	23
2018	42	50	28	33	6	17
2019	39	48	30	31	7	31
2020	36	46	28	31	6	30
2021	33	40	27	32	4	16
2022	30	41	26	33	5	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

W powiecie słubickim w latach 2010–2022 najczęściej funkcjonowało spokrewnionych rodzin zastępczych, 50–60%. Rodziny niezawodowe stanowiły ok. 30–40% rodzin zastępczych.

Zawodowe rodziny zastępcze, w tym pełniące funkcje pogotowia rodzinnego kształtowały się na najniższym poziomie, liczba ich nie wzrasta. Z każdym kolejnym rokiem w powiecie słubickim funkcjonuje od pięciu do siedmiu rodzin zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Na terenie powiatu słubickiego nie powstały rodzinne domy dziecka, a także nie utworzyła się żadna rodzina zawodowa specjalistyczna.

Na terenie powiatu słubickiego z każdym rokiem maleje liczba kandydatów chcących tworzyć zastępcze środowisko rodzinne dla dzieci pozbawionych właściwej opieki, pomimo prowadzonych kampanii w tym zakresie.

Od 2009 r na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje Placówka Opiekuncho – Wychowawcza „Nasza Chata” początkowo z siedzibą w Cybince, a obecnie – w Słubicach. Jest ona pierwszą i jedyną placówką w powiecie, sprawującą funkcje instytucjonalnej pieczy zastępczej. Jest placówką całodobową, przeznaczoną dla dzieci powyżej dziesiątego roku życia, pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Zapewnia dzieciom opiekę i wychowanie, odpowiednią do ich potrzeb, warunków rozwojowych, a także niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, emocjonalne i społeczne.

Od 1 stycznia 2021 r. placówki opiekuncho–wychowawcze musiały dostosować się do nowych standardów, które wskazują na liczbę wychowanków. Zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w placówkach opiekuncho wychowawczych można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 14 dzieci.

W związku z powyższym, zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu Słubickiego Nr 79/19 z dnia 21 maja 2019 r., powiat słubicki rozpoczął działania zmierzające do przeniesienia Placówki Opiekuncho–Wychowawczej „Nasza Chata” z Cybinki do Słubic. Przeniesienie nastąpiło w pierwszym półroczu 2021 roku.

Tabela 10. Liczba dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuncho–Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince w latach 2013 – 2022 z podziałem na powiaty, z których dzieci pochodzą

POWIAT	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sulęciński	4	3	6	7	4	-	-	-	-	
Gorzowski	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Polkowicki	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
Zielonogórski	2	1	3	3	4	3	2	1	-	
Nowosolski	2	4	4	2	2	3	-	-	-	
Żagański	-	1	1	1	1	-	-	-	-	
Słubicki	31	27	22	24	24	19	23	23	14	14
Ogółem	41	37	36	37	35	24	25	24	14	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach realizuje następujące zadania z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,

- przyznawanie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do:
  - uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych;
  - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
  - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
  - likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Tabela 11. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2011 – 2022 przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

Lata	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych		Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych		Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba zadań	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
2011	92	74 892,00	5	5 670,00	114	136 440,00	13	33 727,00
2012	153	128 386,00	5	4 874,00	153	177 548,00	15	100 541,00
2013	71	60 719,00	5	5 940,00	87	109 383,36	13	42 508,00
2014	42	37 229,00	3	4 404,00	101	126 090,00	9	43 044,00
2015	54	55 000,00	4	9 813,00	153	204 735,00	13	60 750,00
2016	45	45 000,00	5	14 328,00	103	132 423,40	17	68 624,60
2017	38	40 000,00	3	3 440,00	130	209 767,00	11	43 934,00
2018	73	76 827,00	6	16 197,00	163	222 850,00	13	47 099,00
2019	67	52 491,00	3	5 420,00	141	219 418,00	23	96 170,00
2020	73	81 961,20	2	2 320,00	183	244 255,80	16	104 987,00
2021	85	118 082,00	2	2 125,00	186	199 686,00	26	255 732,00
2022	110	170 681,00	4	11 245,00	191	224 689,00	21	182 762,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, powiat słubicki za pośrednictwem PCPR w Słubicach realizuje również zadanie polegające na finansowaniu działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach to jednostka, która jako jedyna w powiecie słubickim, zajmuje się, wynikającą wprost z zapisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w orzeczeniu o jego stopniu mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Warsztat jest jednostką prowadzoną przez gminę Górzycę, której koszty działalności są współfinansowane w 90% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w 10% ze środków powiatu słubickiego.

Warsztat rozpoczął działalność 29 grudnia 2005 roku. Liczba miejsc w latach 2010–2014 wynosiła 30, a obecnie liczy 40 uczestników. Są to osoby niepełnosprawne o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, pochodzące z terenu gminy Górzycę i gmin sąsiednich. Jedenaście osób uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej pochodzi z powiatu sulęcińskiego (gminy Słońsk).

Podstawą finansowania działalności WTZ jest umowa Nr 2/WTZ/05 z dnia 8 grudnia 2005 r., zawarta pomiędzy powiatem słubickim a gminą Górzycę, w sprawie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działalności WTZ, a także corocznie sporządzany aneks do niniejszej umowy.

Tabela 12. Środki finansowe przeznaczone na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2012–2022 roku

Lata	Liczba uczestników WTZ w Żabicach	Kwota środków PFRON (nie więcej niż 90% kosztów działalności WTZ)	Kwota środków samorządu powiatowego (nie mniej niż 10% kosztów działalności WTZ)
2012	30	443 880,00	49 320,00
2013	30	443 880,00	49 320,00
2014	30	443 880,00	49 320,00
2015	40	591 840,00	65 760,00
2016	40	639 840,00	71 120,00
2017	40	639 840,00	71 120,00
2018	40	663 840,00	73 760,00
2019	40	723 840,00	80 427,00
2020	40	819 840,00	91 094,00
2021	40	867 840,00	96 427,00
2022	40	1.035.840,00	115.094,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Analizując zasoby instytucjonalne w powiecie słubickim, biorąc pod uwagę zjawisko starzenia się społeczeństwa, zauważyć należy, iż istotnym problemem jest całkowity brak takiej formy

wsparcia jak całodobowa opieka nad osobami w podeszłym wieku i somatycznie chorymi. Na terenie powiatu nie funkcjonuje żaden dom pomocy społecznej.

Mając na uwadze wsparcie seniorów, powiat utworzył w 2018 roku Dzienny Dom „Senior+” w Słubicach w ramach Programu „SENIOR+” – Edycja 2018. Dom działa od 2019 roku jest powiatowym ośrodkiem wsparcia dziennego, świadczącym usługi na rzecz mieszkańców powiatu słubickiego w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo. Dom dysponuje 22 miejscami, czynny jest przez pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku, przez co najmniej osiem godzin dziennie. W 2022 roku z uczestnictwa w Domu skorzystało łącznie 29 osób.

Celem działalności jednostki jest poprawa jakości życia seniorów, w tym zapewnienie im wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu ich zdrowia. Istotna jest również integracja społeczna seniorów, w tym rozwój działań samopomocowych.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę uczestników Dziennego Domu „Senior+” w Słubicach w latach 2019–2022 z podziałem na płeć i wiek uczestników.

Tabela 13. Liczba uczestników Dziennego Domu „Senior + w Słubicach w latach 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Kobiety	18	20	25	24
Mężczyźni	7	6	5	5
Przedział wiekowy	60-70	3	3	2
	71-80	9	8	13
	81-90	13	14	13
	90 i więcej	0	1	1
Razem	25	26	30	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Dziennego Domu „Senior +” w Słubicach

Jak wynika z otrzymanych danych, zdecydowaną większość w Domu Seniora stanowią kobiety (w 2019 roku – 72%, w 2020 roku – 77%, w 2021 roku – 83%, natomiast w 2022 roku – 82%).

Seniorzy przebywają pod opieką opiekunów i terapeutów, którzy starają się dbać o potrzeby podopiecznych, animować im czas i integrować grupę. Seniorzy mogą również liczyć na posiłek, który dostarcza firma cateringowa. Pobyt w placówce umożliwia uczestnikom udział w zajęciach terapeutycznych oraz różnych formach aktywizacji ruchowej.

Dzienny Dom zapewnia również realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich poprzez organizację uroczystości okolicznościowych, świąt, wycieczek krajoznawczych. Wszystko to ma na celu przeciwdziałaniu izolacji i marginalizacji seniorów.

Zgodnie z uchwałą podjętą przez Radę Powiatu Słubickiego, z dniem 1 października 2022 r. utworzono w budynku po Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasza Chata”, nową jednostkę organizacyjną powiatu – Dom Dziennego Pobytu „Zielona Przystań” w Cybince. Obszarem działania Domu jest powiat słubicki. Dom zapewnia wsparcie seniorom nieaktywnym zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia, realizuje zadania w szczególności w zakresie: usług socjalnych; aktywizacji społecznej; terapii zajęciowej; usług rehabilitacyjnych, aktywizujących ruchowo; edukacyjnym; zapewnienie posiłku; poradnictwa

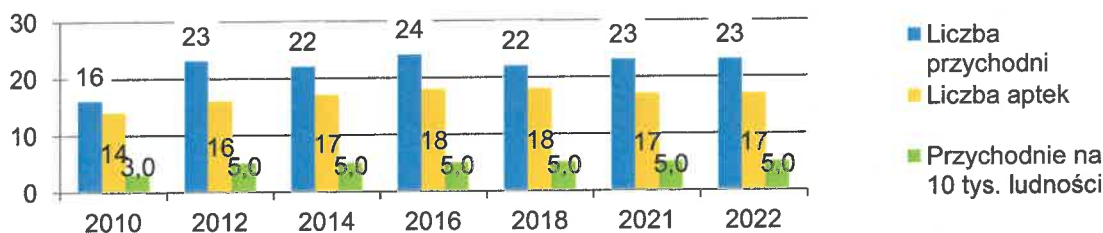
specjalistycznego; zaspokojenia potrzeb towarzyskich, sportowo – rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych.

W dalszych latach planuje się rozwój usług społecznych, które skupiałyby swoją działalność właśnie w budynku przy ul. Lwowskiej 7 w Cybince i stworzenie szerokiej oraz spójnej oferty usług dla mieszkańców powiatu słubickiego. Szansą na stworzenie takiego miejsca z całą pewnością będą środki możliwe do pozyskania m.in. z Unii Europejskiej.

1.1.10. Promocja i ochrona zdrowia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w powiecie słubickim w 2022 r. znajdowały się 23 przychodnie zdrowotne. W 2010 roku na 10 tys. mieszkańców przypadały trzy przychodnie, a w 2022 r. pięć przychodni.

Wykres 12. Liczba przychodni ogółem i aptek

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Udzielono 173.207 porad lekarskich, w tym 33.607 w przychodniach podległych samorządowi terytorialnemu. Na terenie powiatu znajdowało się 17 aptek ogólnodostępnych, zatrudnionych było 30 magistrów farmacji, a w 2021 r. na jedną aptekę przypadało 2.713 mieszkańców.

Organizacja opieki zdrowotnej na terenie powiatu słubickiego przedstawia tabela 14.

Tabela 14. Placówki usług medycznych na terenie powiatu słubickiego w 2022 r.

Lp.	Rodzaj	Razem w grupie	Lokalizacja						
			Miasto i Gmina Słubice	Miasto i Gmina Ośno	Miasto i Gmina Cybinka		Miasto i Gmina Rzepin		Gmina Górzycza
			M	M	M	W	M	W	W
1.	Szpital	1	1	--	--	--	--	--	--
2.	Szpital jednodniowy (chirurgia plastyczna)	1	1	--	--	--	--	--	--
3.	Przychodnie stomatologiczne	5	4	1 NFZ	--	--	--	--	--
4.	Przychodnie/poradnie (chirurg, ortopeda, endokrynolog, dermatolog, urolog, pulmonolog, ortopeda, internista, położnik, psychiatra, itd.)	1	1	--	--	--	--	--	--

5.	POZ/NFZ	11	3	2	1	1	2	1	1
6.	Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria medyczne	2	2	--	--	--	--	--	--
7.	Zakłady Rehabilitacji leczniczej	4	2	1	--	--	1	--	--
8.	Świadczenia zdrowotne – INNE	5	5	--	--	--	--	--	--
10.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Praktyki Lekarzy Dentystów	16	11 w tym 1 NFZ	--	2 w tym 1 NFZ	--	2	--	1 NFZ
11.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (internistyczne)	4	4	--	--	--	--	--	--
12.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (ginekologiczne)	3	3	--	--	--	--	--	--
13.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (kardiologiczne)	1	1 NFZ	--	--	--	--	--	--
14.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (chirurgiczne)	3	3 w tym 1 NFZ	--	--	--	--	--	--
15.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (dermatologiczne)	1	1 NFZ	--	--	--	--	--	--
16.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (pediatryczne)	3	2	--	--	--	1	--	--
17.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (okulistyczne)	2	2 w tym 1 NFZ	--	--	--	--	--	--

18.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (psychiatryczne)	1	1 NFZ	--	--	--	--	--	--
19.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (neurologiczne)	1	1	--	--	--	--	--	--
20.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (Alergiczno-pulmonologiczne)	1	1	--	--	--	--	--	--
21.	PRAKTYKI ZAWODOWE Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie (Lekarze medycyny pracy)	2	1	1	--	--	--	--	--
22.	PRAKTYKA ZAWODOWA Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarzy Dentystów	2	1	1	--	--	--	--	--
23.	INNE – obiekty świadczące usługi zdrowotne	5	5	--	--	--	--	--	--
RAZEM		76	57	6	3	1	6	1	2

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Słubicach

Brak jest poradni endokrynologicznej i diabetologicznej. Na terenie powiatu brakuje również domów pomocy społecznej. Z dniem 1 stycznia 2023 r. przy słubickim szpitalu rozpoczął działalność Zakład Opiekuńczo – Lecznicy. Na podstawie decyzji wojewody lubuskiego zawieszony pozostaje Oddział Ginekologiczno-Położniczy w ww. lecznicy.

Opiekę stacjonarną nad chorymi w powiecie słubickim sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. prof. Z. Religi w Słubicach sp. z o. o., którego organem założycielskim jest powiat słubicki. Ze względu na przygraniczne położenie, bliskość autostrady A2 oraz przejścia granicznego, jak i rodzaj świadczonych przez szpital usług, leczone są również osoby spoza ww. rejonu, w tym obcokrajowcy.

Wartość realizowanego w ramach NFZ kontraktu w 2022 r. wyniosła 48 153 278,719 zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawia się następująco:

- 155 osób wykonuje pracę na podstawie umów o pracę,
- 175 osoby zatrudnione są na podstawie umów cywilnoprawnych.

Problemem spółki jak i całej polskiej służby zdrowia jest przede wszystkim brak lekarzy i pielęgniarek, ale również średnia ich wieku. Według statystyk OECD w Polsce na 10 tysięcy mieszkańców przypada średnio 24 lekarzy – to jeden z najgorszych wyników wśród państw europejskich. Obecnie ten zawód aktywnie wykonuje około 135 tys. lekarzy, z których najwięcej mieści się w grupie wiekowej 51–55 lat. Liczba lekarzy w województwie lubuskim jest również dodatkowo niższa od średniej krajowej – na 10 tys. mieszkańców przypada średnio 20 lekarzy, a w samym powiecie słubickim zaledwie dwunastu.

Z roku na rok ubywa również pielęgniarek. Aktualnie w Centralnym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych zarejestrowanych jest ich nieco ponad 280 tys. Jak wynika z danych Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, statystycznie na 10 tysięcy mieszkańców przypada 51 pielęgniarek, co plasuje Polskę na jednym z ostatnich miejsc z krajów OECD – Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (dla porównania w Szwajcarii ten wskaźnik wynosi 16, w Niemczech – 11,3). Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w samym województwie lubuskim na 10 tysięcy mieszkańców przypada 46 pielęgniarek, a w powiecie słubickim 26 pielęgniarek zabezpiecza 10-tysięczną populację. Podobnie jest w grupie położnych, których widoczny jest deficyt zarówno w powiecie jak i całym województwie lubuskim.

Dostępność kadr zmniejsza dodatkowo starzenie się populacji zawodowej. Średnia wieku pielęgniarek i położnych sukcesywnie wzrasta i obecnie to około 50 lat. Do 2023 r. uprawnienia emerytalne uzyskało już blisko 40 tys. pielęgniarek i położnych.

Przedmiotem działalności Spółki jest szeroko rozumiana działalność medyczna – koncentruje się ona głównie na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej poprzez wykonywanie zawodowo działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub odrębnych przepisów regulujących zasady ich wykonywania.

Struktura szpitala dostosowana jest do realizacji ww. zadań. NZOZ Szpital im. prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o. o. wykonuje działalność leczniczą w następujących przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego:

- SZPITAL POWIATOWY W SŁUBICACH, w którym prowadzona jest działalność lecznicza w rodzaju: stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitalne.
- PORADNIE WIELOSPECJALISTYCZNE W SŁUBICACH, w których prowadzona jest działalność lecznicza w rodzaju ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.
- PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO W RZEPINIE I W SŁUBICACH pełniące funkcję podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), będącą częścią systemu opieki zdrowotnej, zapewniającą wszystkim osobom uprawnionym do świadczeń kompleksowe i skoordynowane świadczenia opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania. Świadczenia udzielane są w warunkach ambulatoryjnych, a w przypadkach uzasadnionych medycznie, także w domu pacjenta.
- ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY, zapewniający całodobową opiekę medyczną obejmującą leczenie, pielęgnację i rehabilitację osób niewymagających już hospitalizacji, u których zakończono proces diagnozowania, leczenia operacyjnego,

które jednak ze względu na stan swojego zdrowia i stopień niepełnosprawności oraz brak możliwości funkcjonowania w środowisku domowym wymagają stałego nadzoru fachowego personelu.

Szpital prowadzi działalność w zakresie lecznictwa zamkniętego, poradni specjalistycznych i diagnostyki, ma podpisany również kontrakt w zakresie ratownictwa medycznego oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Szpital realizuje również świadczenia komercyjne, poza kontraktem z NFZ, głównie w zakresie medycyny pracy. Działalność zamknięta spółki prowadzona jest w oparciu o siedem oddziałów szpitalnych tj. chorób wewnętrznych, chirurgii urazowo-ortopedycznej, chirurgii ogólnej, pediatrii, anestezjologii i intensywnej opieki medycznej, ginekologiczno-położniczo-noworodkowy (czasowo zawieszony) „rooming-in“ i SOR. Szpital dysponuje 130 łózkami. W 2022 roku hospitalizowano 2 578 pacjentów (w tym 169 pacjentów hospitalizowanych z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2).

Ambulatoryjne leczenie specjalistyczne prowadzone jest w 11 poradniach. W 2022 r. w poradniach udzielono 19 970 porad. Ponadto w strukturach szpitala znajdują się następujące komórki organizacyjne: Dział Fizjoterapii w Słubicach, Dział Fizjoterapii w Rzepinie, Pracownia Diagnostyki Obrazowej, Medyczne Laboratorium Diagnostyczne, Poradnia Medycyny Pracy, Gabinet Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, Blok Operacyjny, Sterylizatornia, Pracownia Endoskopii, Pracownia Prób Wysiłkowych i Badań Holterowskich, apteka zakładowa oraz punkt pobrania materiałów do badań w kierunku COVID-19.

Ponadto spółka w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) prowadzi Przychodnię Lekarza Rodzinnego w Rzepinie, zapewniając wszystkim osobom uprawnionym do świadczeń zamieszkałym/przebywającym na terenie gminy Rzepin kompleksowe i skoordynowane świadczenia opieki zdrowotnej.

Od 1 sierpnia 2021 r. działa Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Słubicach. Pandemia pokazała, jak ważna dla pacjentów jest dostępność do usług medycznych. Stąd decyzja o uruchomieniu przy szpitalu przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Przychodnia posiada świeżo wyremontowane pomieszczenia, nowoczesne gabinety, wygodną poczekalnię. Do dyspozycji pacjentów jest sześciu lekarzy, w tym dwóch pediatrów.

Podstawowa działalność Szpitala polega na udzielaniu i świadczeniu usług w zakresie:

- lecznictwa szpitalnego oraz leczenia jednego dnia,
- świadczeń zdrowotnych, profilaktyczno-leczniczo-pielęgnacyjnych,
- ratownictwa medycznego,
- opieki długoterminowej,
- rehabilitacji medycznej,
- opiekuńczo-leczniczym,
- ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych,
- podstawowej opieki zdrowotnej,
- nocnej i świątecznej ambulatoryjnej opieki lekarskiej i pielęgnarskiej, nocnej i świątecznej wyjazdowej opieki lekarskiej i pielęgnarskiej, transportu sanitarnego w ramach POZ,

- diagnostyki laboratoryjnej i obrazowej,
- promocji zdrowia,
- kształcenia osób wykonujących zawody medyczne.

Do zadań szpitala należy również wykonywanie zadań obronnych w czasie pokoju w wypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń i stanu kryzysowego oraz w czasie stanu zagrożenia państwa albo wojny. Zadania, o których mowa powyżej, są wykonywane przez personel medyczny, posiadający wymagane odrębnymi przepisami kwalifikacje zawodowe, przy wykorzystaniu nowoczesnych, dostępnych metod promocji zdrowia, profilaktyki, leczenia i rehabilitacji.

W wykonywaniu zadań szpital współdziała z:

- Lubuskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w Zielonej Górze,
- innymi zakładami opieki zdrowotnej,
- jednostkami kontrolującymi i nadzorującymi służbę zdrowia,
- instytucjami wykonującymi zadania w dziedzinie pomocy społecznej,
- organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami i fundacjami.

Oddziały szpitalne

W 2021 r. w placówce hospitalizowanych było, uwzględniając pacjentów SOR, 7 861 osób.

Tabela 15. Oddziały szpitalne funkcjonujące w szpitalu okresie od 01.04.2022 r. do 31.12.2022 r.

Lp.	Oddział	Liczba łóżek	Liczba leczonych
1.	Chorób wewnętrznych	30	817
2.	Anestezjologia i Intensywna Terapia	4	38
3.	Pediatryczny	12	332
4.	Ginekologiczno-Położniczo-Noworodkowy (oddział czasowo zawieszony)	22	0
5.	Chirurgii Ogólnej	22	449
6.	Ortopedii Urazowo-Ortopedycznej	18	719
Razem		108	2403

Źródło: NZOZ Szpital im prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.

Tabela 16. Oddziały szpitalne funkcjonujące w szpitalu okresie od 01.01.2022 r. do 31.03.2022 r.

Lp.	Oddział	Liczba leczonych
1.	Zakaźny COVID-19	169
Razem		169

Źródło: NZOZ Szpital im prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.

Szpitalny Oddział Ratunkowy

W Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w 2022 r., przy stanie siedmiu łóżek, hospitalizowanych było 6 242 pacjentów. Oddział zajmuje się stabilizacją wstępną, diagnostyką i leczeniem z powodu nagłych zachorowań i wypadków (urazy, zatrucia i inne skutki czynników zewnętrznych). Zadaniem Oddziału jest również zabezpieczenie i przygotowanie do transportu

chorych kierowanych do szpitali wysokospecjalistycznych oraz nadzór merytoryczny i analiza funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w rejonie.

Ambulatoryjne leczenie specjalistyczne

W zakresie specjalistycznego leczenia otwartego szpital realizuje świadczenia w niżej wymienionych poradniach:

- Poradnia chirurgii ogólnej,
- Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej,
- Poradnia ginekologiczno-położnicza w Słubicach,
- Poradnia ginekologiczno-położnicza w Rzepinie,
- Poradnia ginekologiczno-położnicza w Górzycy,
- Poradnia gastroenterologiczna,
- Poradnia neurologiczna,
- Poradnia otolaryngologiczna,
- Poradnia urologiczna,
- Poradnia preluksacyjna,
- Poradnia zdrowia psychicznego,
- Poradnia Medycyny Pracy.

W poradniach wykonywana jest pełna diagnostyka, a także terapie specjalistyczne niewymagające hospitalizacji. Diagnostyka poradni przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Diagnostyka w poradniach 2021 r. i 2022 r.

Lp.	Poradnia	2021 r.	2022 r.
1.	Pracownia Endoskopii	609	690
2.	Słubice (Nocna i Świąteczna Ambulatoryjna i Wyjazdowa Opieka Lekarska)	2 911	3 967
3.	Słubice (Nocna i Świąteczna Ambulatoryjna i Wyjazdowa Opieka Pielęgniarska)	467	497
4.	Poradnia Chirurgii Ogólnej	2 651	3 657
6.	Poradnia Gastroenterologiczna	753	785
7.	Poradnia Gin-Poł.-Słubice	2 226	2 767
8.	Poradnia Gin-Poł-Górzycy	314	380
9.	Poradnia Gin-Poł-Rzepin	556	668
10.	Poradnia Otolaryngologiczna	1 586	1 978
11.	Poradnia Neurologiczna (działalność poradni czasowo zawieszona)	0	0
12.	Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej	4 657	5 214
13.	Poradnia Preluksacyjna	397	390
14.	Poradnia Urologiczna	1 231	1 700
15.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	1 097	1 741
16.	Dział Fizjoterapii w Rzepinie	598	567
17.	Dział Fizjoterapii w Słubicach	958	972
Razem		21 011	25 973

Źródło: NZOZ Szpital im prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.

Medyczne laboratorium diagnostyczne

Medyczne Laboratorium Diagnostyczne jest wyposażone w nowoczesną aparaturę oraz wysokiej jakości odczynniki (firma Roche). Laboratorium uczestniczy w ogólnopolskim programie kontroli jakości, prowadzonym przez Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej w Łodzi. Wykonuje bardzo szeroki zakres badań obejmujący m.in.: hematologię, krzepliwość, analitykę ogólną, badania nasienia, badania biochemiczne, badania immunologiczne, badania na zawartość narkotyków, badania serologiczne i bakteriologiczne.

W pracowni funkcjonuje punkt pobierania materiałów do badań.

Ratownictwo medyczne

W strukturach szpitala funkcjonują Zespoły Ratownictwa Medycznego:

- Zespół Podstawowy „P” w Słubicach,
- Zespół Podstawowy „P” w Słubicach,
- Zespół Podstawowy „P” w Rzepinie,
- Zespół Podstawowy „P” w Cybince.

Zespoły Ratownictwa Medycznego w Słubicach, Rzepinie i Cybince zapewniają całodobową gotowość do realizowania wezwań i udzielania świadczeń zdrowotnych w razie wypadku, urazu, porodu, nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia, powodującego zagrożenie życia. Zespoły dysponują najnowszym wyposażeniem ambulansów, łącznie z możliwością wykonania teletransmisji. W 2022 r. Zespoły Ratownictwa Medycznego wykonały 4 278 wyjazdów.

Gabinet nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej

Udzielane są tutaj świadczenia w razie nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Realizacja projektów

W latach 2022 realizowano lub rozpoczęto wiele projektów, w tym m.in.:

➤ **Termomodernizacja obiektów i sieci Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital im. Prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o. o.**

- ✓ GRANTODAWCA – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
- ✓ TERMIN REALIZACJI – 14.05.2021 – 31.10.2023
- ✓ WARTOŚĆ – 13 111 400,00 zł brutto

Projekt realizowany jest w ramach Działania 3.2. Efektywność energetyczna i Poddziałania 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT. Kwota dofinansowania wynosi 7 700 000,00 zł.

Przedmiotem projektu pn. „Termomodernizacja Obiektów i Sieci Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital im. Prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o. o.” jest głęboka termomodernizacja budynku głównego Szpitala, w szczególności:

- ✓ Pełne ocieplenie całego budynku (ściany zewnętrzne, dach, stropodach i stropy;
- ✓ Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przegród przezroczystych;
- ✓ Wymiana oświetlenia na energooszczędne;
- ✓ Przebudowa/modernizacja systemów grzewczych (instalacji centralnego ogrzewania, modernizacja źródła ciepła);
- ✓ Modernizacja źródła ciepła, w tym źródła zewnętrznego oraz energetyczne wykorzystanie OZE
- ✓ (przebudowa/modernizacja systemów grzewczych na system zasilany z pomp ciepła – wymiana instalacji i grzejników na nowy system niskotemperaturowy przygotowany do pomp ciepła; zastosowanie ogniw fotowoltaicznych);
- ✓ Pozostałe prace związane z modernizacją źródła energii;
- ✓ Modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej;
- ✓ Usprawnienie wentylacji grawitacyjnej poprzez zastosowanie nawiewników i nasad kominowych;
- ✓ Roboty towarzyszące – wydatki niekwalifikowane.

Dla inwestycji zostały przygotowane: Audyt energetyczny, audyt oświetlenia wbudowanego oraz Program Funkcjonalno-Użytkowy. Projekt realizowany będzie w trybie zaprojektuj i wybuduj.

Głównym celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej w sektorze budynków użyteczności publicznej na obszarze Gminy Słubice i Powiatu Słubickiego, w tym m.in. poprzez optymalizację gospodarki energetycznej dla obiektów Szpitala.

Projekt realizuje następujące wskaźniki programowe:

- ✓ Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 1 szt.
  - ✓ Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34): 631,41 tony równoważnika: CO₂/rok
  - ✓ Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32): 1 648 342,2 kWh/rok.
- **Przebudowa i doposażenie szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR) wraz z budową lądowiska dla śmigłowców ratunkowych w NZOZ szpital im. Prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.**
- ✓ GRANTODAWCA – Ministerstwo Zdrowia
  - ✓ TERMIN REALIZACJI – 11.03.2019 – 31.07.2023
  - ✓ WARTOŚĆ – 15 843 742,00 zł brutto

Cele inwestycyjne

- stworzenie możliwości realizacji pełnego zakresu funkcjonalnego obiektu oraz zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania projektowanego obiektu w aspekcie zgodności z obowiązującymi wymogami, w tym przepisami Sanepidu i p.poż.;

- zaprojektowanie nowoczesnej, w pełni zharmonizowanej bazy pozwalającej na uzyskanie waloru konkurencyjności na rynku świadczonych usług;
- dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących norm i standardów użytkowania i zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania obiektu.

Realizacja inwestycji pozwoli na zwiększenie efektywności systemu Ratownictwa Medycznego, poprzez wypełnienie luk w dostępie do infrastruktury RM, zmniejszając tym samym wskaźnik liczby ludności przypadających statystycznie na jeden SOR. Inwestycje zapewni zabezpieczenie dotarcia z miejsca zdarzenia do najbliższego szpitala w czasie do 1,5 godziny.

Zakup wyposażenia oraz sprzętów i akcesoriów medycznych jest niezbędny do podniesienia jakości pracy i możliwości personelu oraz dostosowany do liczby obsługiwanych. Ułatwi pracę personelu, pozwoli na szybsze niż dotychczas działanie i reakcje. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia szans ratowania życia i zdrowia ludzkiego, do sprawniejszego i szybszego dotarcia oraz zabezpieczenia odcinka autostrady A2 łączącej Polskę z Niemcami. Otwarcie korytarza powietrznego spowoduje możliwość współpracy na poziomie transgranicznym w zakresie ratownictwa medycznego. Dodatkowo warto podkreślić, że słubicki SOR został wpisany do Wojewódzkiego Planu Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Przedsięwzięcie inwestycyjne jest finansowane z trzech głównych źródeł: dotacji z UE, kredytu inwestycyjnego oraz środków własnych.

Tabela 18. Źródła finansowania przedsięwzięcia

Lp.	Źródło	PLN (brutto)	%
1.	Środki z UE – dotacja na realizację projektu	8 500 000,00	53,65
2.	Kredyt inwestycyjny	6 000 000,00	37,87
3.	Środki własne	1 343 742,00	8,48
Razem		15 843 742,00	100,00

Źródło: NZOZ Szpital im prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.

➤ **Sprawni w pracy, sprawni w życiu**

- ✓ GRANTODAWCA – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
- ✓ TERNMIN REALIZACJI – 01.07.2022 – 30.06.2023
- ✓ WARTOŚĆ – 1 106 780,50 zł brutto

Projekt obejmie rehabilitacją 600 uczestników, głównie mieszkańców powiatu słubickiego. Celem głównym jest profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna mieszkańców województwa lubuskiego - osób pracujących i powracających do pracy, a także wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy poprzez wdrożenie programu zdrowotnego ukierunkowanego na rehabilitację medyczną schorzeń układu ruchu i obwodowego układu nerwowego związanych ze sposobem wykonywania pracy, zwiększenie ilości wykonywanych zabiegów oraz skrócenie czasu oczekiwania na konsultacje i zabiegi rehabilitacyjne, podczas realizacji programu wśród 600 mieszkańców (390 K 210 M) od lipca 2021 do czerwca 2023.

W ramach projektu został również zakupiony sprzęt wykorzystywany do rehabilitacji według poniższej tabeli.

Tabela 19. Wykaz sprzętu i wyposażenia zakupionego w ramach projektu „Sprawni w pracy, sprawni w życiu”

Lp.	Nazwa sprzętu / wyposażenia	Ilość sztuk	Cena brutto
1.	BTL-4710 – Smart 1-kanałowy aparat do terapii ultradźwiękowej z podgrzewaną głowicą ultradźwiękową	1	8600,00
2.	FIRING EVO -wielofunkcyjny aparat do elektroterapii. W zestawie wyposażenie (elektrody, podkłady, taśmy, przewody)	2	7200,00
3.	Sollux Lumina V5.0	2	7000,00
4.	BTL-4110 SMART, 1-KANAŁOWY APARAT DO LASEROTERAPII	1	23000,00
5.	LUMINA V5.0 – Lampa sollux statywowa	1	2500,00
6.	UGUL Kabina do ćwiczeń i zawieszek + osprzęt OGU --01	1	4000,00
7.	LYMPHA TRON DL1200H - aparat do terapii uciskowej + Mankiety	1	15000,00
8.	EVO LASER EASY 1064 - laser wysokoenergetyczny 8 Wat z systemem skanującym	1	23000,00
9.	Aparat do fali uderzeniowej IMPACTIS M+	1	22000,00

Źródło: NZOZ Szpital im prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o.

Profilaktyka zdrowotna

W zakresie profilaktyki i promocji zdrowia według informacji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Słubicach realizowane są następujące programy krajowe i wojewódzkie:

- „Bieg po zdrowie”
- „ARS czyli jak dbać o miłość”
- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Trzymaj formę”
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- „Program zapobiegania zakażeń HIV i zwalczania AIDS”
- „Wojewódzki program profilaktyki wszawicy”
- „Wojewódzki program profilaktyki nowotworów”.

Programy te mają charakter cykliczny i są realizowane co roku. Przeprowadzanie programów profilaktycznych i akcji prozdrowotnych korzystnie wpływa na podniesienie świadomości i zainteresowania ludzi własnym zdrowiem i potrzebą dbania o nie, co poprawia ogólny stan zdrowotności populacji.

1.1.11. Komunikacja i infrastruktura drogowa

Powiat słubicki ma bardzo korzystne położenie - leży na zbiegu jednych z najważniejszych europejskich szlaków komunikacyjnych. To tu, na granicy z Niemcami w Świecku rozpoczyna się przebiegająca centralnie przez Polskę autostrada A2, kończąc swój bieg przy wschodniej granicy kraju oraz szlak kolejowy, umożliwiający podróż pomiędzy krajami Europy Wschodniej i Zachodniej.

Na terenie powiatu przebiegają drogi zarządzane przez cztery jednostki administracyjne. Są to drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Sieć drogowa jest stosunkowo gęsta i dość równomiernie rozmieszczona, umożliwiając dobre połączenia ze wszystkimi miejscowościami regionu. Obecnie na terenie powiatu swój przebieg mają dwie drogi krajowe o długości 99,6 km, trzy drogi wojewódzkie o długości 100 km oraz trzydzieści siedem dróg powiatowych o długości 223,7 km. Wszystkie drogi krajowe i wojewódzkie posiadają nawierzchnię twardą. Wśród dróg powiatowych 198,1 km stanowią drogi o nawierzchni twardej, pozostałe 25,6 km – o nawierzchni gruntowej.

Stan dróg powiatowych jest dostateczny i dzięki realizacji m.in. transgranicznych projektów ulega znacznej poprawie, jednakże wiele odcinków nadal wymaga inwestycji w postaci naprawy nawierzchni czy podniesienia poziomu bezpieczeństwa.

Na terenie powiatu wybudowano także ścieżki rowerowe. Na koniec 2022 r. miały one długość 41,1 km, przy czym ścieżki będące w gospodarowaniu powiatu zajmowały 10,9 km.

Tabela 20. Ścieżki rowerowe w latach 2011-2022

Nazwa	Ścieżki rowerowe w powiecie słubickim											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
ogółem	20,3	20,3	29,0	31,5	29,0	29,1	29,1	31,1	36,5	41,1	41,1	41,1
zarządzane przez SP	-	-	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1	8,1	8,1	10,9	10,9	10,9

Źródło: GUS - stat.gov.pl

Rocznie w powiecie słubickim rejestruje się ok. 6 000 oraz wyrejestrowuje ok. 2 000 pojazdów – corocznie przybywa więc ok. 4 000 pojazdów. Zgodnie z danymi CEPiK na koniec 2022 r. w zarejestrowanych było 56 245 pojazdów. Największy odsetek zarejestrowanych pojazdów stanowiły samochody osobowe.

Tabela 21. Liczba i rodzaj rejestrowanych pojazdów w 2010 i 2021 roku

Nazwa	Samochody osobowe na 1000 ludności		Samochody ciężarowe na 1000 ludności		Motocykle na 1000 ludności	
	2010	2021	2010	2021	2010	2021
	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
Polska	447,4	682,4	77,4	109,2	26,3	46,2
woj. lubuskie	459,0	742,5	72,9	118,8	31,7	52,6
powiat słubicki	443,7	732,7	67,3	111,3	50,2	71,5

Źródło: GUS - stat.gov.pl

W zakresie uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami w Starostwie Powiatowym w 2020 r. wydano 1 558 praw jazdy, w 2021 r. – 1 282, a w 2022 r. - 1262, w 2022 r. zatrzymano 247. Według danych GUS w 2022 r. na terenie powiatu słubickiego zanotowano 34 wypadki drogowe, w których zginęło 11 osób, a 37 zostało rannych. W tym samym okresie zarejestrowano również 693 kolizje drogowe.

Jak można zauważyć w poniższym zestawieniu ilość wypadków, rannych oraz ofiar śmiertelnych w przeliczeniu na 100 tys. ludności, 100 tys. pojazdów oraz 100 wypadków, pomimo spadku od 2013 r., jest znacznie wyższa niż w skali kraju czy województwa.

Tabela 22. Liczba wypadków, rannych oraz ofiar

Nazwa	Wypadki drogowe na 100 tys. ludności		Ofiary śmiertelne na 100 tys. pojazdów		Ofiary śmiertelne na 100 wypadków		Ranni na 100 tys. pojazdów		Ranni na 100 wypadków	
	2013	2021	2013	2021	2013	2021	2013	2021	2013	2021
	[szt.]	[szt.]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska	93,1	60,1	13,07	6,10	9,4	9,8	171,55	77,62	122,9	115,8
woj. lubuskie	73,1	54,6	13,53	7,54	12,6	13,1	146,72	68,82	136,4	120,0
powiat słubicki	105,7	73,5	34,25	24,78	22,0	32,4	208,63	83,36	134,0	108,8

Źródło: GUS - stat.gov.pl

Publiczny transport zbiorowy realizowany jest w oparciu o przepisy ustawy o transporcie drogowym.

Na obszarze powiatu słubickiego funkcjonuje czternaście linii komunikacyjnych. Linie te obejmują swym zasięgiem około 47 000 mieszkańców.

W ramach przedmiotowych linii funkcjonują 24 kursy zwykle, w tym:

- 8 kursów w dni nauki szkolnej (S);
- 9 kursów od poniedziałku do piątku oprócz świąt (D);
- 5 kursów w okresie wakacji szkolnych (L);
- 2 kursy od poniedziałku do soboty oprócz świąt, z wyłączeniem dni 25.12 i 1.1 oraz pierwszy dzień Wielkanocy.

Łączna długość linii komunikacyjnych na obszarze powiatu słubickiego wynosiła w roku 2021 - 748 km, a roczny przebieg na poziomie 97 979 km. Ilość linii oraz częstotliwość kursów nie zaspakajają do końca potrzeb komunikacyjnych mieszkańców powiatu.

Zagrożeniem dla obecnie istniejących linii komunikacyjnych jest systematyczne ubywanie pasażerów, a w konsekwencji kursów. Przyczyną tego zjawiska jest fakt, iż duża część mieszkańców zatrudniona jest w przedsiębiorstwach ulokowanych po drugiej stronie Odry. Zwiększa się także automobilność mieszkańców powiatu.

1.1.12. Bezpieczeństwo publiczne i zabezpieczenie przeciwpowodziowe

Bezpieczeństwo publiczne jest zależne od wielu czynników, wśród których szczególną rolę odgrywają instytucje chroniące życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek przed groźnymi zjawiskami. Powszechne rozumienie bezpieczeństwa kojarzone jest przede wszystkim z przestępczością.

Analiza poziomu zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim przeprowadzona została na podstawie informacji uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji (KPP) w Słubicach.

Pozyskane dane zostały dodatkowo skonsultowane z przedstawicielami KPP, członkami Powiatowej Komisji Porządku i Bezpieczeństwa.

Analiza dokonana została w oparciu o dane za lata 2010-2022. Analizie poddanych zostało 11 kategorii przestępstw. Zgodnie ze statystykami w powiecie słubickim na koniec 2010 roku liczba tych przestępstw wynosiła 1395, w 2015 roku stwierdzono 756 przestępstwa, a w 2022 roku 1019. Najmniej przestępstw w okresie dwunastu lat zanotowano w roku 2017, najwięcej w 2010 roku. Dominującym typem przestępstw są: kradzież cudzej rzeczy, kradzieże z włamaniem, przestępstwa gospodarcze oraz przestępstwa narkotykowe.

Tabela 23. Liczba przestępstw popełnionych na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2022

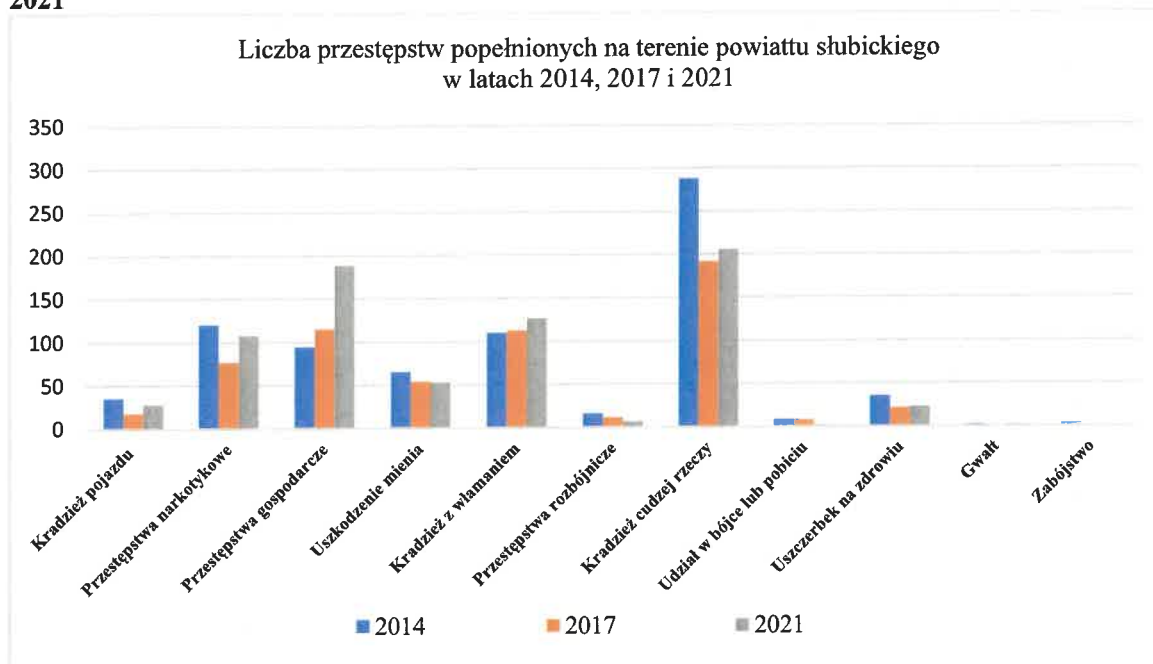
Lp.	Kategoria przestępstwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Zabójstwo	2	4	4	3	3	3	0	0	1	2	0	1	1
2.	Gwałt	1	3	1	1	2	1	1	0	0	3	2	2	3
3.	Uszczerbek na zdrowiu	20	26	40	24	35	29	25	22	23	21	16	23	16
4.	Udział w bójce lub pobiciu	18	27	24	9	8	9	9	8	10	5	2	2	4
5.	Kradzież cudzej rzeczy	385	334	321	385	288	217	292	192	188	188	174	206	250
6.	Przestępstwa rozbójnicze	21	48	33	14	16	9	17	12	10	4	7	7	3
7.	Kradzież z włamaniem	220	204	138	98	110	112	102	113	127	81	104	127	197
8.	Uszkodzenie mienia	76	107	110	85	65	41	51	54	44	35	49	53	58
9.	Przestępstwa gospodarcze	265	232	223	83	94	213	146	115	127	323	328	198	333
10.	Przestępstwa narkotykowe	344	286	320	112	120	100	85	77	54	93	102	108	130
11.	Kradzież pojazdu	43	20	25	50	35	23	28	18	29	28	31	28	24
Łącznie:		1395	1291	1239	864	776	757	756	611	613	783	815	755	1019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

Wysoka liczba przestępstw najbardziej widoczna jest w kategorii przestępstwa gospodarcze. Wiąże się to z większymi możliwościami, jakimi posługują się obecnie sprawcy. Przestępstwa gospodarcze mogą być popełniane w cyberprzestrzeni. Przestępcy bardzo często wykorzystują serwisy aukcyjne, portale społecznościowe czy też podszywają się pod pracowników banków.

Wraz z rozwojem nowych technologii, następuje wzrost przestępstw w tej kategorii. W tym obszarze policjanci KPP w Słubicach kładą bardzo duży nacisk na działania profilaktyczne, skierowane do każdej grupy wiekowej oraz kampanie informacyjno-ostrzegawcze.

Wykres 13. Liczba przestępstw popełnionych na terenie powiatu słubickiego w latach 2014, 2017, 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

Osobną kategorią są przestępstwa drogowe, których liczba na terenie powiatu słubickiego w 2010 r. wyniosła 353, w 2015 -183 i 2022-174. Największą ilość przestępstw drogowych zanotowano w roku 2011, kiedy to wyniosła 601, najmniejsza w 2017 i wynosiła 165. W tej kategorii przestępstw obserwuje się znaczną tendencję spadkową.

Tabela 24. Liczba przestępstw drogowych popełnianych na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2022

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Przestępstwa drogowe	353	601	481	411	274	183	182	165	182	176	170	167	174

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

Główną przyczyną wypadków drogowych na terenie powiatu słubickiego było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze, nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu, niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami oraz nieprawidłowe wyprzedzanie. Należy stwierdzić, że duża liczba wypadków, a tym samym liczba osób rannych w dużej mierze nie jest zależne od ilości i dyslokacji służb Ruchu Drogowego, a przede wszystkim wynika z brawury i nagminnego łamania przepisów o ruchu drogowym przez kierujących pojazdami. Istotny wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym ma zagrożenie ze strony nietrzeźwych kierujących. Główne zadania policjantów koncentrują się na zapewnieniu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i eliminowaniu uczestników, którzy są pod wpływem alkoholu.

Na terenie powiatu słubickiego zanotowano znaczący spadek ilości przestępstw dotyczących prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. Liczba ujawnionych przestępstw w 2010 roku wyniosła 513, natomiast w roku 2022 już tylko 206.

Tabela 25. Liczba nietrzeźwych kierujących na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2022

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nietrzeźwi kierujący	513	579	459	394	274	183	169	129	130	143	148	127	206

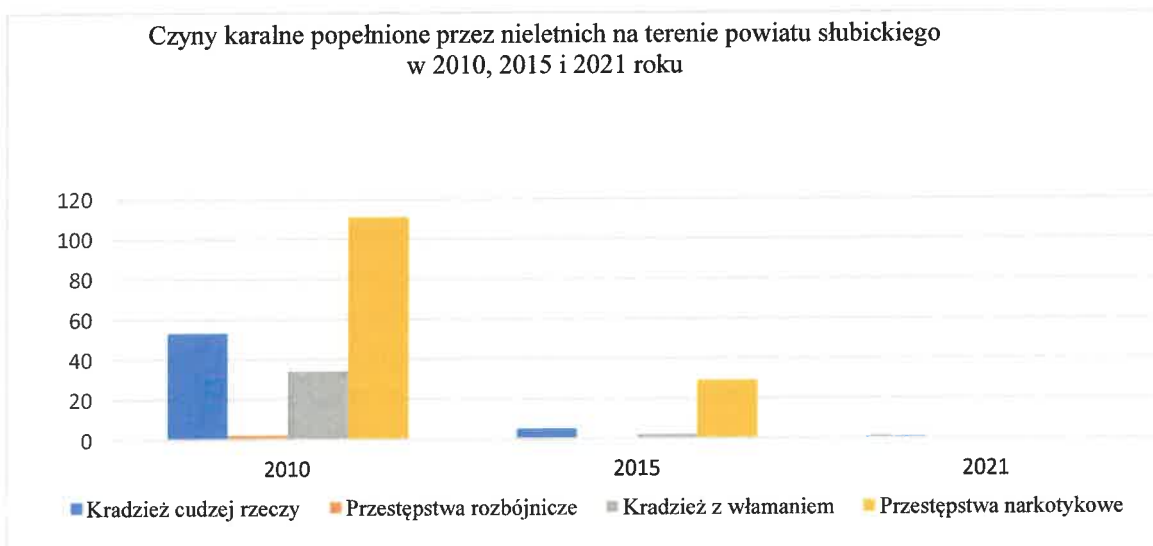
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

W klasyfikacji przestępstw istotne znaczenie mają również przestępstwa popełniane przez nieletnich, których udział w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych na terenie powiatu słubickiego mieści się w przedziale od 15,7% do 0,3% lata (2010-2021). Wśród nich najczęściej popełniane są przestępstwa takie jak, posiadanie środków odurzających (art. 63 i 55 KK), wymuszenia rozbójnicze (art. 282 KK), kradzież mienia (art. 278 KK) oraz kradzież z włamaniem (art. 279 KK).

Tabela 26. Czyny karalne popełnione przez nieletnich na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2022

Lp.	Kategoria czynu karnego	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Kradzież cudzej rzeczy	53	15	13	8	0	5	2	8	0	0	0	1	0
2.	Przestępstwa rozbójnicze	2	30	20	1	5	0	1	1	1	1	1	0	1
3.	Kradzież z włamaniem	34	8	4	1	0	2	0	1	0	0	0	0	1
4.	Przestępstwa narkotykowe	111	6	35	4	1	29	2	1	0	1	1	0	4
Łącznie:		200	59	72	14	6	36	5	11	1	2	2	1	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

Wykres 14. Czyny karalne popełnione przez nieletnich w latach 2010, 2015 i 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

W ramach zapobiegania przestępczości i demoralizacji wśród małoletnich mieszkańców powiatu słubickiego podejmowane są działania prewencyjne (zapobiegawcze). W ich ramach odbywają się następujące aktywności: spotkania z uczniami w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe i średnie), spotkania z rodzicami i pedagogami szkolnymi, indywidualne rozmowy profilaktyczno – ostrzegawcze z nieletnimi, rozmowy z rodzicami „trudnej” młodzieży. Działania profilaktyczne koncentrują się także na zagrożeniu związanym z alkoholem i negatywnym jego oddziaływaniu na młodzież szkolną.

W środowisku lokalnym obserwuje się społeczną akceptację zachowań mogących sygnalizować zagrożenie alkoholizmem tj. sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym oraz ułatwianie dostępu osobom niepełnoletnim. Informacje uzyskane z KPP nie odnotowują przypadków nieletnich nagminnie nadużywających alkoholu ani od niego uzależnionych. W 2014 roku policjanci KPP w Słubicach ujawnili dwie osoby małoletnie pod wpływem alkoholu, natomiast w 2022 roku osiem. W 2022 roku funkcjonariusze sporządzili 78 wniosków do Sądów Rodzinnych i Nieletnich (Słubice, Sulęcín, Krosno Odrz.).

Tabela 27. Liczba spotkań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz pedagogami na terenie powiatu słubickiego w latach 2014-2022

Lp.	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną	337	168	212	219	143	159	112	109	220
2.	Spotkania z pedagogami	142	108	152	84	114	94	74	53	97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim

Spadająca liczba spotkań związana była z panującą na całym świecie pandemią. W tym czasie zmniejszono ilość spotkań bezpośrednich, większość z nich realizowano online.

Według oceny Komendy Powiatowej Policji w Słubicach stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w latach następnych będzie utrzymywał się na zbliżonym poziomie jak w roku 2022, jednakże będzie to wymagało nasilonych działań prewencyjnych. KPP w Słubicach jako pożądane działanie wskazuje rozbudowę monitoringu miejskiego¹. Ponadto KPP w Słubicach wskazuje konieczność prowadzenia szeregu akcji informacyjnych wśród młodzieży oraz seniorów.

Z informacji pozyskanych z KPP w Słubicach wynika, że istotny priorytet zyskała w ostatnich latach współpraca z samorządami lokalnymi przy realizacji ustawowych zadań policji w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wśród narzędzi wspierających KPP wskazuje się: wsparcie finansowe z przeznaczeniem na sprzęt (np. narkotestery), doposażenie w nowe radiowozy, współdziałanie w ramach realizacji programu profilaktycznego Lupo. W odniesieniu do powyższego istotne znaczenie ma zapewnienie mechanizmów stałej współpracy policji i administracji samorządowej na terenie powiatu słubickiego, które pozwoliłoby w przyszłości na podejmowanie wspólnych działań

¹ Monitoring ma walor odstrasżający, ułatwia rozwikłanie i rozstrzygnięcie zdarzeń, może stanowić dowód w postępowaniu i przyczynia się do zmniejszania przestępczości, a także zwiększa poziom wykrywalności sprawców czynów zabronionych.

organizacyjnych i wykonawczych ukierunkowanych na podnoszenie efektywności policyjnej pracy i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu słubickiego.

Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

W odniesieniu do technicznych środków ochrony przeciwpowodziowej, ocena efektywności istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej zależy od przepustowości obwałowań, wysokości wałów przeciwpowodziowych, skuteczności redukcji wezbrań o różnej wielkości i długości czy wreszcie od stanu technicznego obiektów ochrony przeciwpowodziowej.

Wały przeciwpowodziowe to bardzo istotny element ochrony przeciwpowodziowej, są praktycznie (z małym udziałem przepompowni i polderu Miłów-Krzesin) jedynym technicznym elementem ochrony przeciwpowodziowej chroniącym tereny na obszarze powiatu przed powodzią.

W granicach powiatu słubickiego łączna długość wałów przeciwpowodziowych wynosi 84,875 km, chroniących obszar 16094 ha. Z tego rzeka Odra obwałowana jest na odcinkach o łącznej długości wałów 65,105 km co stanowi 77% całkowitej długości wszystkich wałów przeciwpowodziowych w powiecie.

W Gminie Cybinka rz. Odra obwałowana jest na długości 25,7 km, na łączną długość koryta 30,3 km (537,5 km – 567,8 km rz. Odry). Na terenie Gminy Słubice rz. Odra obwałowana jest na długości 23,485 km na łączną długość koryta 31,6 km (567,8 km rz. Odry – płd. granica gminy do 599,4 km rz. Odry - płn. granica gminy). Obwałowania w Gminie Słubice stanowią 74% długości koryta rz. Odry. Na terenie Gminy Górzycza rz. Odra obwałowana jest na całej długości koryta rzeki. Od płd. granicy gminy w km 599,4 do płn. granicy gminy w 614,255 km rz. Odry. Na obwałowania rz. Odry w granicach gminy przypada wał Górzycza – Kostrzyn n/O. Pozostałe 19,770 km, tj. 23% stanowią obwałowania rzeki Ilanki, kanału Cybinka i kanału Racza Struga.

Znaczna poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Słubic związanego z zagrożeniem powodzią ze strony rzeki Odry nastąpiła z chwilą zakończenia wzmocnienia istniejącego wału przeciwpowodziowego rzeki Odry od km 582,5 do 588,0 w km wału 26+000 – 32+800 oraz 190 m wału letniego oraz budowy nowego wału chroniącego miasto wraz z terenami jego perspektywicznej rozbudowy od strony północnej (od istniejącego wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w km 587,4, w km wału 26+563 do wysoczyzny doliny Odry w m. Drzecin.

Na podstawie zdarzeń powodziowych można stwierdzić, że techniczna ochrona przeciwpowodziowa nie oznacza ochrony absolutnej. Wały przeciwpowodziowe mogą zawieść wskutek przekroczenia możliwości ochrony lub przerwania wału.

Na szczeblu zarówno gmin, jak i powiatu w ramach ustawowych kompetencji w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego, działaniom nietechnicznym poświęca się wiele uwagi. W ramach prowadzonej działalności na rzecz poprawy bezpieczeństwa ludności w sytuacji wystąpienia zagrożenia powodziowego celowym jest:

- mobilizować wójta/burmistrzów do organizowania szkoleń, treningów i prowadzenia działalności informacyjnej dla ludności zamieszkałej na terenach zagrożonych powodzią

- oraz do podejmowania działań mających na celu szkolenie sołtysów, rad sołeckich w zakresie umiejętności związanych z ochroną ludności, w tym prowadzenia ewakuacji i organizacji pomocy dla poszkodowanych;
- przekonywać, że nawet najmniejsza inicjatywa mająca na celu poprawę bezpieczeństwa powodziowego traktowana jest w kategorii sukcesu;
  - w dokumentach planistycznych na szczeblu powiatu i gmin uwzględniać różne scenariusze zdarzeń;
  - prowadzić aktualizację dokumentacji planistycznej zgodnie z przyjętymi harmonogramami;
  - zawierać porozumienia z podmiotami, które mogą nieść pomoc w czasie wystąpienia powodzi, jak również przy usuwaniu jej skutków;
  - mimo, że nie ma standardów ilościowych i jakościowych wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych, doświadczenia wskazują, aby sukcesywnie doposażać magazyny przeciwpowodziowe w sprzęt i w materiały.

W odniesieniu do prowadzenia monitoringu (zarówno przez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, jak również na szczeblu gminnym) wzrostu stanów wody, jak i przesuwania się fali kulminacyjnej, możliwości w zakresie analizy i oceny ograniczają się do odczytu stanu wody na wodowskazach.

Uważa się, że szczebel powiatu jest w stanie realnie i skutecznie wesprzeć działanie wójta/burmistrzów i w miarę możliwości podejmować sprawne koordynowanie służbami powiatowymi w sytuacji zagrożenia powodziowego.

Należy mieć świadomość, że niezależnie od podejmowanych działań chroniących tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi zawsze będzie istniało ryzyko zalania tych terenów, ponieważ wiadomym jest, że środki techniczne zawodzą. Dotyczy to również przyjmowania umownej wartości 1% (dla wody stuletniej) dla rzędnej korony wałów, ponieważ prawdopodobieństwo przewyższenia jest w istocie nie do określenia.

1.1.13. Czynniki determinujące stan i kształtowanie sytuacji finansowej Powiatu Słubickiego w latach 2019-2022 i przyszłych okresach.

I. Zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu zwrotu nieprzekazanych pobranych dochodów budżetowych uzyskanych z tytułu opłat eksploatacyjnych na byłym Terminalu w Świecku oraz należności od Skarbu Państwa z tytułu pozwów powiatu słubickiego o zwrot kwot wydatkowanych z własnych środków na utrzymanie mienia Skarbu Państwa – byłego TTOC w Świecku

Powiat słubicki posiadał na dzień 31 grudnia 2021 r. zobowiązania (niewymagalne) wobec Skarbu Państwa z tytułu zwrotu nieprzekazanych, pobranych dochodów budżetowych uzyskanych z tytułu opłat eksploatacyjnych na byłym Terminalu w Świecku, w ogólnej kwocie 25.969.362,91 zł, w tym kwota główna w wysokości 16.138.196,37 zł. Wykonanie decyzji Wojewody Lubuskiego o zwrocie zostało wstrzymane do momentu prawomocności, a postępowania egzekucyjne w administracji zawieszono.

We wrześniu 2022 r. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargi kasacyjne powiatu słubickiego od wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawach ze skargi powiatu słubickiego na decyzje Ministra Rozwoju i Finansów w przedmiocie zwrotu należności do budżetu państwa.

Na dzień 28.10.2022 r. kwota łączna zobowiązań wynosiła 27.845.243,74 zł (wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi).

W dniu 28.10.2022 r. Powiat Słubicki przelał na rachunek Urzędu Skarbowego w Słubicach kwotę 20.208.632,43 zł tytułem zobowiązań wynikających z decyzji Wojewody Lubuskiego dotyczących pobranych, a nieodprowadzonych dochodów z opłat eksploatacyjnych na byłym Terminalu w Świecku. Część z przekazanej kwoty pochodziła ze środków przekazanych przez Skarb Państwa - Wojewodę Lubuskiego z tytułu wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, zasądzonego kwotę 9.396.798,00 zł i odsetki na rzecz powiatu słubickiego (łącznie uzyskano z tego tytułu 12.765.945,73 zł) oraz ze środków własnych Powiatu w kwocie 7.442.686,70 zł. Do całkowitego uregulowania zobowiązań wobec Skarbu Państwa pozostało jeszcze ok. 8,0 mln zł wraz z odsetkami, w tym kwota główna 4.619.208,64 zł.

Kwoty w podobnej wysokości Powiat oczekuje po rozpatrzeniu przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie sprawy powiat słubicki c/a Skarb Państwa – Wojewoda Lubuski: Sygn. akt: I C 305/18, gdzie w dniu 29 listopada 2021 r. w Sądzie Okręgowym w Gorzowie Wlkp. I Wydział Cywilny zapadł wyrok zasądający od pozwanego Skarbu Państwa- Wojewody Lubuskiego na rzecz powoda powiatu słubickiego kwotę 4 929 583,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia 25 listopada 2016 r. do dnia zapłaty + koszty procesowe 55.673,67 zł. Kwota ta będzie przeznaczona na ostateczną spłatę zobowiązań.

II. Zadłużenie kredytowe

Na koniec 2022 r. stan zadłużenia kredytowego wyniósł 12.228.936,00 zł. W projekcie budżetu na 2023 r. założono zaciągnięcie nowego kredytu na spłacenie rat kredytowych przewidzianych do spłacenia w 2023 r. w wysokości 2.375.232,00 zł. Dodatkowo w budżecie na 2023 rok zaplanowano deficyt w wysokości 4.759.492,00 zł, który będzie pokryty środkami z zaciągniętego kredytu/pożyczki. Nowo zaciągnięte zobowiązanie w kwocie 7.134.724,00 zł (wraz z odsetkami) będzie spłacane w latach 2024-2034 z dochodów własnych powiatu. Stan zadłużenia kredytowego na koniec 2023 roku wynosić będzie 16.988.428,00 zł. W celu zachowania ustawowych wskaźników w zakresie prawidłowego obsługiwanego długu, w momencie spłaty nowego zobowiązania kredytowego, dokonano zmiany harmonogramów spłat wcześniej zaciągniętych kredytów. Jest to zgodne z zapisami umów kredytowych.

III. Pozostałe istotne czynniki mające wpływ na sytuację finansową przyszłych okresów

- 1) zobowiązanie wynikające z nieprawomocnej decyzji Wojewody Lubuskiego w sprawie zwrotu części dotacji celowej w kwocie 58.988,81 zł (wraz z odsetkami wysokość zobowiązania na 31.12.2022 r. wynosi ok. 130 tys. zł) wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. W dniu 30 czerwca 2022 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie (sygn. akt V SA/Wa 1117/22) ze skargi Powiatu Słubickiego

na decyzję Ministra Finansów z dnia 31 marca 2017r. w przedmiocie zobowiązania Powiatu do zwrotu części dotacji celowej, uchylił decyzję Ministra Finansów i zasądził na rzecz Powiatu koszty postępowania. Minister Finansów złożył skargę kasacyjną od tego wyroku. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę kasacyjną Ministra Finansów i polecił mu ponowne wydanie decyzji z uwzględnieniem zapisu, iż zbycie nieruchomości mieści się w pojęciu utrzymanie i likwidacja obiektów po byłych przejściach granicznych. Oczekujemy na wydanie przez Ministra Finansów decyzji. W korzystnym dla Powiatu przypadku sprawa będzie zakończona, w przeciwnym razie czekają Powiat dalsze postępowania przed Sądami;

- 2) zobowiązanie w wysokości 2.306.370,00 zł wynikające z rozliczenia zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2020 i 2021 zakończonego decyzjami Ministra Finansów z 19 lipca 2022 r. znak: ST4.4759.169.2022.4.CNNF i ST4.4759.170.2022.4.CNNF. Powiat słubicki złożył 16 sierpnia 2022 r. do Ministra Finansów wnioski o ponowne rozpoznanie sprawy. Minister Finansów, decyzjami z 24 marca 2023 r. utrzymał w mocy zaskarżone przez Powiat decyzje. Został wyznaczony termin zapłaty zgodnie z art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2267), tj. w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzje zobowiązujące do zwrotu nienależnej kwoty stały się ostateczne. Jednocześnie Powiat Słubicki spełnia warunki określone w art. 38 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, których zwrot nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej może nastąpić w 5 równych ratach rocznych. Łącznie:

I rata płatna do 30.06.2024 r. w kwocie 461.274,00 zł
II rata płatna do 30.06.2025 r. w kwocie 461.274,00 zł
III rata płatna do 30.06.2026 r. w kwocie 461.274,00 zł
IV rata płatna do 30.06.2027 r. w kwocie 461.274,00 zł
V rata płatna do 30.06.2028 r. w kwocie 461.274,00 zł.

Dochody podatkowe Powiatu na rok 2023 wynoszą 10.650.889,00 zł. Kwota podlegająca zwrotowi wynosi 2.306.370,00 zł, stanowi więc 21,65% dochodów podatkowych Powiatu Słubickiego. Powiat, poprzez swego pełnomocnika, zwróci się do Ministra Finansów o zastosowanie określonych w ww. przepisach przesłankach dopuszczalności zwrotu nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w równych rocznych ratach płatnych do 30 czerwca każdego roku;

- 3) zobowiązanie w wysokości ok. 3,1 mln zł tytułem zapłaty należności i kosztów, w tym sądowych, zasądzonych od powiatu słubickiego na rzecz Powodów przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wyrokiem z 8 grudnia 2021 r. syg. akt I C 884/18. Sprawa dotyczyła roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez były SPZOZ w Słubicach, nie wykazanych w wykazie zobowiązań po jego zlikwidowaniu i przekształceniu w spółkę prawa handlowego w 2011 r. Strony zgodziły się zawrzeć ugodę przed Sądem. Ostatecznie, po zawarciu ugody w grudniu 2022 r., Powiat w części dokonał zapłaty na rzecz Powodów, a do zapłaty w roku 2023 pozostało ponad 2,1 mln zł;

- 4) roszczenie w kwocie ok. 300.000,00 zł + odsetki z tytułu szkód wyrządzonych przez były SPZOZ w Słubicach, a nie wykazanych w wykazie zobowiązań po jego zlikwidowaniu i przekształceniu w spółkę prawa handlowego w 2011 r. Postanowieniem Sądu, tytułem zabezpieczenia na czas trwania procesu wypłacamy rentę w kwocie 3.300,00 zł miesięcznie. Z informacji radcy obsługującego sprawę wynika, iż jest to na razie I instancja, a zakończenia można się spodziewać być może w 2024 roku.

1.1.14. Zasoby powiatu - stan nieruchomości.

Tabela 28. Zestawienie nieruchomości zasobu na podstawie danych zawartych w ewidencji nieruchomości – stan na 31.12.2022 r.

Lp.	Działka nr	Powierzchnia działki (ha) / budynków (m ²)	Miejscowość	Sposób zagospodarowania nieruchomości
1.	458/46	0,2974/ 846	Słubice	siedziba Starostwa
2.	458/31	0,0181		
3.	458/43	0,0044		
	458/45	0,0040		
4.	458/48	0,0101		
	458/49	0,0183		
5.	458/44	0,0789/ 437	Słubice	Szpital Powiatowy (dzierżawa)
6.	509/4	1,5620/ 6378,2		
7.	510	0,0534	Rzepin	Pogotowie Ratunkowe (dzierżawa)
8.	376/21	0,0135/ 128		
9.	663	3,2925	Staroścín, gm. Rzepin	tereny upraw (dzierżawa)
10.	370/8	0,2351/ 2650	Słubice	szkoła
	370/6	0,0519/ 372,50		sala gimnastyczna
	458/67	0,6914		boisko
11.	4/25*	0,0122	Cybinka	niezabudowana
12.	458/51*	0,0025	Słubice	siedziba Starostwa
	458/52*	0,0058		
13.	370/4	0,0262	Słubice	zabudowana
14.	548/1	0,0150	Słubice	trafostacja
	548/6	1,8625		szkoła, warsztaty
	1397	0,2170		budynek usługowy (dzierżawa)
	1398	0,0620/ 140		internat
15.	609	0,5808/ 5268.67	Słubice	szkoła, internat, bud. gosp.
16.	580/1	3,4106/ 9232		
17.	1267/1	0,1121	Słubice	niezabudowane
	1267/2	0,1484		
	1268	2,2613		
18.	774/3	0,1933	Ošno Lubuskie	niezabudowane
	774/7	0,1253		
	774/8	0,1052		
	774/9	0,1110		
	774/10	0,1191		
	774/11	2,9797/ 2031		szkoła, internat
19.	774/4	0,1153		droga (udz. 6/10)

20.	773	2,1127		niezabudowana
21.	514	0,0803/ 580	Słubice	siedziba Powiatowego Urzędu Pracy
22.	476/11	0,0809/ 1612,5	Cybinka	budynek (cz. lokalu nr 2 o pow. 311,5 m ² – udział 219/1000 – Dom Dziennego Pobytu Zielona Przystań – trwały zarząd)
23.	476/12	0,0895		niezabudowana
24.	476/17	0,8452		niezabudowana/ parking
25.	669/2	0,2906/ 2692,10 udział w gruncie 0,685	Słubice	budynek byłej Przychodni (udz. 0,444 + 0,064 - trwały zarząd udz. 0,177 – użytkowanie PSSE)
26.	512/20	0,0672	Słubice	niezabudowana (podwórko)
	512/21	0,0342		
27.	280/34	0,3248/ 553,27	Cybinka	baza Zarządu Dróg Powiatowych
28.	237/2, 368/5, 516/3, 516/4, 770/3, 770/10, 770/12	7,6191	Rzepin	drogi powiatowe
29.	201, 304/1, 304/2	6,4000	Nowe Biskupice	
30.	39, 308, 309, 310, 317	8,3200	Gajec	
31.	108/2, 108/3	1,7390	Pamięcin	
32.	155	1,5700	Laski	
33.	162	0,9200	Laski	
34.	216/2	2,0336	Lisów	
35.	13	3,3800	Radów	
36.	17	4,9200	Świniary	
37.	66/3	2,5400	Radów	
38.	84	1,4121	Ośno Lubuskie	
39.	160	5,3200	Gronów	
40.	57/1, 57/2, 57/3, 57/5	5,6954	Sienno	
41.	130	2,3700	Połęcko	
42.	36, 37/3, 804, 810	9,6800	Świecko	
43.	113, 1, 2/1, 452	8,9700	Kunice	
44.	140/1, 98	4,1800	Rybcice	
45.	291, 292/1	1,4909	Kunowice	
46.	152, 198, 40/5, 40/4, 343	11,4500	Gronów	
47.	80	1,8454	Ośno Lubuskie	
48.	212/4, 212/6	3,5800	Kłopot	
49.	467/1, 467/2, 467/3, 653	6,2400	Rąpice	
50.	750, 755	6,2100	Krzesin	
51.	767	3,9400	Czarnów	
52.	15, 126/7, 5, 126/3	5,3500	Stańsk	
53.	341, 197, 40/2, 40/3	4,1139	Gronów	
54.	146, 300	3,1400	Lisów	
55.	22/2	6,2600	Starków	
56.	200, 79, 138	5,1300	Kowalów	
57.	329	1,4200	Górzycza	

58.	254/2	1,7425	Cybinka	drogi powiatowe
59.	302, 320, 255/1, 233/1, 233/2	8,7843	Radzików	
60.	501, 285/1, 285/2, 285/3, 287, 101/1, 475/2, 275, 505	10,2569	Sądów	
61.	676, 548, 632/2, 700	3,5243	Lubiechnia Wielka	
62.	481, 453	1,3595	Rzepin	
63.	85/1, 220/2, 248/1, 248/3	3,8775	Urad	
64.	2/6, 2/7	5,1700	Lubień	
65.	359	0,2111	Grabno	
66.	231, 233, 234/2, 263, 193, 192/1, 192/2	6,6084	Smogóry	
67.	472	1,2618	Trześniów	
68.	389/2, 569	1,4972	Cybinka	
69.	476/10	0,0186	Cybinka	
70.	372, 738/1, 738/3, 738/4, 738/5, 1050	7,9878	Białków	
71.	653, 654/2	5,6100	Grzmiąca	
72.	1198/1, 1201	0,26	Grzmiąca	
73.	49/1, 49/3, 150	4,3700	Mielesznica	
74.	26/1, 212/5	2,1200	Kłopot	
75.	312	1,50	Białków	
76.	652, 654/1, 1196/1	4,79	Grzmiąca	
77.	2206/4	3,56	Maczków	
78.	2152/3	3,29	Radzików	
79.	325	0,42	Radzików	
80.	267, 255/2, 318	3,0993	Radzików	
81.	2, 111	2,92	Sienno	
82.	902/2	3,62	Żabice	
83.	6, 11, 139, 140/2, 175, 207	3,73	Spudłów	
84.	52, 62, 201	3,96	Górzycza	
85.	148, 800/4	7,2193	Żabice	
86.	802/1	0,47	Żabice	
87.	574/4, 425/3, 344/4, 344/10, 344/8, 344/1	6,9704	Czarnów	
88.	894/9	0,0174	Czarnów	
89.	86, 252/1, 512/2, 512/4	5,5208	Górzycza	
90.	7/6, 147	2,12	Golice	
91.	249, 252	0,75	Pamięcin	
92.	251/2	0,0085	Pamięcin	
93.	8/2, 95	1,6723	Radówek	
94.	41/2	0,0430	Pławidło	
95.	33/2, 40/4, 62, 63, 100	7,57	Lubień	
96.	13/2, 35, 37, 38, 87, 115, 118, 362	7,63	Grabno	
97.	329, 330	0,35	Radachów	

98.	325, 333	1,25	Radachów
99.	36/1, 58/8, 64, 350/1, 350/2, 357	4,5787	Trześniów
100.	370	3,13	Gronów
101.	55/18	1,3909	Ośno Lub.
102.	65, 101	3,20	Lubień
103.	195	1,35	Drzeńsko
104.	9/2, 62	1,4610	Lubiechnia Wielka
105.	151/2, 156, 157/1, 212	2,8573	Nowy Lubusz
106.	252	0,46	Lubiechnia Mała
107.	1, 10, 128	3,58	Lubiechnia Wielka
108.	195	2,84	Kowalów
109.	104, 196, 345/2, 345/3	1,76	Gronów
110.	40	1,08	Sienno
111.	172, 173, 201, 202	0,88	Drzeniów
112.	96, 152, 206	3,21	Drzeniów
113.	154/2, 153. 367	2,87	Świniary
114.	42, 46, 54, 59, 62, 305	0,94	Nowe Biskupice
115.	402, 403	2,17	Drzecin
116.	4/1, 8, 26/2, 27/2, 27/3, 28/2, 29/4, 30/2, 31/2, 32/2 43/2, 45/1, 46/1, 46/2, 47/1, 73/4	3,1034	Stare Biskupice
117.	18, 27, 40/1, 75/2, 86, 118, 120/2, 121/2, 122/2, 131/2, 137, 173, 175/2, 182, 202, 22/4	11,9099	Nowy Lubusz
118.	26/2, 44, 45/2, 66/1, 66/3	5,9705	Pławidło
119.	16/1	0,0255	Stańsk

* nieruchomości w użytkowaniu wieczystym Powiatu Słubickiego

Tabela 29. Nieruchomości oddane w trwały zarząd – stan na 31.12.2022 r.

Lp.	Działka Nr	Powierzchnia działki [ha]	Miejscowość	Trwały Zarządca
1.	370/8	0,2351	Słubice	Zespół Szkół Licealnych w Słubicach
	370/6	0,0519		
	370/4	0,0262		Zespół Szkół Licealnych w Słubicach (pow.0,299 ha)
	458/67	0,6914		
2.	548/1	0,0150	Słubice	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach
	548/6	1,8625		
	1397	0,2170		
	609	0,5808		
	580/1	3,4106	Słubice	

Lp.	Działka Nr	Powierzchnia działki [ha]	Miejscowość	Trwały Zarządca
3.	774/3	0,1933	Ośno Lubuskie	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim
	774/7	0,1253		
	774/8	0,1052		
	774/9	0,1110		
	774/10	0,1191		
	774/11	2,9797		
	774/4	0,1153 (udział 6/10)		
	773	2,1127		
4.	514	0,0803	Słubice	Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach
5.	669/2	0,2906	Słubice	Zarząd Dróg Powiatowych w Słubicach (udz. 0,444) Dom Seniora (udz. 0,064)
6.	512//20	0,0672	Słubice	Zarząd Dróg Powiatowych w Słubicach
	512/21	0,0342		
7.	280/34	0,3248	Cybinka	
8.	476/11	0,0809	Cybinka	Dom Dziennego Pobytu „Zielona Przystań” w Cybince (udz. 219/1000)

Ponadto w bezpośrednim zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych w Słubicach znajdują się 92 nieruchomości (270 działek) stanowiące 37 dróg powiatowych o łącznej powierzchni 333,1475 ha.

Powiatowy zasób nieruchomości jest w znacznej części zagospodarowany na potrzeby własne oraz działalność statutową podległych jednostek powiatowych.

Tabela 30. Wydatki na gospodarowanie nieruchomościami w budżecie na 2022 r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Wartość (zł)
700	70005	4170 wynagrodzenia bezosobowe	19.335,00
		4210 zakup materiałów i wyposażenia	3 992,12
		4260 zakup energii	13 396,54
		4270 zakup usług remontowych	11.476,40
		4300 zakup usług pozostałych	62 921,72
		4360 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 138,67
		4430 różne opłaty i składki	1 082,42
		4480 podatek od nieruchomości	16 196,00
		4520 opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	133,22
Razem			129 672,09

Na lata 2023-2024 planowane wydatki będą się kształtowały na podobnym poziomie. Środki te są wydawane zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania.

- a) wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości.

Z tytułu opłat za trwałe zarząd w 2022 r. powiat słubicki osiągnął wpływy w wysokości 20.534 zł. W latach 2023-2024 przewiduje się zbliżone wpływy z tego tytułu.

Powiat słubicki nie posiada nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste, jak również nie wydano decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

- b) aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości.

Nie planuje się aktualizowania opłat z tytułu trwałego zarządu, ponieważ większość nieruchomości w trwałym zarządzie jest udostępniona nieodpłatnie (cele oświatowe).

Brak jest nieruchomości stanowiących własność powiatu słubickiego oddanych w użytkowanie wieczyste.

Program zagospodarowania nieruchomości zasobu

Zagospodarowanie nieruchomości zasobu Powiatu odbywa się zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych.

Zakłada się kontynuowanie dotychczasowych umów dzierżawy i najmu. W przypadku upływu terminu ich obowiązywania na bieżąco planuje się występować o zgodę Rady Powiatu Słubickiego na zawarcie kolejnych umów z tym samym podmiotem bądź też przeznaczać je publicznie do dzierżawy / najmu przy braku woli kontynuacji przez dotychczasowy podmiot.

1.2. Wnioski z diagnozy

Gospodarka i rynek pracy

Dobra lokalizacja oraz korzystne położenie powiatu geograficzne przy granicy z Niemcami, sprzyjają potencjalnemu rozwojowi gospodarki (tranzytowy szlak komunikacyjny drogowy i kolejowy). Strefa przemysłowa pozyskuje nowych inwestorów zewnętrznych, zaś walorem są tu niższe koszty pracy w porównaniu z transgranicznym sąsiadem. Kolejną zaletą są: niska stopa bezrobocia, wolne tereny pod inwestycje, a także walory przyrodniczo-krajobrazowe. Idzie to w parze ze słabą dostępnością dogodnej sieci komunikacji publicznej na terenie powiatu i nisko zróżnicowaną strukturze branż gospodarki. Niekorzystna jest także struktura demograficzna. Dotyczy to głównie zmniejszającej się populacji mieszkańców powiatu oraz spadku liczby osób w wieku produkcyjnym. Należy dodać kwestię niższej atrakcyjności płac w administracji publicznej w porównaniu z sektorem prywatnym, niewystarczającą liczbę miejsc pracy dla osób wykształconych, posiadających wysokie kwalifikacje oraz odpływ młodych osób do pracy na terenie Niemiec i zdecydowanie niższe wynagrodzenia w porównaniu do zarobków oferowanych w Niemczech. Należy także zwiększyć niską elastyczność kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz dostępności publicznych i niepublicznych usług opiekuńczych dziennych, całodobowych, a także ilość zakładów pracy chronionej.

Edukacja

Powiat słubicki dysponuje szeroką ofertą edukacyjną oraz wykwalifikowaną i doświadczoną kadrami pedagogicznymi. Nowoczesne pracownie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach podnoszą prestiż danego zawodu. Powiat Słubicki ma doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, a także we współpracy z pracodawcami w zakresie praktyk zawodowych, wliczając w to szereg unijnych (nie tylko) projektów, także transgranicznych. Przekłada się to na wysoki odsetek uczniów przystępujących do egzaminu dojrzałości, wysoką zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz elastyczność kształcenia, tj. możliwość zmiany kierunku edukacji w szkole średniej oraz możliwość zaproponowania słabym uczniom, z niskimi wynikami nauczania w pierwszym roku nauki, przejście do szkoły branżowej I stopnia. Występują jednak braki kadrowe nauczycieli w stosunku do rosnącej liczby uczniów, zaś budynki szkół wymagają modernizacji i wymiany instalacji elektrycznej, wod.-kan., CO. Brak jest środków na bieżące remonty gabinetów klasowych i zaplecza. Odczuwalne są: brak lub niewystarczająca ilość obiektów sportowych w szkołach (sale gimnastyczne, boiska), niedostateczna ilość pomocy dydaktycznych oraz niskie wynagrodzenia pracowników oświaty. Należy rozwiązać problemy: dostosowania placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, niewielkiej liczby lub braku połączeń komunikacyjnych, a także niedostatecznej ilości sprzętu IT.

Kultura, turystyka i sport

Powiat słubicki posiada liczne walory przyrodnicze. Są rezerwaty przyrody, Park Narodowy „Ujście Warty”. Jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej. Kolejnymi atutami są: doskonałe położenie na mapie Europy, bogata baza hotelowo-gastronomiczna, a także liczne zabytki, m.in. szlak romański.

Promocja turystyki i walorów przyrodniczych powiatu oraz produktów jest niewystarczająca, podobnie jak niedostateczna sieć szlaków rowerowych, również oznaczenie szlaków turystycznych pozostawia wiele do życzenia. Ponadto brak odpowiednich środków na utrzymanie i renowację zabytków.

Warto rozszerzyć współpracę międzygminną w zakresie rozwoju i promocji turystyki (a także z niemieckimi organizacjami turystycznymi), jak również skutecznienia systemowych rozwiązań w zakresie organizacyjno – finansowym. Spory potencjał leży w niewykorzystywanych szlakach wodnych – brak infrastruktury żeglarskiej (np. mariny w Słubicach). Należy szukać możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na szeroko rozumiany rozwój turystyki.

Organizacje pozarządowe

W powiecie słubickim jest duża ilość zarejestrowanych organizacji pozarządowych, jednak większość z nich przejawia niską aktywność. Fakt ten idzie w parze ze zmniejszeniem zainteresowania uczestniczeniem mieszkańców w życiu społecznym. Jest to spowodowane coraz trudniejszą sytuacją ekonomiczną. Potrzebny jest rozwój działalności organizacji

pozarządowych, w celu poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.

Pomoc społeczna

Powiat słubicki dysponuje siecią instytucji w obszarze pomocy społecznej, wraz z wykwalifikowaną kadrami. Istnieje sprawne poradnictwo rodzinne, psychologiczne, socjalne oraz prawne (w tym bezpłatne), nie brak placówki opiekuńczo – wychowawczej. Cieszy rosnącą aktywnością istniejących organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz umiejętność pozyskiwania przez instytucje działające w obszarze polityki społecznej środków unijnych oraz krajowych na realizację swoich zadań. Prowadzone są interdyscyplinarne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, są zapewnione rodzinne formy pieczy zastępczej (zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, w tym objęcie ich wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej). Systematycznie wzrasta społeczna akceptacja osób niepełnosprawnych, kluczowe są dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Istnieje szeroko rozwinięta sieć wsparcia dla osób niepełnosprawnych (środowiskowe domy samopomocy, warsztat terapii zajęciowej). Funkcjonują: dzienny ośrodek wsparcia dla seniorów, tj. Dzienny Dom „Senior+” w Słubicach oraz „Zielona Przystań” w Cybince. Za minusy należy uznać wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych, w tym rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, niedostateczne zasoby lokali socjalnych i komunalnych, brak domów dziennego pobytu dla osób starszych w każdej gminie, a także spadek liczby zawodowych rodzin zastępczych, brak kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe oraz brak ośrodków całodobowych dla osób doświadczających przemocy domowej (ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy).

Ponadto istnieją bariery architektoniczne, utrudniające osobom niepełnosprawnym udział w życiu społecznym, widoczny jest brak mieszkań chronionych, treningowych dla osób niepełnosprawnych, a także niechęć do współpracy z asystentem rodziny przez rodziny biologiczne. Należy również dodać duży odsetek osób niepełnosprawnych wśród seniorów.

Promocja i ochrona zdrowia

Powiat słubicki może się poszczycić dobrą lokalizacją do prowadzenia działalności medycznej. W placówkach zdrowotnych nie brak doświadczonej kadry kierowniczej, jednak wielu z jej członków osiągnie wkrótce wiek emerytalny.

Niewątpliwym atutem jest pozyskiwanie środków zewnętrznych, połączone spójną wizją przyszłości. Istnieje potrzeba znaczących inwestycji w infrastrukturę techniczną, idąca w parze z relatywnie niskim wykorzystaniem posiadanego potencjału sprzętowego.

Systematycznie rośnie ilość specjalistycznej kadry (podnoszącej markę i jakość usług szpitala, przez co i wizerunek lecznicy ulega wciąż poprawie) W 2022 roku szpital zatrudnił 21 lekarzy (trzech chirurgów, trzech anestezjologów, jednego ortopedę, trzech lekarzy medycyny ratunkowej, ośmiu lekarzy do przychodni POZ, trzech ginekologów).

Nie bez znaczenia dla powyższego było uruchomienie w czerwcu 2022 roku nowoczesnego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz systematyczna realizacja szeregu projektów zdrowotnych dla mieszkańców

Komunikacja i infrastruktura drogowa

W powiecie słubickim jest bardzo dobrze rozwinięta sieć dróg o znaczeniu krajowym, powiatowym oraz gminnym, a także dobrze rozwinięta sieć kolejowa. Niewątpliwym walorem jest położenie powiatu na głównych europejskich szlakach międzynarodowych, łączących Europę Wschodnią z Zachodnią.

Kolejną korzyścią jest nadgraniczne położenie oraz bliskość międzynarodowego lotniska w Berlinie. Razi niezadawalający stan dróg powiatowych, wysoki odsetek wypadków drogowych, a także niedostateczna sieć ścieżek rowerowych.

Należy poczynić starania o pozyskiwanie zewnętrznych środków (głównie z UE) na modernizację dróg, a co za tym idzie – poprawę bezpieczeństwa na nich.

Powinno się także podjąć wspólne działania z władzami gminnymi, wojewódzkimi, a także na szczeblu krajowym, w celu poprawy stanu dróg, nie tylko będących pod jurysdykcją powiatu, a mających znaczenie dla transportu i komunikacji zarówno dla mieszkańców powiatu, jak i województwa czy kraju. Wskazane jest lobbowanie na rzecz budowy nowych szlaków komunikacyjnych, z obwodnicą Słubic i okolicznych miejscowości na czele.

Wskazane jest wykorzystanie potencjału położenia transgranicznego oraz dążenie do rozwinięcia sieci ścieżek rowerowych. Widoczne są: brak środków na poprawę stanu dróg oraz rosnąca ilość pojazdów na drogach. Należy mieć na uwadze rozwój transportu rzeczno-odrzy, przez pryzmat jej stanu oraz zagrożenia powodziowego.

Bezpieczeństwo publiczne i zabezpieczenie przeciwpowodziowe

W powiecie słubickim istnieje sprawnie funkcjonujący system bezpieczeństwa oraz wysoka efektywność działania jednostek PSP i OSP. Przekłada się to na zaufanie społeczne, współpracę z policją, strażą pożarną, strażą graniczną oraz innymi służbami ochrony życia i zdrowia obywateli. Rozwinięte są: współpraca transgraniczna w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz system powiadamiania o zagrożeniach.

Widoczny jest niedobór kadr, również w obsadzie powiatowego centrum zarządzania kryzysowego, a także braki w najnowocześniejszym wyposażeniu sprzętowym policji i PSP oraz w infrastrukturze drogowej (w tym zły stan techniczny niektórych dróg), ponadto utrudniona jest komunikacja między miastami a terenami wiejskimi. Trwa systematyczne doposażanie policji i PSP w najnowocześniejszy sprzęt oraz intensyfikacja działań na rzecz zmniejszenia liczby przestępstw drogowych na terenie powiatu. Widoczny jest brak środków finansowych, a także wzrost przestępczości gospodarczej w tym w cyberprzestrzeni oraz ruchu drogowego, utrudniającego komunikację.

Bezsprecznymi walorami są: edukacja, szkolenia, prewencja, kampanie informacyjno-ostrzegawcze, współpraca z partnerami z Niemiec, a także możliwość pozyskiwania środków

zewewnętrznych, rozbudowa monitoringu bezpieczeństwa publicznego oraz współpraca organów samorządu powiatowego i policji.

Szczególnie istotne w zakresie poprawy bezpieczeństwa ze względu na zagrożenie powodzią jest systematyczne monitorowanie stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych, niebezpiecznych zjawisk naturalnych, ale wynikających też z działań lub zaniechań człowieka lub destrukcyjnych działań dzikiej zwierzyny. Istotna jest bieżąca współpraca z samorządami wojewódzkim i gminnymi a także ścisła współpraca z partnerami z Niemiec oraz współdziałanie z pracownikami PGW Wody Polskie celem wsparcia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Właściwe procesy planowania, uwzględniające różne scenariusze zdarzeń, wzajemne uwarunkowania użytkowników Odry po obu jej stronach, zdefiniowanie i przegląd zagrożeń i ryzyk – przewidywanie ich skutków oraz wzmocnienie działań związanych z zapobieganiem ryzyka, wzmocnianie zdolności do wykrywania i reagowania na zagrożenia i ryzyka to ważne zadania, które należy wdrażać dążąc do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu. Należy także utrzymywać w należyтым stanie jakościowym i ilościowym wyposażenie magazynów przeciwpowodziowych zabezpieczając na te zadania środki finansowe w kolejnych budżetach.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność informacyjna, szkoleniowa, treningi i ćwiczenia organizowane przez właściwe instytucje na rzecz ludności zamieszkałej na terenach zagrożonych powodzią oraz dla osób odpowiedzialnych za ochronę ludności w tym jej ewakuację.

Finanse

- 1) Doprowadzić do zakończenia spraw dotyczących zobowiązań wobec Skarbu Państwa z tytułu nieodprowadzonych dochodów na byłym Terminalu w Świecku,
- 2) Uregulować pozostałe zobowiązania wynikające z wyroków sądowych i decyzji Ministra Finansów, w tym przede wszystkim dotyczące odszkodowań za błędy lekarskie po byłym SPZOZ i zwrocie nienależnie pobranej subwencji oświatowej,
- 3) Spowodować, by w przyszłości nie doprowadzać do sytuacji skutkujących obciążeniem finansowym dla budżetu powiatu.

Nieruchomości

Powiat słubicki planuje utrzymać dotychczasowy sposób zagospodarowania nieruchomości. Pozwoli to na uzyskiwanie stałych dochodów z tytułu udostępniania nieruchomości będących w zasobie. Działania te zapewnią pełne wykorzystanie nieruchomości, jak również zapobiegną ich dewastacji.

1.3. Analiza SWOT

Poniższa analiza SWOT została opracowana na podstawie dokumentów źródłowych, tj. informacji pozyskanych z wydziałów starostwa powiatowego w Słubicach, jednostek organizacyjnych powiatu słubickiego i danych z głównego urzędu statystycznego, jak i ustaleń Zespołu w czasie prac nad niniejszym dokumentem.

Tabela 31. Analiza SWOT

GOSPODARKA I RYNEK PRACY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobra lokalizacja powiatu sprzyjająca potencjalnemu rozwojowi gospodarki – tranzytowy szlak komunikacyjny drogowy i kolejowy. 2. Strefa przemysłowa i pozyskiwanie nowych inwestorów zewnętrznych. 3. Wolne tereny pod inwestycje – zakłady pracy i budownictwo wielorodzinne. 4. Niższe koszty pracy w porównaniu do transgranicznego sąsiada tj. Niemiec. 5. Niska stopa bezrobocia. 6. Bardzo niski odsetek bezrobotnych osób młodych do 25. roku życia. 7. Usługowo-handlowy charakter powiatu. 8. Brak firm z przemysłów schyłkowych, wymagających restrukturyzacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystna struktura demograficzna - zmniejszająca się populacja mieszkańców powiatu oraz spadek liczby osób w wieku produkcyjnym. 2. Słaba dostępność dogodnej sieci komunikacji publicznej na terenie powiatu. 3. Nisko zróżnicowana struktura branż gospodarki. 4. Zdecydowanie niższa atrakcyjność wynagrodzenia w porównaniu do wynagrodzeń oferowanych na terenie Niemiec. 5. Niższa atrakcyjność płac w administracji publicznej w porównaniu z sektorem prywatnym. 6. Mała liczba miejsc pracy dla osób wykształconych posiadających wysokie kwalifikacje. 7. Odpływ młodych osób do pracy na terenie Niemiec. 8. Niska elastyczność kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy. 9. Niska innowacyjność firm. 10. Wysoki odsetek bezrobotnych biernych zawodowo w wieku powyżej 50 roku życia. 11. Brak dostępności publicznych i niepublicznych usług opiekuńczych dziennych i całodobowych. 12. Brak wystarczającej ilości zakładów pracy chronionej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój transgranicznej współpracy. 2. Bliskie położenie aglomeracji miejskich oraz korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne sprzyjające mobilności w pracy. 3. Dostępność środków finansowych UE na rozwój powiatu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenie powodziowe i inne klęski żywiołowe. 2. Dalsze zmniejszanie się populacji powiatu oraz starzenie się społeczeństwa. 3. Wzrost kosztów pracy. 4. Zwiększenie problemów z doбором pracowników na wolne miejsca pracy.

<ol style="list-style-type: none"> 4. Wzrost gospodarczy wpływający na wzrost przedsiębiorczości oraz spadek bezrobocia. 5. Rozwój szkolnictwa zawodowego. 6. Rozwój gospodarki i wymiany przez możliwość napływu klientów zagranicznych. 7. Możliwość zaspokajania potrzeb logistycznych. 8. Wsparcie ze strony PUP dla bezrobotnych i pracodawców. 9. Utrzymująca się niska stopa bezrobocia. 10. Wzrost poziomu wynagrodzeń w sektorze prywatnym i publicznym. 11. Wzrost ilości podmiotów gospodarczych i miejsc pracy oraz osób pracujących. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Kryzys gospodarczy. 6. Niekorzystna polityka socjalna wpływająca na gotowość do pracy osób bezrobotnych. 7. Wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne. 9. Polityka pieniężna państwa – wysoka inflacja, rosnące koszty kredytów oraz niższa ich dostępność z powodu zaostrzenia zdolności kredytowej. 10. Skutki pandemii COVID-19 – nieznaną skalą następstw gospodarczych i społecznych w najbliższych latach. 11. Większy odpływ pracowników sfery publicznej do sektora prywatnego - słabnąca wydolność administracji. 12. Wzmocnienie złotego w stosunku do euro – spadek transgranicznej wymiany handlowej i usługowej. 13. Problemy wynikające z budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego.
EDUKACJA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobra oferta edukacyjna. 2. Wykwalifikowana i doświadczona kadra pedagogiczna. 3. Nowoczesne pracownie zawodowe podnoszące prestiż CKZiU i danego zawodu. 4. Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. 5. Dobra współpraca z pracodawcami w zakresie praktyk zawodowych. 6. Opieka medyczna pielęgniarska. 7. Wysoka zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. 8. Możliwość zmiany kierunku kształcenia w szkole średniej. 9. Wysoki odsetek uczniów przystępujących do egzaminu dojrzałości. 10. Współpraca transgraniczna. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Braki kadrowe nauczycieli w stosunku do rosnącej liczby uczniów. 2. Wymagające modernizacji budynki szkół, w tym termomodernizacji. 3. Brak środków na bieżące remonty gabinetów klasowych i zaplecza. 4. Niedostateczne dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5. Brak lub niewystarczająca ilość obiektów sportowych w szkołach (sale gimnastyczne, boiska). 6. Niedostateczna ilość pomocy dydaktycznych. 7. Niewiele lub brak połączeń komunikacyjnych. 8. Niedostateczna ilość sprzętu IT. 9. Niskie wynagrodzenia pracowników oświaty.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie odpowiednich warunków pracy i płacy pracownikom szkoły, które zatrzymają odpływ nauczycieli, pracowników administracyjnych i obsługi. 2. Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych i kursów dla uczniów oraz doposażenie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy z rekrutacją pracowników ze względu na charakter rynku transgranicznego. 2. Brak nauczycieli specjalistów poszczególnych przedmiotów spowoduje problemy realizacji podstawy programowej

<p>szkół dzięki realizacji projektów i finansowaniu zewnętrznemu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Możliwość pozyskania środków finansowych na doposażenie pracowni na potrzeby zrekrutowanych uchodźców z Ukrainy. 4. Przeprowadzenie termomodernizacji budynków szkolnych oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynków szkolnych. 5. Uczestniczenie pracodawców w procesie kształcenia – współpraca w przygotowaniu oferty dydaktycznej, klasy patronackie. 6. Wprowadzenie oferty kursów kwalifikacji zawodowych. 7. Zwiększenie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poprawy jakości kształcenia 8. Duży potencjał do rozbudowy bazy dydaktycznej i sportowej szkoły. 9. Zapewnienie warunków na uprawianie sportu. 10. Wprowadzenie nowych form wsparcia finansowego uczniów i pracodawców realizujących praktyki. 	<p>poszczególnych przedmiotów, zaburzy właściwą pracę szkoły.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Rosnąca liczba uczniów powodująca przeludnienia w zespołach klasowych. 4. Słabnąca rola i znaczenie nauczyciela – spadek zainteresowania podejmowaniem pracy w szkole przez młodych nauczycieli. 5. Konieczność ciągłego doposażania pracowni w nowe pomoce dydaktyczne oraz rozwiązania techniczne, technologiczne w związku z rozwojem branż zawodowych i wymogami rynku pracy. 6. Spadek zainteresowania pracodawców przyjmowaniem uczniów z powodu problemów wychowawczych, roszczeniowych postaw uczniów i rodziców oraz częste porzucanie praktyk przed końcem okresu zatrudnienia – brak refundacji nakładów. 7. Rosnące koszty utrzymania jednostki – niestabilność cen prądu i gazu. 8. Wysokie koszty najmu mieszkań na rynku słubickim – zniechęcenie dla nowych nauczycieli gotowych przeprowadzić się do Słubic. 9. Wzrost postaw roszczeniowych, zarówno uczniów jak i rodziców. 10. Niskie zaangażowanie rodziców i opiekunów uczniów do współpracy z wychowawcami i szkołą. 11. Duże koszty oraz trudności w pozyskaniu środków finansowych na potencjalne inwestycje.
KULTURA, TURYSTYKA I SPORT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory przyrodnicze powiatu oraz formy ochrony przyrody - jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej. 2. Wysokie zalesienie powiatu. 3. Bogata baza hotelowo-gastronomiczna. 4. Liczne zabytki, m.in. szlak romański. 5. Ważne osiągnięcia sportowców z regionu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca promocja turystyki i walorów przyrodniczych powiatu. 2. Niedostateczna sieć szlaków rowerowych. 3. Brak współpracy międzygminnej w zakresie rozwoju i promocji turystyki. 4. Niewystarczające oznaczenie szlaków turystycznych. 5. Niewystarczająca promocja produktów lokalnych. 6. Niewykorzystanie szlaków wodnych, brak infrastruktury żeglarskiej (np. mariny w Słubicach). 7. Brak współpracy z niemieckimi organizacjami turystycznymi.

	8. Niedostateczna informacja w zakresie oferty kulturalnej. 9. Brak dobrej infrastruktury sportowej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Nasilenie lokalnej i regionalnej turystyki pieszej i rowerowej po pandemii. 2. Utworzenie powiatowej rady ds. turystyki w celu zacieśnienia współpracy pomiędzy JST, NGOs oraz przedsiębiorcami. 3. Zlecanie zadań w zakresie promocji i rozwoju turystyki organizacjom pozarządowym. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na szeroko rozumiany rozwój turystyki. 5. Współpraca z organizacjami turystycznymi i w Brandenburgii. 6. Stworzenie wielojęzycznego systemu informacji turystycznej. 7. Promocja dziedzictwa kulturowego.	1. Dewastacja środowiska naturalnego. 2. Brak środków przeznaczonych na rozwój turystyki i towarzyszącej infrastruktury. 3. Niewykorzystanie transgranicznego położenia powiatu. 4. Niewystarczające środki na utrzymanie i renowację zabytków. 5. Brak spójnej polityki rozwoju turystyki w powiecie. 6. Wprowadzenie obostrzeń w związku z rozwojem pandemii.
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Duża ilość zarejestrowanych organizacji pozarządowych. 2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi. 3. Podejmowanie wspólnych inicjatyw obywatelskich.	1. Słaba aktywność zarejestrowanych organizacji. 2. Stosunkowo niski udział mieszkańców w kreowaniu polityki rozwoju regionu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój działalności organizacji pozarządowych w celu poprawy jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych. 2. Współpraca transgraniczna z podmiotami z Niemiec.	1. Zmniejszenie zainteresowania uczestnictwem mieszkańców w życiu społecznym spowodowane coraz trudniejszą sytuacją ekonomiczną. 2. Zmniejszenie dofinansowania na działalność organizacji pozarządowych.
POMOC SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Istniejąca sieć instytucji w obszarze pomocy społecznej. 2. Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej. 3. Rosnąca aktywność istniejących organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. 4. Umiejętność pozyskiwania przez instytucje działające w obszarze polityki społecznej środków unijnych oraz krajowych na realizację swoich zadań.	1. Wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych, w tym rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. 2. Niedostateczne zasoby lokali socjalnych i komunalnych. 3. Brak domów dziennego pobytu dla osób starszych w każdej gminie. 4. Spadek liczby zawodowych rodzin zastępczych. 5. Brak kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe.

<ol style="list-style-type: none"> 5. Interdyscyplinarność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Rozwinięta sieć poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, socjalnego oraz prawnego (w tym bezpłatnego). 7. Funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej. 8. Zapewnienie rodzinnych form pieczy zastępczej. 9. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, w tym objęcie ich wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. 10. Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych. 11. Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. 12. Szeroko rozwinięta sieć wsparcia dla osób niepełnosprawnych (środowiskowe domy samopomocy, warsztat terapii zajęciowej). 13. Funkcjonowanie dziennego ośrodka wsparcia dla seniorów, tj. Dziennego Domu „Senior+” w Słubicach. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Brak ośrodków całodobowych dla osób doświadczających przemocy domowej (ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy). 7. Istniejące bariery architektoniczne utrudniające osobom niepełnosprawnym udział w życiu społecznym. 8. Brak mieszkań chronionych, treningowych dla osób niepełnosprawnych. 9. Korzystanie z pomocy społecznej oraz świadczeń rentowych (główne źródło utrzymania osób niepełnosprawnych). 10. Duża liczba dzieci z różnymi dysfunkcjami, w tym z niepełnosprawnością. 11. Niechęć do współpracy z asystentem rodziny przez rodziny biologiczne. 12. Duży odsetek osób niepełnosprawnych wśród seniorów. 13. Mała liczba sprawców przemocy korzystających z programów korekcyjno – edukacyjnych oraz niski odsetek osób kończących program korekcyjno–edukacyjny,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Optymalne i efektywne wykorzystanie środków pomocowych UE. 2. Sprawne wdrażanie zmian wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. 3. Poszerzenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspierania prawidłowego funkcjonowania rodzin i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym oraz zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. 4. Zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego. 5. Rozwój rodzicielstwa zastępczego, w tym tworzenie nowych rodzin zastępczych. 6. Realizacja pilotażowych programów ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nasilenie się problemów społecznych wynikających z pogorszenia się sytuacji gospodarczej. 2. Nasilenie się negatywnych procesów demograficznych, w tym starzenie się społeczeństwa. 3. Niski poziom umiejętności wychowawczych rodziców. 4. Brak aktywności społecznej w zakresie tworzenia nowych organizacji pozarządowych. 6. Ograniczenie opieki nad seniorami przez członków rodziny, a tym samym wzrost liczby osób samotnych wśród osób starszych. 7. Występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny m.in. uzależnienia, ubóstwo, bezrobocie, choroby. 8. Wzrost dzieci wychowywanych w rodzinach niepełnych, brak prawidłowego wzorca rodziny. 9. Wzrost liczby rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. 10. Wzrastająca liczba dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne.

<ul style="list-style-type: none"> 7. Maksymalne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych. 8. Rozwój ekonomii społecznej. 9. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 10. Aktywizacja społeczności lokalnej w sprawy społeczne, tworzenie grup samopomocowych. 11. Gotowość pracowników do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez udział w kursach i szkoleniach. 12. Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych na miejscu przeprowadzania interwencji związanej z przemocą w rodzinie. 13. Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> 11. Zbyt późna interwencja służb społecznych w rodzinach problemowych. 12. Niedostateczna konsolidacja działań w instytucjach i organizacjach działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. 13. Uzależnienie rodzin od wsparcia pomocy społecznej. 14. Zagrożenie wykluczeniem społecznym wśród osób niepełnosprawnych. 15. Powrót osób opuszczających pieczę zastępczą do patologicznego środowiska rodzinnego, brak odpowiednich wzorców, wsparcia w rodzinie i ze strony środowiska.
PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> 1. Dobra lokalizacja do prowadzenia działalności medycznej. 2. Rozwinięta sieć podmiotów opieki zdrowotnej. 3. Powstawanie nowych obiektów opieki zdrowotnej. 4. Rozbudowa i modernizacja szpitala. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Braki specjalistycznej kadry. 2. Wysoka średnia wieku kadry medycznej. 3. Relatywnie niskie wykorzystanie posiadanego potencjału sprzętowego w szpitalu oraz dbałości o powierzony sprzęt medyczny. 4. Niski proces informatyzacji. 5. Słaby wizerunek Szpitala w lokalnej opinii publicznej. 6. Fluktuacja kadry zarządzającej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych. 2. Efektywna oferta promocji lecznictwa skierowana do Niemiec. 3. Transgraniczna współpraca kadry medycznej. 4. Wzrost oczekiwań społecznych związanych ze standardem usług medycznych. 5. Wzbogacenie oferty o nisze poradni specjalistycznych. 6. Rozwój opieki paliatywnej oraz geriatryi zgodnie z trendami demograficznymi. 7. Partnerstwa międzynarodowe. 8. Wzrost zainteresowania promocją i profilaktyką zdrowia. 7. Rozwój innych form ubezpieczeń – szansa na rozwój działalności poza kontraktem z NFZ. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Niskie nakłady na służbę zdrowia w Polsce. 2. Emigracja kadry medycznej poza granice powiatu. 3. Niestabilność systemowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w ochronie zdrowia. 4. Napięcia na tle płacowym w służbie zdrowia. 5. Niski poziom utożsamiania się personelu z placówką medyczną. 6. Niski kontrakt z NFZ. 7. Niska dostępność kadry lekarskiej. 8. Brak dobrych rozwiązań systemowych.

KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA DROGOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo dobrze rozwinięta sieć dróg o znaczeniu krajowym, powiatowym oraz gminnym. 2. Dobrze rozwinięta sieć kolejowa. 3. Położenie na głównych europejskich szlakach międzynarodowych, łączących Europę Wschodnią z Zachodnią. 4. Nadgraniczne położenie oraz bliskość międzynarodowego lotniska w Berlinie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niezadowalający stan dróg powiatowych. 2. Wysoki odsetek wypadków drogowych. 3. Długość ścieżek rowerowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskiwanie zewnętrznych środków (głównie z UE) na modernizację dróg, a co za tym idzie – poprawę bezpieczeństwa na nich. 2. Wykorzystanie potencjału położenia transgranicznego. 3. Rozwinięcie sieci ścieżek rowerowych. 4. Rozwój transportu rzeczno na Odrze. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak środków na poprawę stanu dróg. 2. Rosnąca ilość rejestrowanych pojazdów. 3. Zbyt niski stan rzeki bądź zagrożenie powodziowe.
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawnie funkcjonujący system bezpieczeństwa. 2. Wysoka efektywność działania PSP i OSP. 3. Dobra współpraca samorządu z policją, strażą pożarną, strażą graniczną innymi służbami ochrony życia i zdrowia obywateli. 4. Współpraca transgraniczna w zakresie bezpieczeństwa publicznego. 5. Nowe inwestycje na wałach przeciwpowodziowych w obrębie Gminy Słubice. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedobór kadr w służbach mundurowych. 2. Braki w najnowocześniejszym wyposażeniu sprzętowym policji i PSP. 3. Braki w infrastrukturze drogowej w tym zły stan techniczny niektórych dróg, utrudniona komunikacja między miastami a terenami wiejskimi. 4. Niewystarczająca obsada kadrowa powiatowego centrum zarządzania kryzysowego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja, szkolenia, prewencja, kampanie informacyjno-ostrzegawcze. 2. Współpraca z partnerami z Niemiec. 3. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych. 4. Współpraca organów samorządu powiatowego i policji. 5. Doposażanie policji i PSP w najnowocześniejszy sprzęt. 6. Intensyfikacja działań na rzecz zmniejszenia liczby przestępstw drogowych na terenie powiatu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające nakłady finansowe w policji i PSP. 2. Wzmożony ruch drogowy. 3. Zagrożenia naturalne i zmiany klimatu. 4. Brak środków na doposażenie magazynu przeciwpowodziowego. 5. Wzrost przestępczości gospodarczej w tym w cyberprzestrzeni.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z wydziałów starostwa powiatowego w Słubicach i jednostek organizacyjnych powiatu słubickiego oraz danych z głównego urzędu statystycznego

2. Wizja powiatu słubickiego w perspektywie czasowej 2023–2030

Wizja to obraz powiatu słubickiego do roku 2030, do którego dąży wspólnota powiatu słubickiego, wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu.

Wizja:

Powiat słubicki jest miejscem przyjaznym mieszkańcom charakteryzującym się wysoką jakością życia.

Jest to miejsce bezpieczne, w którym świadomie i konsekwentnie wykorzystany jest potencjał położenia przygranicznego, szlaku transportowego z Niemcami, zasobów, atutów społecznych, przyrodniczych i gospodarczych. Dbanie o środowisko naturalne jest ważnym zadaniem powiatu, wprowadzone są rozwiązania proekologiczne w budynkach użyteczności publicznej. Powiat słubicki korzysta z szans do rozwoju turystyki, dzięki położeniu transgranicznemu, licznym jeziorom, dolinie Odry i mniejszych rzek, lasom oraz innym znaczącym walorom turystycznym. Ważnym aspektem jest dążenie do rozwoju tożsamości regionalnej, gdzie społeczność lokalna jest zintegrowana i otwarta na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość. Jest to miejsce współpracy przedsiębiorców z samorządem oraz jednostkami oświaty, rozwijające kształcenie w oparciu o innowacyjne metody, nowoczesne formy kształcenia, współpracę międzynarodową, z wykorzystaniem potencjału gospodarczego przygranicza. Jest to region wielokulturowy, zapewniający dostępność do usług publicznych mieszkańcom w każdym wieku, w tym opieki zdrowotnej, edukacji, kultury sportu, wsparcia zatrudnienia. W powiecie słubickim sieć dróg i ścieżek rowerowych będzie pozwalała na mobilność mieszkańców – zawodową, edukacyjną, turystyczną, czy kulturową. Powiat słubicki wspiera i rozwija aktywność mieszkańców, współpracę z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami. Powiat słubicki jest obszarem sprawnie zarządzanym opierającym się na współpracy samorządów powiatowych z Zarządzeniem Powiatu oraz dbającym o współpracę transgraniczną.

Misja:

Powiat jest obszarem nowoczesnym, rozwiniętym gospodarczo z silną bazą edukacyjną, także w formie kształcenia ustawicznego. Władze powiatu dbają o jakość życia mieszkańców, zrównoważony rozwój oraz wzmocnienie współpracy transgranicznej, w poszanowaniu różnorodności, wychodząc naprzeciw wyzwaniom współczesnego świata oraz we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym kształtując innowacyjną przyszłość regionu.

3. Cele strategiczne i kierunki działań Powiatu Słubickiego

Skuteczna realizacja wizji i misji powiatu wymaga określenia celów strategicznych, które będą eliminowały lub ograniczały negatywne zjawiska występujące na obszarze powiatu. Jednocześnie cele te powinny wykorzystywać potencjał wynikający z przeprowadzonej diagnozy. Cele określają pewien stan, efekt, do którego powinny dążyć wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Strategii. W Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030 wyznaczone zostały następujące cele i kierunki działań:

CELE STRATEGICZNE:

1. Rozwój warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny

Kierunki działań

- Wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz całych rodzin poprzez zwiększanie dostępu do kultury, sportu, wypoczynku i rekreacji.
- Zwiększenie dostępności do oświaty, w tym do form i kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy.
- Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi.
- Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej.
- Utrzymanie wysokich standardów świadczonych usług w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wskaźniki monitorowania celu

- Liczba wyjazdów, imprez kulturalnych, sportowych, pikników integracyjnych organizowanych lub współorganizowanych przez powiat.
- Liczba osób (uczniów) objętych działaniami mającymi na celu nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
- Liczba rodzin objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną (PCPR i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)
- Liczba rodzin zastępczych w powiecie.
- Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych oraz osób starszych

Kierunki działań

- Prowadzenie monitoringu dotyczącego potrzeb osób objętych wsparciem i upowszechnianie informacji w tym zakresie.
- Udzielanie poradnictwa specjalistycznego.

- Promowanie powstawania placówek pobytu dziennego i całodobowego dla osób potrzebujących wsparcia.
- Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Realizowanie programów zwiększających aktywność społeczną osób starszych i z niepełnosprawnościami.
- Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych.

Wskaźniki monitorowania celu

- Liczba osób korzystających z poradni specjalistycznych.
- Liczba inwestycji i remontów mających na celu likwidację barier dla osób niepełnosprawnych
- Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym niepełnosprawnych i pozbawionych właściwej opieki rodzicielskiej.
- Liczba programów zwiększających aktywność społeczną osób starszych i z niepełnosprawnościami.
- Liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego oraz innych form wsparcia.

3. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych

Kierunki działań

- Modernizacja placówek oświatowych i wyposażenie pracowni tematycznych oraz warsztatów zajęciowych. Poprawa warunków nauczania poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne.
- Wsparcie działań w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online.
- Rozwój infrastruktury edukacyjnej służącej praktycznej nauce zawodu oraz edukacji ogólnej.
- Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej.
- Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego odpowiadającego na wyzwania współczesnej gospodarki, w tym rozwój nowych profili nauczania.
- Wsparcie rozwoju kształcenia specjalnego, rozwój bazy dydaktycznej Specjalnego Ośrodka Szkolno–Wychowawczego.
- Dostosowanie placówek edukacyjnych do realizacji kształcenia wszystkich uczniów, w tym uczniów z niepełnosprawnościami.
- Podniesienie jakości edukacji, obejmujące rozwój kompetencji kluczowych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

Wskaźniki monitorowania celu

- Kwota środków przeznaczonych na modernizację szkół i placówek oświatowych, wyposażenie pracowni tematycznych oraz warsztatów zajęciowych.
- Liczba szkoleń dla nauczycieli z zakresu kształcenia na odległość.

- Kwota środków przeznaczonych na poprawę infrastruktury edukacyjnej służącej praktycznej nauce zawodu oraz edukacji ogólnej.
- Kwota środków przeznaczonych na infrastrukturę sportową.
- Liczba nauczycieli korzystających z doksztalcania zawodowego.
- Kwota środków finansowych przeznaczona na rozwój bazy dydaktycznej w SOSW.
- Liczba nauczycieli w szkołach w tym nauczycieli z przygotowaniem do pracy z osobami z niepełnosprawnościami.

4. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego

Kierunki działań

- Tworzenie warunków dla skutecznego działania organizacji pozarządowych.
- Realizowanie projektów skierowanych do młodzieży nastawionych na promowanie postaw prospołecznych i przedsiębiorczych.
- Wspieranie działań integrujących, zwiększających aktywność społeczną.

Wskaźniki monitorowania celu

- Kwota środków finansowych przeznaczonych na zadania publiczne dla organizacji pozarządowych.
- Liczba beneficjentów ostatecznych objętych wsparciem z środków zewnętrznych.

5. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, świadczeń rehabilitacyjnych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych

Kierunki działań

- Rozbudowa i modernizacja placówek służby zdrowia.
- Realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie edukacji prozdrowotnej.
- Rozszerzenie usług diagnostycznych.
- Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności POZ na terenie powiatu.
- Poprawa kondycji i efektywności działania szpitala powiatowego.
- Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów i usług rehabilitacyjnych, w szczególności na obszarach wiejskich.
- Poprawa jakości obsługi pacjenta.

Wskaźniki monitorowania celu

- Liczba pacjentów w NZOZ w Słubicach.
- Liczba łóżek w NZOZ w Słubicach.
- Liczba programów profilaktycznych.
- Liczba osób korzystających z programów profilaktycznych/rocznie
- Liczba placówek realizujących programy profilaktyczne.
- Liczba specjalistów zatrudnionych w NZOZ w Słubicach.

6. Rozwój sieci komunikacyjnej, remonty dróg powiatowych i bezpieczeństwo

Kierunki działań

- Dalsza modernizacja dróg powiatowych ze szczególnym uwzględnieniem dróg rowerowych.
- Działania skierowane na zwiększenie dostępności dla mieszkańców połączeń autobusowych między miejscowościami na terenie powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem dojazdów z poszczególnych miejscowości do Słubic oraz ze Słubic – zapewnienie możliwości dojazdów do pracy oraz z pracy.
- Współpraca samorządu z policją i PSP w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Wskaźniki monitorowania celu

- Długość (km) zmodernizowanych dróg/dróg rowerowych/chodników.
- Liczba połączeń autobusowych.
- Liczba przebudowanych/wybudowanych bezpiecznych przejść dla pieszych.
- Wartość wydatków inwestycyjnych w zakresie infrastruktury drogowej w danym roku (wg stanu na 31 grudnia).
- Wartość wydatków bieżących w zakresie inf. drogowej w danym roku (wg stanu na 31 grudnia).
- Liczba prowadzonych powiatowych linii komunikacyjnych (wg stanu na 31 grudnia).
- Liczba wypadków komunikacyjnych.
- Liczba przestępstw i wykroczeń.
- Liczba pożarów

7. Rozwój aktywności gospodarczej i podniesienie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu

Kierunki działań

- Prowadzenie programów aktywizacyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych na rynku pracy.
- Wspieranie tworzenia kadr atrakcyjnych na rynku pracy (szkolenia, programy przekwalifikowania osób, współpraca z biznesem w zakresie edukacji dostosowanej do ich potrzeb, programy stażowe i praktyki).
- Współpraca pomiędzy przedsiębiorcami i placówkami edukacyjnymi z terenu powiatu.
- Bieżący monitoring i szybkie reagowanie na zmiany zachodzące na subregionalnym rynku pracy.
- Wspieranie przedsiębiorczości oraz inicjatyw służących jej wzrostowi.
- Stosowanie nowoczesnych, sprawdzonych mechanizmów monitoringu rynku pracy i aktywizacji bezrobotnych.

- Racjonalna dystrybucja środków finansowych na walkę z bezrobociem.
- Promocja alternatywnych form zatrudnienia (staże, samozatrudnienie itp.).

Wskaźniki monitorowania celu

- Liczba programów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczeniem z rynku pracy.
- Liczba porozumień między przedsiębiorcami i szkołami w zakresie praktyk zawodowych.
- Kwota środków z KFS na podnoszenie kwalifikacji, doksztalcanie zawodowe i liczba osób korzystających z funduszu.

8. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu

Kierunki działań:

- Rozwój spójnej sieci szlaków pieszych, rowerowych i wodnych.
- Wspieranie tworzenia turystycznych szlaków tematycznych, lokalnych produktów oraz usług turystycznych.
- Prowadzenie spójnej promocji oraz informacji turystycznej w powiecie.
- Wspieranie działań związanych z poprawą dostępności i remontów obiektów zabytkowych i miejsc związanych z dziedzictwem kulturowo-historycznym.

Wskaźniki monitorowania celu

- Wysokość wydatków powiatu na cele związane z promocją powiatu.
- Zwiększenie liczby udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych w powiecie słubickim.

4. Projekty strategiczne w perspektywie czasowej 2023–2030

Tabela 32. Projekty strategiczne w perspektywie czasowej 2023–2030

Lp.	Podmiot odpowiedzialny	Nazwa zadania	Uzasadnienie
1.	Powiat Słubicki, Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie słubickim (VI)”,	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez pracy w powiecie słubickim zarejestrowanych w urzędzie jako osoby bezrobotne. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji i zatrudnienia rynku pracy lub innych aktach prawnych regulujących zadania PUP.

		„Aktywizacja osób pozostających bez pracy będących w szczególności niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w powiecie słubickim (VIII)” w ramach EFS.	Wsparcie szeroko rozumianego rynku pracy zmierzającego do przeciwdziałania zjawisku bezrobocia oraz łagodzenia jego skutków. Głównym celem projektu jest podniesienie zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez pracy znajdujących się w szczególności niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, tj. kobiet, osób w wieku 50+, z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach. Rezultatem działań aktywizacyjnych podjętych w ramach projektu będzie znalezienie i utrzymanie pracy bez bezrobotnych, ich większa samodzielność i elastyczność na rynku pracy.
2.	Powiat Słubicki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasza Chata”	„Utworzenie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego”, ul. Lwowska 7 w Cybince w ramach rządowego programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” Moduł I – Utworzenie i wyposażenie Centrum Moduł II – Funkcjonowanie Centrum	Utworzenie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego na terenie powiatu słubickiego pozwoli na objęcie wsparciem i pomocą pełnoletnie osoby opuszczające instytucjonalną i rodzinną pieczę zastępczą. Powstanie Centrum pozwoli na wzmocnienie systemu wsparcia poprzez rozszerzenie usług dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, umożliwi niezależne, samodzielne i godne funkcjonowanie na miarę możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych; poprawi jakość życia uczestników programu w środowisku lokalnym poprzez zapewnienie dostępności do Centrum w pobliżu ich miejsca zamieszkania, zapewni uczestnikom programu pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia.
3.	Powiat Słubicki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach	Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych tj. „Aktywny Samorząd”, „Samodzielność-Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie oraz Mieszkanie dla Absolwenta	Celem Programu Aktywny Samorząd jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Celem Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie, jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Celem Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta, jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.
		Realizacja projektów finansowanych z Funduszu Europejskich, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	Realizacja projektów skierowanych do osób z niepełnosprawnością, rodzin zastępczych, osób umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, osób usamodzielniających się, opuszczających rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, których celem będzie wzrost aktywności społecznej i/lub zawodowej, integracja ze środowiskiem lokalnym.

		Przeprowadzenie kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze	Pozyskanie środków oraz zaangażowanie różnych instytucji, organizacji pozarządowych, podmiotów do realizacji długofalowej, składającej się z kilku etapów, wykorzystującej różnorodne kanały dostępu, kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze na terenie powiatu.
		Modernizacja siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach, mająca na celu przede wszystkim zwiększenie dostępności architektonicznej oraz informacyjno – komunikacyjnej dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami	Pozyskanie środków zewnętrznych, m.in. PFRON, w ramach zadań realizowanych przez samorząd wojewódzki w zakresie likwidacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w siedzibie PCPR w Słubicach, w tym przede wszystkim: wyrównanie nawierzchni korytarza, położenie podłogi antypoślizgowej, wymiana drzwi w pomieszczeniach biurowych, odnowienie ścian w korytarzach wraz z zainstalowaniem specjalnego oznakowania, instalacji sprzętu lub urządzeń ułatwiających poruszanie się lub komunikację, w szczególności dla osób na wózkach, osób głuchych, osób niewidomych.
4.	Powiat Słubicki, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Kompleksowa modernizacja budynku szkoły, budowa boiska wielofunkcyjnego z sensorycznym placem zabaw, budowa parkingu i sali gimnastycznej	Wymagany jest kompleksowy remont budynku szkoły wraz z dostosowaniem łazienek szkolnych dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wymianą instalacji na energooszczędne, nową infrastrukturą IT i multimedialną, monitoringiem i klimatyzacją. Szkolna sala gimnastyczna jest zbyt niska (2,60 m) i nie spełnia wymogów bezpieczeństwa, a istniejąca infrastruktura jest niewystarczająca do realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego i przedszkolnego.
		Rozwój szkoły i stałe podnoszenie jakości kształcenia, promocja	Rozwój szkoły poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ➤ stworzenie zaplecza gastronomicznego do realizacji egzaminów części praktycznej w zawodzie pracownik pomocowy w gastronomii (Szkoła nie posiada odpowiedniego zaplecza gastronomicznego do realizacji egzaminów zawodowych), ➤ dobudowanie pomieszczeń w tym terapeutycznych, świetlicowych i lekcyjnych (Niewystarczająca ilość miejsc w świetlicy szkolnej, gabinetów lekcyjnych i terapeutycznych. (zakup nowoczesnego sprzętu terapeutycznego, wyposażenie gabinetów terapeutycznych), ➤ utworzenie klas wielobranżowych w Branżowej Szkole I Stopnia (szkoła branżowa kształci obecnie tylko w jednym zawodzie.), ➤ reaktywację współpracy z Hansa-Schule we Frankfurcie nad Odrą zawieszoną z powodu pandemii, ➤ utworzenie zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zdolnych i z trudnościami, ➤ stworzenie profesjonalnej strony internetowej (istniejąca strona prowadzona jest przez nauczyciela nieposiadającego odpowiednich narzędzi do jej

			<p>prowadzenia) i promocję szkoły w środowisku lokalnym,</p> <p>➤ udział SOSW w różnego rodzaju projektach sportowych, teatralnych, kulinarnych i promujących zdrowie.</p>
5.	Powiat Słubicki, Dom Dziennego Pobytu Senior+ w Słubicach	Dofinansowanie działalności „Senior+” w Słubicach dzięki dotacji w ramach Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025	W ramach Programu Wieloletniego "Senior+ na lata 2021-2025 istnieje możliwość ubiegania się o środki finansowe przeznaczone na zapewnienie funkcjonowania już istniejących ośrodków wsparcia, utworzonych w ramach modułu 1 ww. programu. Dofinansowaniu z budżetu państwa w każdym roku budżetowym, w trybie konkursowym mogą podlegać działania związane z całorocznym, bieżącym utrzymaniem ośrodka wsparcia.
		Stworzenie bezpośredniego przejścia z Domu Seniora do przydomowego ogrodu. Zakup i montaż wiaty ogrodowej oraz wykonanie pod nią betonowego tarasu	Stworzenie ogrodu przy Domu Seniora wzbogaciło codzienne zajęcia jego uczestników, umożliwiło wprowadzenie zajęć z hortiterapii zwłaszcza w sezonie wiosenno-letnim. Jednak ze względu na brak bezpośredniego przejścia, pokonanie nawet tej krótkiej drogi jest dla niektórych seniorów trudnością. Wybicie drzwi bardzo ułatwiłoby korzystanie z ogrodu. Montaż profesjonalnej wiaty ogrodowej umożliwi częstsze przebywanie seniorów w ogrodzie, niezależnie od warunków atmosferycznych. Jest to szczególnie istotne dla osób, które ze względów zdrowotnych mają zakaz przebywania na słońcu, przez co nie mają możliwości korzystania z części zajęć w sezonie wiosenno-letnim, które odbywają się na zewnątrz. Wykonanie betonowego tarasu ułatwi poruszanie się po niej osobom z dysfunkcjami ruchowymi, poruszającymi się na wózku itp.
		Nawiązanie współpracy z innymi placówkami wsparcia dziennego dla seniorów	Nawiązanie współpracy z innymi placówkami wsparcia dziennego pozwoli na nawiązanie nowych znajomości, integrację w grupie rówieśniczej, trening umiejętności społecznych oraz na poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty zajęć dzięki pisaniu i realizowaniu wspólnych projektów.
		Zainstalowanie monitoringu. Zakup i montaż klimatyzacji	Monitoring wewnątrz pomieszczeń oraz w ogrodzie ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz ochronę mienia Domu Seniora. Montaż klimatyzacji ułatwi funkcjonowanie seniorów w okresie letnim.
6.	Powiat Słubicki, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubiach	Poprawa stanu technicznego Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	<p>W ramach zadań, które mają na celu poprawę stanu technicznego Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, należy zaliczyć w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Remont 2 łazienek dla pracowników na I i II piętrze. 2. Wymiana podłóg w gabinetach i na korytarzach (I i II piętro). 3. Remont gabinetów i korytarzy oraz pomieszczeń socjalnych. 4. Wymiana stolarki drzwiowej we wszystkich pomieszczeniach PP-P. 5. Modernizacja instalacji elektrycznej. 6. Doposażenie gabinetów w pomoce naukowe.

7.	Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach	Kompleksowa modernizacja budynku ZSL wraz z zagospodarowaniem dziedzińca i boiska. Zakończenie budowy sali gimnastycznej.	Konieczna wymiana dachu, docieplenie budynku, wymiana instalacji c.o., wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, montaż windy, klimatyzacji, monitoringu i wymiana oświetlenia. Montaż fotowoltaiki przyczyniłby się do obniżenia kosztów energii elektrycznej. Pomieszczenia znajdujące się na parterze budynku szkoły aktualnie wynajmowane na zakład krawiecki należałoby wyremontować z przeznaczeniem na sekretariat, gabinet dyrektora i wicedyrektora szkoły oraz pokój nauczycielski z zapleczem sanitarnym i socjalnym. Remont pomieszczenia po byłej trafostacji na parterze szkoły i adaptacja na zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych, powiększenie szatni / kawiarenkę dla uczniów lub siłownię. Utworzenie pracowni języków obcych, pracowni chemicznej, pracownia fizyki i gabinetów rewalidacyjnych/terapeutycznych. Konieczne jest także doposażenie gabinetów lekcyjnych w pomoce naukowe i dydaktyczne oraz zakup sprzętu audiowizualnego tj. tablic interaktywnych i monitorów, a także wyposażenie korytarzy w miejsca siedzące dla uczniów i w szafki zamykane na klucz.
		Generalny remont starej sali gimnastycznej	Remont starej sali gimnastycznej przyczyni się do poszerzenia realizacji zajęć wychowania fizycznego z wychowania fizycznego jak również poszerzenia oferty zajęć szkoły tj. <u>gimnastyka artystyczna, taniec itp.</u>
8.	Dom Dziennego Pobytu „Zielona Przystań Powiatu” w Cybince	Realizacja projektu „Zielona Przystań Powiatu oraz utrzymanie ciągłości działań realizowanych w placówce.	Dzięki projektowi „Zielona Przystań Powiatu” finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 w części współfinansowanej z EFS, realizowane będą usługi wsparcia dziennego dla 20 seniorów.
		Zagospodarowanie terenu wokół placówki.	Zmodernizowanie betonowej drogi wewnętrznej wokół budynku.
		Utworzenie miejsc z Programu całodobowej „Opieki wytchnieniowej”.	Pozyskanie środków na remont kolejnej części budynku, w której realizowana będzie całodobowa opieka wytchnieniowa.
9.	Powiat Słubicki, Zarząd Dróg Powiatowych w Słubicach Możliwości finansowania: - 60% budżet państwa - 20% udział własny - 20% udział Gminy Cybinka	Modernizacja drogi powiatowej 1248F – Biazków – Mieleznica – Kłopot	Droga 1248F zlokalizowana jest od drogi krajowej nr 29 do m. Kłopot i stanowi powiązanie drogi krajowej z drogą wojewódzka nr 138. Dzięki przebudowie stan drogi ulegnie poprawie poprzez wykonanie: <ul style="list-style-type: none"> ➤ chodnika w m. Biazków, ➤ poszerzenia istniejącej nawierzchni, ➤ przebudowy drogi Jest to szczególnie istotne dla dość częstego wykorzystania tej drogi jako objazd w przypadku wystąpienia wypadków komunikacyjnych na drodze krajowej nr 29. Wykonanie modernizacji przełoży się na bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz przyczyni się do zwiększenia przepustowości ruchu drogowego i ograniczenia zakłóceń w lokalnym układzie komunikacyjnym. Droga ta stanowi jedyne

		połączenie dla mieszkańców miejscowości Krzesin, Rąpice, Kłopot i Mielesznica, którzy codziennie poruszają się tą drogą w celu dotarcia do zakładów pracy, szkół, przedszkoli, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz urzędów administracji publicznej. Droga 1248F jest główną trasą dojazdową do wałów przeciwpowodziowych rzeki Odry i to stanowi o jej szczególnie ważnym charakterze przy wystąpieniu stanu zagrożenia powodziowego. W 1997 r. droga ta stanowiła podstawowe połączenie dla służb ratowniczych oraz wykorzystania jej do transportu materiałów sypkich do umocnienia wałów przeciwpowodziowych.
Możliwości finansowania: - 50% budżet państwa - 25% udział własny - 25% udział Gminy Ośno Lubuskie	Modernizacja drogi powiatowej 1311F – Radów – Sienno – Ośno Lubuskie	Droga powiatowa 1311F posiada nawierzchnię bitumiczna w bardzo złym stanie technicznym posiadającą wysadziny, spękania podłużne i poprzeczne na całej długości. Przebudowa drogi na odcinku od m. Sienno do m. Ośno Lubuskie polegać będzie na poszerzeniu nawierzchni jezdni, wykonaniu ciągów pieszych w m. Sienno, m. Podošno i na ul. Zachodniej w m. Ośno Lubuskie, montażu barier energochłonnych między miejscowościami Sienno i Podošno. Droga ta stanowi jedyne połączenie dla mieszkańców miejscowości Sienno i Podošno, którzy codziennie poruszają się tą drogą w celu dotarcia do zakładów pracy, szkół, przedszkoli, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz urzędów administracji publicznej.
Możliwości finansowania: - 50% budżet państwa - 25% udział własny - 25% udział Gminy Górzycza	Modernizacja drogi powiatowej 1313F – Górzycza – Żabice – Czarnów	Droga ta stanowi połączenie drogi krajowej nr 31 w m. Górzycza z drogą krajową nr 22. Jest to bardzo ważne dla wykorzystania tej drogi jako objazd w przypadku wystąpienia wypadków komunikacyjnych na drodze krajowej nr 31 i nr 22. Zły stan nawierzchni bitumicznej, posiada liczne spękania poprzeczne i podłużne na całym odcinku drogi. Przebudowa polegać będzie na wykonaniu podbudowy na całym odcinku drogi i nawierzchni bitumicznej, wykonaniu ciągów pieszych w m. Górzycza, m. Żabice oraz w m. Czarnów.
Możliwości finansowania: - 50% budżet państwa - 25% udział własny - 25% udział Gminy Słubice	Modernizacja drogi powiatowej 1299F – Słubice – Nowy Lubusz – Pławidło	Przebudowa drogi polegać będzie na wykonaniu nowej nawierzchni bitumicznej na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 31 do m. Pławidło. Droga ta stanowi jedyne dojazd dla mieszkańców miejscowości Pławidło, Kolonia Lubusz, którzy codziennie poruszają się tą drogą w celu dotarcia do zakładów pracy, szkół, przedszkoli, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz urzędów administracji publicznej. W chwili obecnej droga 1299F jest główną trasą dojazdową do wałów przeciwpowodziowych rzeki Odry co jest szczególnie ważne przy wystąpieniu stanu zagrożenia powodziowego.
Możliwości finansowania: - 50% budżet państwa - 25% udział własny - 25% udział Gminy Rzepin	Modernizacja drogi powiatowej 1302F – Lisów – Kowalów	Droga ta stanowi połączenie drogi wojewódzkiej nr 137 w m. Kowalów z drogą krajową nr 31 w m. Lisów. Jest to bardzo ważne dla dość częstego wykorzystania tej drogi jako objazd w przypadku wystąpienia wypadków komunikacyjnych na drodze krajowej nr 31 i drodze wojewódzkiej nr 137. Zły stan nawierzchni bitumicznej, posiada liczne spękania poprzeczne i podłużne na całym odcinku drogi. Wykonanie przebudowy polegającej na poszerzeniu istniejącej nawierzchni, ułożeniu nowych warstw nawierzchni bitumicznej oraz wykonaniu ciągów pieszych w m. Lisów i m. Starków, przeloży się

<p>Możliwości finansowania: - 50% budżet państwa - 25% udział własny - 25% udział Gminy Słubice</p>		<p>na bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz przyczyni się do zwiększenia przepustowości ruchu drogowego i ograniczenia zakłóceń w lokalnym układzie komunikacyjnym.</p>
<p>Możliwości finansowania: - 80% Budżet Interreg - 20% do podziału wspólnie przez Powiat Słubicki, Gminę Słubicę i Gminę Cybinka</p>	<p>Modernizacja drogi powiatowej 1306F w m. Golice</p>	<p>Przebudowa drogi powiatowej nr 1306F wpłynie pozytywnie na rozwój obszarów wiejskich zwiększając dostępność do gospodarstw rolnych i jedyne dojazdu do farmy wiatrowej, wpłynie bezpośrednio na skrócenie czasu dojazdu służb ratowniczych, w tym w szczególności pojazdów uprzywilejowanych tj. Policja, Państwowa i Ochotnicza Straż Pożarna i Służb Ratownictwa Medycznego. Ponadto, wykonanie przebudowy przełoży się na bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz przyczyni się do zwiększenia przepustowości ruchu drogowego i ograniczenia zakłóceń w lokalnym układzie komunikacyjnym.</p>
<p>Możliwości finansowania: - 80% Budżet Interreg - 20% do podziału wspólnie przez Powiat Słubicki, Gminę Słubicę i Gminę Cybinka</p>	<p>Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 1252F Świecko – Urząd</p>	<p>Ścieżka rowerowa będzie stanowiła połączenie istniejącej ścieżki rowerowej w m. Świecko z możliwością dojazdu do m. Urząd, gdzie powstała wieża widokowa. W przyszłości będzie uruchomione połączenie promowe między Urzędem a m. Aurith po drugiej stronie Odry.</p>
<p>Możliwości finansowania: - 80% Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego - 10% udział własny - 10% Gmina Cybinka</p>	<p>Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 1249F Cybinka – Sądów</p>	<p>Ścieżka rowerowa będzie stanowiła połączenie m. Cybinka z m. Sądów, co poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu rowerowego na w/w odcinku drogi. Ponadto, stanowić będzie połączenie miejscowości z istniejącą przystanią kajakową w m. Sądów.</p>
<p>Możliwości finansowania; - 50% Budżet Państwa - 25% udział własny - 25% udział Gmina Górzycyca</p>	<p>Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 1313F na odcinku Górzycyca – Czarnów</p>	<p>Ścieżka rowerowa stanowić będzie połączenie m. Górzycyca z istniejącą ścieżką rowerową w m. Czarnów. Ścieżka ta poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu rowerowego na w/w odcinku drogi.</p>
<p>Możliwości finansowania: - 80% udział własny - 20% udział Gmina Ośno Lubuskie</p>	<p>Wykonanie chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1257F w m. Smogóry</p>	<p>Chodnik stanowić będzie połączenie dla ruchu pieszego pomiędzy Smogórami I i Smogórami II. Chodnik poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu pieszego na powyższym odcinku.</p>

	<p>Możliwości finansowania: - 50% udział własny - 50% udział Gmina Słubice</p>	<p>Wykonanie chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1301F w m. Lisów</p>	<p>Chodnik poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu pieszego w m. Lisów.</p>
	<p>Możliwości finansowania: - 50% udział własny - 50% udział Gmina Ośno Lubuskie</p>	<p>Wykonanie chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1317F w m. Trześniów</p>	<p>Chodnik poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu pieszego w m. Trześniów.</p>
	<p>Możliwości finansowania: - 80% Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego - 10% udział własny - 10% Gmina Cybinka</p>	<p>Modernizacja drogi powiatowej nr 1250F Białków-Grzmiąca-Mielesznica wraz z budową ścieżki rowerowej na odcinku Białków - Grzmiąca.</p>	<p>Remont drogi powiatowej nr 1250F relacji Białków-Grzmiąca – Mielesznica wraz z budową ścieżki z miejscowości Białków do Grzmiącej poprawi bezpieczeństwo użytkowników drogi powiatowej oraz połączy się komunikacyjnie ze ścieżką rowerową relacji Cybinka – Białków.</p>
	<p>Możliwości finansowania: - 50% Budżet Państwa - 25% udział własny - 25% udział Gmina Rzepin</p>	<p>Modernizacja drogi powiatowej nr 1304F Lubiechnia Wielka - Drzeńsko</p>	<p>Przebudowa drogi powiatowej nr 1304F polegać będzie na poszerzeniu nawierzchni jezdni. Wpłynie pozytywnie na rozwój obszarów wiejskich zwiększając dostępność do gospodarstw rolnych i jedynego dojazdu do farmy wiatrowej, przyczyni się do zwiększenia przepustowości ruchu drogowego i ograniczenia zakłóceń w lokalnym układzie komunikacyjnym.</p>
	<p>Możliwości finansowania: - 50% Budżet Państwa - 25% udział własny - 25% udział Gmina Ośno Lubuskie</p>	<p>Modernizacja drogi powiatowej nr 1317 Trześniów – Radachów</p>	<p>Przebudowa drogi powiatowej nr 1317F polegać będzie na poszerzeniu jezdni. Droga ta stanowi połączenie drogi wojewódzkiej nr 137 z drogą wojewódzką nr 139. Wykonanie modernizacji przełoży się na bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz przyczyni się do zwiększenia przepustowości ruchu drogowego i ograniczenia zakłóceń w lokalnym układzie komunikacyjnym.</p>
10.	<p>Powiat Słubicki, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach</p>	<p>Utworzenie Oddziału Przygotowania Wojskowego, z początkiem roku szkolnego 2023/2024</p>	<p>Do 31 marca 2023 roku planuje się złożenie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o zezwolenie na utworzenie od 1 września 2023 roku w Technikum nr 2 oddziału w zawodzie technik spedytor, który realizować będzie program przygotowania wojskowego w ramach oddziału przygotowania wojskowego, zgodnie z wytycznymi MON. Uzasadnienie: 1) posiadanie strzelnicy pneumatycznej; 2) utrzymywanie stałej współpracy z WKO w Gorzowie Wielkopolskim; 3) posiadanie internatu; 4) duże zainteresowanie młodzieży kierunkiem przygotowania wojskowego.</p>

	<p>Możliwość finansowania boiska wielofunkcyjne go: 90% dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, 10% udział własny Powiatu</p>	<p>Kompleksowa modernizacja budynków szkolnych, warsztatów oraz internatu CKZiU wraz z zagospodarowaniem boisk, parkingów i traktów komunikacyjnych na terenie centrum.</p> <p>Poprawa jakości kształcenia zawodowego praktycznego.</p> <p>Budowa boiska wielofunkcyjnego</p>	<p>W celu poprawy standardów kształcenia i wychowania młodzieży oraz warunków zakwaterowania młodzieży w internacie planowane są następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Budowa zespołu boisk wraz z infrastrukturą sportową oraz niezbędnych elementów zagospodarowania terenu przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Słubicach. Rozbiórka istniejących boisk o nawierzchni asfaltowej i wykonanie boiska wielofunkcyjnego, trybun zewnętrznych, bieżni lekkoatletycznej okólnej, bieżni prostej, skoczni w dal, do trójskoku i do skoku wzwyż, rzutni do pchnięcia kulą, boiska rekreacyjnego i integracyjnego placu zabaw. Ponadto wycinka kolidujących drzew, budowa sieci instalacji oświetlenia terenu i boisk, sieci monitoringu terenu, budowę ogrodzenia i piłkochwytywów, wykonanie ciągów pieszych, elementów małej architektury i instalacji odprowadzenia wód deszczowych. Przełożenie istniejących: sieci energetycznej niskiego napięcia, kanalizacji deszczowej, rozebranie wodociągu i studni głębinowej. Inwestycja realizowana w systemie zaprojektuj-wybuduj. 2) Oświetlenie zewnętrzne obiektów szkoły i internatu w celu poprawy bezpieczeństwa; 3) Monitoring zewnętrzny obiektów szkolnych T1, T2, internatu i przyległych terenów w celu poprawy bezpieczeństwa i możliwości sprawowania nadzoru (nieustanny wandalizm, którego sprawców nie można ustalić); 4) Modernizacja monitoringu wewnętrznego T1, T2, i internatu – przestarzały system, z wybiórczym zakresem nadzoru i bardzo niską jakością zapisu; 5) Montaż windy zewnętrznej dla osób niepełnosprawnych i trudnościami w poruszaniu się w budynku Technikum nr 1 i 2 oraz w Internacie; placówka cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami, którzy chcą zdobyć zawód, aby wejść na rynek pracy; 6) Wymiana całego ogrodzenia obiektu T2 wraz z internatem i części starego ogrodzenia T1 – ogrodzenia są stare, często zdewastowane, zardzewiałe; 7) Montaż szlabanów przy bramach wjazdowych na teren szkoły T1 i T2 – bezpieczeństwo obiektu oraz przeciwdziałanie przebywania osób postronnych; 8) Modernizacja miejsc parkingowych na terenie T1 i T2; 9) Budowa bezpiecznego przejścia nad drogą pomiędzy budynkami szkoły – poprawa komunikacji i bezpieczeństwa uczniów i pracowników placówki oraz usprawnienie ruchu drogowego w obrębie szkoły; 10) Budowa nowoczesnej i pełnowymiarowej hali sportowej z zapleczem fitness i socjalnym dla uczniów i kadry na terenie szkoły; 11) Montaż klimatyzacji w budynkach szkoły T1, T2 i internacie; 12) Montaż instalacji baterii fotowoltaicznych na dachach obiektów szkolnych - pozyskanie źródła ekologicznego energii elektrycznej, obniżenie kosztów energii;
--	--	---	--

			<p>13) Wymiana pokrycia dachowego z termomodernizacją budynków szkoły T1, T2 oraz warsztatów T2 i byłego internatu T1;</p> <p>14) Modernizacja warsztatów samochodowych w Technikum nr 2 – stworzenie pracowni wulkanizacji i lakiernictwa;</p> <p>15) Modernizacja stacji diagnostycznej – remont pomieszczenia i wymiana wyposażenia technicznego i urządzeń pomiarowych na nowoczesne;</p> <p>16) Wymiana oświetlenia wewnętrznego w całym obiekcie na rozwiązania ledowe – zmniejszenie zużycia energii elektrycznej;</p> <p>17) Remont pomieszczeń administracyjnych i doposażenie ich w ergonomiczne umeblowanie oraz konieczne wyposażenie techniczne w Technikum nr 1 i 2 i internatu;</p> <p>18) Modernizacja pomieszczeń socjalnych dla uczniów (szatnia) w Technikum nr 1 oraz szatni w Technikum nr 2;</p> <p>19) Modernizacja toalet dla uczniów i pracowników w budynkach szkolnych T1 i T2;</p> <p>20) Zakup krzeseł zespolonych na korytarze szkolne i warsztaty szkolne (w T1 i T2);</p> <p>21) Modernizacja dawnej stołówki byłego internatu (w Technikum nr 1) - w aulę szkolną z systemem nagłaśniającym, klimatyzacją, sceną i siedzeniami, jest to obecnie pomieszczenie wykorzystywane na posiedzenia Rady Pedagogicznej (jedyne pomieszczenie, które mieści wszystkich członków RP) oraz jako miejsce apeli i akademii szkolnych;</p> <p>22) Modernizacja zewnętrznych ciągów komunikacyjnych w T1 i T2;</p> <p>23) Modernizacja ciągów komunikacyjnych we wszystkich obiektach – nowe instalacje elektryczne, odświeżenie powierzchni ścian i podłóg, nowe oświetlenie, wymiana starych, zniszczonych drzwi w klasach;</p> <p>24) Wymiana grzejników starego typu w budynku T2 i budynku byłego internatu;</p> <p>25) Utworzenie gabinetu zajęć rewalidacyjno-terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami o kształceniu specjalnym;</p> <p>26) Modernizacja pracowni języka niemieckiego w T2 – remont, nagłośnienie i doposażenie gabinetu;</p> <p>27) Modernizacja pracowni języka angielskiego w T1 – remont, nagłośnienie i doposażenie gabinetu;</p> <p>28) Modernizacja pomieszczeń gospodarczych w technikum nr 1 w obiekcie starego internatu – dostosowanie ich na potrzeby 2 pracowni zawodowych dla technikum hotelarskiego – stworzenie jednostek mieszkalnych z węzłem higieniczno-sanitarnym;</p> <p>29) Przebudowa budynku dawnej kotłowni w technikum nr 1 na bibliotekę szkolną z czytelnią multimedialną i pomieszczeniami sanitarnymi;</p> <p>30) Utworzenie dwóch nowych klasopracowni w pomieszczeniach po zlikwidowanych bibliotekach w budynku T1 i T2 – remont pomieszczeń, wymiana</p>
--	--	--	--

			<p>instalacji elektrycznej nawierzchni podłogi oraz wyposażenie w ławki, krzesła, tablice, szafy;</p> <p>31) Modernizacja pomieszczenia na warsztatach szkolnych TAK (technikum nr 1): instalacja elektryczna, internet i wyposażenie w stanowiska komputerowe w celu utworzenia pracowni zawodowej projektowania;</p> <p>32) Modernizacja stołówki i internatu wykorzystywanego na potrzeby wychowanków CKZiU, uczniów Gimnazjum niemieckiego oraz wychowanków SOSW:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ modernizacja instalacji elektrycznych, ➤ modernizacja instalacji wod.-kan., ➤ wymiana armatury łazienkowej, ➤ modernizacja stołówki internatu, ➤ wymiana wyposażenia pokoi internackich – nowe ergonomiczne meble (szafy, biurka, krzesła), ➤ wymiana oświetlenia na ledowe, ➤ montaż domofony i systemu monitoringu w wejściu do internatu, ➤ wymiana wyposażenia kuchennego, ➤ remont pomieszczeń socjalnych w kuchni internatu; <p>33) Modernizacja warsztatów samochodowych- utworzenie nowoczesnej pracowni wulkanizacji i lakiernictwa;</p> <p>34) Bieżące doposażanie bazy dydaktycznej kształcenia zawodowego zgodnie z komunikatami CKE;</p> <p>35) Rozwijanie współpracy z podmiotami rynku lokalnego w celu zwiększenia oferty miejsc praktyki dla uczniów technikum i pracowników młodocianych branżowej szkoły I stopnia.</p>
11.	Powiat Słubicki, NZOZ Szpital im. Z. Religi w Słubicach sp. z o.o.	Wysoka jakość usług poprzez podniesienie standardów usług medycznych dla mieszkańców zachodniej części województwa lubuskiego.	<p>W celu poprawy standardów usług medycznych i zapewnienia do nich większego dostępu mieszkańcom powiatu słubickiego oraz zachodniej części województwa lubuskiego należy zrealizować w szczególności następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków szpitala – I i II etap” 2. Organizacja usług medycznych i opiekuńczych na rzecz osób niesamodzielnych, poprzez powołanie i organizację Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. 3. Zielony Ład – rewitalizacja terenów zielonych przy szpitalu oraz przygotowanie parkingów oraz dróg wewnętrznych na terenie szpitala. 4. Polsko-Niemieckie Centrum Ortopedii i Chirurgii Urazowej wraz z innowacyjnymi elementami rehabilitacji pacjentów. 5. Transgraniczna współpraca ratownictwa medycznego. 6. Nowoczesny Oddział Intensywnej Opieki Medycznej. 7. Centrum diagnostyki na parterze nowego budynku. 8. Sterylizatornia na parterze nowego budynku. 9. Nowoczesny Oddział Rehabilitacyjny. 10. POZ w Cybince 11. Przywrócenie działalności oddziału ginekologiczno-położniczego <p>ad. 1 Dla NZOZ Szpital im. prof. Z. Religi w Słubicach, realizacja inwestycji związanej z termomodernizacją obiektu, przełoży się bezpośrednio na jakość świadczonych usług dla pacjentów polskich i zza granicy, gdyż szpital w Słubicach</p>

		<p>świadczy usługi o szerokim ponadgranicznym zasięgu. Transgraniczność oddziaływania projektu, potwierdza potrzebę kolejnych inwestycji w tym obszarze. Szpital w Słubicach jest pierwszą lub ostatnią placówką, która udziela pomocy osobom przekraczającym granicę. Tutaj transportowani są także polscy obywatele z innych krajów, którym udzielona została pierwsza pomoc, a dalsze leczenie zaplanowane jest w Polsce. Termomodernizacja szpitala przyczyni się bezpośrednio do poprawy efektywności energetycznej.</p> <p>ad. 2 Bardzo potrzebna i długo oczekiwana placówka w powiecie słubickim dla osób w podeszłym wieku, na wózkach inwalidzkich, leżących oraz cierpiących na przewlekłe i uciążliwe choroby, które wymagają całodobowej i stałej opieki lekarskiej oraz pielęgniarstwa. Głównym zadaniem zakładu opiekuńczo – leczniczego, jest podjęcie działań oraz określenie zadań dla pacjenta, które mają na celu usprawnienie jego funkcjonowania, naukę samoopieki oraz w miarę możliwości, umożliwią mu powrót do domu. W placówkach ZOL świadczenia udzielane są przez sztab medyczny oraz terapeutów, w tym lekarza internistę, pielęgniarki, psychologa, terapeutów zajęciowych, fizjoterapeutę oraz dietetyka.</p> <p>Ośrodki ZOL to kompleksowe placówki rehabilitacyjne, które pełnią rolę całodobowego centrum leczniczego, wspomagającego rozwój osób chorych oraz ich powrót do samodzielności, w wymiarze pozwalającym na wykonywanie czynności życia codziennego możliwie najbardziej samodzielnie.</p> <p>ad. 3 Zagospodarowanie terenu przy szpitalu jest jednym z zadań na kolejne lata. Do roku 2022 udało się zagospodarować część terenu przy nowo wybudowanym Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Brakuje parkingów i zagospodarowania pozostałej części terenu, aby stał się przyjaznym dla pacjentów i osób odwiedzających.</p> <p>ad. 4 Poprawa jakości ochrony zdrowia na polsko-niemieckim pograniczu, z dostępem do nowoczesnych oraz innowacyjnych metod leczenia narządów ruchu, z możliwością przeprowadzania wspólnych operacji, w tym teleoperacji, i wprowadzania innowacyjnych metod rehabilitacji. Propozycje działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Szkolenia polsko – niemieckiej kadry, wraz z nauką języka sąsiada; 2) Dostosowanie oddziału ortopedii do standardów europejskich, wraz z dostosowaniem dla osób o szczególnych potrzebach; 3) Wspólne operacje (symulacje oraz w systemie teleoperacji); 4) Doposażenie sali operacyjnej ortopedycznej do standardów europejskich (3 sala operacyjna); 5) Przygotowanie 2 sal rehabilitacyjnych / oddziału rehabilitacji dla pacjentów po operacjach, tzw. wczesna rehabilitacja i pionizowanie;
--	--	---

		<p>6) Zakup nowoczesnych sprzętów do rehabilitacji ad. 5 Gdy liczy się każda sekunda – Transgraniczne Centrum Ratownictwa Medycznego. Stworzenie odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych dla działań ratowniczych na niemiecko-polskiej granicy, w celu zapewnienia jak najlepszej opieki w zakresie ratownictwa medycznego wszystkim, którzy stale lub czasowo przebywają na terenie powiatu słubickiego m.in poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budowę Centrum Ratownictwa Medycznego przy NZOZ Szpital im. prof. Z. Religi w Słubicach, składającego się z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ siedziby ratowników medycznych (garaże z zapleczem technicznym, pomieszczenia socjalne), ➤ część administracyjną wraz z salą szkoleniowo-dydaktyczną (symulacji medycznej), przeznaczoną do doskonalenia umiejętności udzielania pomocy polskim i niemieckim pacjentom, ➤ pomieszczeń zabiegowo - konsultacyjnych; ➤ budynek w pełni OZE (odnawialne źródła energii); 2) kształcenie językowe ratowników, mające na celu przełamanie bariery językowej, poważnie utrudniającej wspólne działania na pograniczu; 3) stworzenie dwujęzycznego systemu dokumentowania akcji ratunkowych i komunikowania się z pacjentami niemiecko - i polskojęzycznymi; wyposażenie wszystkich pojazdów ratunkowych uczestniczących w projekcie w przenośne komputery, tablety i drukarki, umożliwiające drukowanie protokołów ze zdarzeń; 4) utworzenie elektronicznej platformy komunikacyjnej umożliwiającej szybką wymianę i wierne tłumaczenie informacji, niezbędnych do tego, by wezwać pomoc. <p>ad. 6 Organizacja nowoczesnego Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej w słubickim szpitalu, wynika z ustawowych potrzeb i jest niezbędna do dostosowania standardów placówki wymaganych dla oddziału, oraz zawartych w Obwieszczeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardu organizacyjnego opieki zdrowotnej w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii (Dz. U. 2022 poz. 392).</p> <p>ad. 7 Nowym wyzwaniem dla szpitala będzie Centrum diagnostyki na parterze nowego budynku. Zwiększenie dostępności dla pacjentów, w tym dla pacjentów z niepełnosprawnościami, zgodnie ze standardami Dostępności +, oraz zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz.U. z 2022 r. poz.134, 974).</p> <p>ad. 8 Organizacja nowoczesnej sterylizatorni, dostosowanej do potrzeb słubickiego szpitala, wynika z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać</p>
--	--	--

			<p>pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2019 poz. 595).</p> <p>ad. 9 Przygotowanie i powołanie Oddziału Rehabilitacyjnego w słubickiej lecznicy, jest podyktowane przede wszystkim długim oczekiwaniem pacjentów na rehabilitację szpitalną po zabiegach chirurgicznych i ortopedycznych. Słubicki ODDZIAŁ CHIRURGII URAZOWO-ORTOPEDYCZNEJ jest ceniony w regionie, i ważnym jest, żeby był wsparty Oddziałem Rehabilitacji.</p> <p>ad.10 Organizacja dostępu do świadczeń lekarza POZ zapewniając wszystkim osobom uprawnionym do świadczeń zamieszkałym/przebywającym na terenie Gminy Cybinka kompleksowe i skoordynowane świadczenia opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania.</p> <p>ad.11 Przywrócenie działalności oddziału ginekologiczno-położniczego w zakresie: - położnictwa w przypadku widocznego wzrostu demograficznego oraz pozyskania wykwalifikowanej kadry tj. lekarzy specjalistów położnictwa, neonatologów oraz położnych - w zakresie ginekologii w przypadku pozyskania zespołu operatywnych lekarzy ginekologów oraz organizacji trzeciej sali operacyjnej.</p>
12.	<p>Powiat Słubicki, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim</p> <p>Możliwość finansowania: 98% budżet państwa (Rządowy Program Odbudowy Zabytków), 2% udział własny</p>	<p>Utworzenie szkoły branżowej I stopnia</p> <p>Kompleksowa modernizacja budynku szkoły oraz kotłowni wraz z zagospodarowaniem boiska i terenu przyległego.</p> <p>Modernizacja sali gimnastycznej</p> <p>Adaptacja skrzydła MOS na potrzeby internatu</p>	<p>Zwiększenie oferty edukacyjnej placówki, współpraca z pracodawcami. Podjęcie doskonalenia zawodowego nauczycieli pracujących w MOS w związku z dostosowaniem kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej.</p> <p>Konieczna wymiana dachu, docieplenie budynku, wymiana instalacji c.o., wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, monitoringu, oświetlenia i sieci IT. Montaż fotowoltaiki i modernizacja kotłowni przyczynią się do obniżenia kosztów utrzymania budynku szkoły.</p> <p>Boisko sportowe, ogrodzenie terenu placówki wymagają pilnej modernizacji. Istnieje także potrzeba budowy parkingu. Utworzenie pracowni wielozawodowej pozwoli na lepsze przystosowanie wychowanków do rynku pracy. Dopuszczenie pracowni socjoterapeutycznej pozwoli na <u>lepszą, skuteczniejszą pomoc udzielaną wychowankom.</u></p> <p>Z powodu bardzo złego stanu technicznego wymagana jest kompleksowa modernizacja sali, a także pomieszczeń, posadzek, wraz z wymianą instalacji, modernizacja kotłowni oraz <u>wyposażenie sali w sprzęt sportowy.</u></p> <p>Remont skrzydła budynku MOS w Ośnie Lubuskim w celu zwiększenia liczby uczniów, w tym: adaptacja pomieszczeń na pokoje internatowe z łazienkami, z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych (3 piętra dla 30 uczniów, ok. 350 m²), wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie budynku, nowe instalacje wod.-kan., elektryczna, informatyczna i c.o./cwu.</p>

13.	Powiat Słubicki, Przewodniczący Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego	Modernizacja i doskonalenie systemu ostrzegania i alarmowania na terenie powiatu słubickiego.	Obecnie funkcjonujący system oparty jest na przestarzałych elektrycznych syrenach alarmowych, przez które można nadać tylko ogłoszenie i odwołanie alarmu sygnałem dźwiękowym; nie ma możliwości przekazywania komunikatów ostrzegawczych. Warunki do ich przekazywania spełniają elektroniczne syreny alarmowe. Celowa jest więc wymiana obecnie posadowionych syren oraz ich zwiększenie ilościowe na nowe elektroniczne.
14.	Powiat Słubicki, Starostwo Powiatowe, Geodeta Powiatowy	Modernizacja ewidencji gruntów i budynków w ramach Związku Powiatów Lubuskich.	Dostosowanie danych ewidencji gruntów i budynków do obowiązujących przepisów. W ramach prac wykonanie ustaleń granic działek, aktualizacja sposobu użytkowania działek, pomiary budynków i uzupełnienie informacji o granicach, budynkach i punktach granicznych.
		Modernizacja geodezyjnych baz danych	Modernizacje baz danych: EGiB, GESUT, BDOT500 i BDSOG. Konwersje baz do obowiązujących przepisów, pozyskanie brakujących danych. Założenie bazy GESUT i BDOT500 dla obszarów gmin Górzycy, Rzepin i Ośno lubuskie.
		Informatyzacja materiałów zasobu	Informatyzacja materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Skanowanie dokumentów, archiwizacja materiałów zasobu. Wpasowywanie map i innych dokumentów w przestrzeni, podpinanie ich pod obiekty zorientowane przestrzennie.
15.	Powiat Słubicki, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Projekt „ODRA VELO – ODER VELO Budowa systemu informacji turystycznej dla rozwoju infrastruktury rowerowej na pograniczu polsko - niemieckim”/ „ODRA - ODER VELO Schaffung eines touristischen Informationssystems zur Entwicklung der Radverkehrsinfrastruktur im deutsch-polnischen Grenzraum” realizowanego w ramach Programu INTERREG VA BB-PL.	Celem projektu jest stworzenie rozpoznawalnej marki turystycznej na obszarze wsparcia poprzez budowę systemu informacji turystycznej dla rozwoju infrastruktury rowerowej na pograniczu polsko-niemieckim oraz wyznaczeniu sieci szlaków turystyki rowerowej, bazowanej na istniejącej infrastrukturze będącej w dyspozycji jednostek samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Współpraca opierać się będzie na umieszczeniu i udostępnieniu urządzenia typu Infokiosk, stanowiącego interaktywny punkt informacyjny Platformy „Odra Velo” w budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Piłsudskiego 19 w Słubicach.

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z starostwa powiatowego w Słubicach i jednostek organizacyjnych powiatu

5. Wdrożenie, monitorowanie i źródła finansowania Strategii

Głównym organem prowadzącym politykę rozwoju w powiecie jest samorząd powiatowy. Rada Powiatu Słubickiego jako organ uchwałodawczy jest odpowiedzialna za podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego. Organ uchwałodawczy zapoznaje się z corocznym raportem o stanie powiatu oraz dokumentami strategicznymi. Raport o stanie powiatu przedstawia Zarząd Powiatu każdego roku do 31 maja, który podsumowuje w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady i budżetu obywatelskiego.

Narzędziem wspomagającym wdrażanie niniejszej strategii są powiatowe programy, które uszczegółwiają cele Strategii, jak i wskazują przedsięwzięcia, których realizacja jest niezbędna do ich osiągnięcia. Są to:

- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021–2027 (uchwała Nr XXVIII/175/21 z dnia 27 kwietnia 2021 r.),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2021 – 2027 (uchwała Nr XXVIII/176/21 z dnia 27 kwietnia 2021 r.),
- Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2022 (uchwała Nr VII/42/19 z dnia 26 marca 2019 r.),
- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021–2024 (uchwała Nr XXVIII/174/21 z dnia 27 kwietnia 2021 r.),
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słubickiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 (uchwała Nr XXXIV/150/16 z dnia 30 grudnia 2016 r.),
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 (uchwała Nr XXVIII/173/21 z dnia 27 kwietnia 2021 r.),
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2023 (uchwała Nr XLIII/254/22 z dnia 25 października 2022 r.).

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii jest Zarząd Powiatu. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy wydziałów, biur i samodzielnych stanowisk merytorycznych Starostwa oraz jednostek organizacyjnych powiatu.

Podstawą skutecznego wdrażania założeń strategii rozwoju jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obejmowanym przez nią terenie. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii są zatem wyznaczone cele jej realizacji oraz przypisane im wskaźniki, a dalej zadania. Istotą prowadzenia monitoringu tychże obszarów jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania,

ewaluacji i aktualizacji jest wypracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efekty prowadzonych działań.

Zatem monitoring, ewaluacja i aktualizacja będzie skutecznym systemem wdrażania założeń strategicznych tylko wówczas, gdy będzie kierował się następującymi zasadami:

- a) zasada wiarygodności – informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych; niedokładne dane w systemie monitorowania oznaczają powstanie ryzyka podjęcia niewłaściwych działań korygujących;
- b) zasada aktualności – informacje powinny być gromadzone, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwi podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii;
- c) zasada obiektywności – monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny niezakłóconej subiektywnością wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów i dążeń;
- d) zasada koncentracji na punktach strategicznych – monitorowanie powinno skupiać się przede wszystkim na tych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyłeń, mogących wywoływać zahamowania w realizacji założeń strategii lub ich zatrzymanie;
- e) zasada realizmu – monitorowanie musi być zgodne z realiami realizowanych zadań; dana jednostka wdrażając strategię powinna dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów;
- f) zasada koordynacji informacji – monitorowanie musi być prowadzone w taki sposób, aby było skoordynowane z tokiem prowadzonych prac i jednocześnie nie wpływało na ich zahamowanie oraz nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań; informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich zainteresowanych tak, aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji mających znaczenie strategiczne;
- g) zasada elastyczności – proces monitorowania musi być bardzo elastyczny i zapewniający szybkie reagowanie na zachodzące zmiany; także w przypadku zmian oraz korekt należy modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w przyszłości.

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia założeń, uwzględnionych w niniejszej strategii, będzie odbywał się na podstawie monitoringu wybranych wskaźników w formie rocznego raportu monitoringowego, który będzie zestawieniem danych zawartych w corocznym raporcie o stanie powiatu. Raport monitoringu będzie opracowany na podstawie raportów cząstkowych oraz danych pochodzących ze statystyki ogólnej i będzie zawierał analizę odpowiednich wskaźników, określającą stan realizacji Strategii. Podmiotem odpowiedzialnym za raportowanie są wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Strategii.

Realizacja projektów i kierunków działań wskazanych w Strategii wymaga wykorzystania zróżnicowanych instrumentów finansowych, które będą finansowane z budżetu powiatu, ale niezbędne będzie też wykorzystanie funduszy zewnętrznych. W najbliższych latach kluczowym dla polskich samorządów źródłem finansowania przedsięwzięć rozwojowych będą nadal środki europejskiej polityki spójności oraz Krajowy Program Odbudowy.

Do nowej perspektywy finansowej UE odnosi się Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020, który stanowi narzędzie realizacji polityki spójności na obszarze województwa lubuskiego w perspektywie finansowej UE na lata 2014–2020. RPO – Lubuskie 2020 jest programem dwufunduszowym, łączącym w sobie interwencję Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Strategia realizuje cele województwa określone w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030, zgodnie z kluczowymi kierunkami rozwoju regionu, poprzez wdrażanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem głównym programu jest długofalowy, inteligentny i zrównoważony rozwój oraz wzrost jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie i wzmocnienie potencjałów regionu i skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych.

Realizując cele strategii, możliwe do pozyskania są również środki z innych źródeł m.in.:

- Krajowe programy operacyjne:
    - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
    - Fundusze Europejskie dla Gospodarki
    - Fundusze na rzecz Infrastruktury, Klimatu, Środowiska
  - Krajowe Programy Ministerialne:
    - Program Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
    - Programy Ministerstwa Zdrowia
    - Programy Ministerstwa Edukacji i Nauki,
- w tym programy celowe:
- Fundusz Inwestycji Samorządowych
  - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
  - Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030
  - Program Tarcza Antykryzysowa
- Finansowanie z innych funduszy:
    - Fundusze norweskie i EOG, Program Life
    - Program Interreg
    - Program Erasmus.

Do rozważenia pozostaje realizacja inwestycji powiatu w partnerstwie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, zarówno na poziomie gminnym, powiatowym, jak i wojewódzkim.

Na uwagę zasługuje współpraca powiatu słubickiego z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze. Dzięki sprawnie rozpisany projektom udaje się pozyskiwać coraz to nowe dofinansowania na powiatowe inwestycje, m.in. na remont sali gimnastycznej przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim (w ramach „Lubuskiej Bazy Sportowej”) czy dofinansowanie z budżetu województwa budowy sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Licealnych w Słubicach.

Współpraca z Urzędem Marszałkowskim trwa z powodzeniem również na polu zdrowotnym – za pośrednictwem Urzędu udało się pozyskać 6 milionów złotych (w trybie pozakonkursowym) na termomodernizację szpitala w Słubicach oraz prawie milion złotych (z budżetu województwa) na zakup cyfrowego aparatu rentgenowskiego (w ramach programu "Lubuskie kontra wirus").

Również dzięki współpracy z Urzędem Marszałkowskim pozyskano unijne dofinansowanie (niemal milion złotych) na utworzenie w Cybince Dziennego Domu Pobytu „Zielona Przystań”. Inne przykłady współdziałania na linii powiat-województwo to m.in.: otrzymanie środków na pomoc zbiegłym ze swojej ojczyzny Ukraińcom czy wspólna organizacja imprez, promujących pozyskiwanie i wykorzystywanie środków unijnych (Święto Województwa Lubuskiego w 2022 r. w Słubicach).

6. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego zakłada perspektywę lat 2023-2030, która rozciąga się przez ponad dwie kadencje samorządowe, obejmuje rok 2030, który jest horyzontem dla wielu działań planistycznych krajowych i regionalnych, w tym m.in.:

- Zrównoważona Europa 2030
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

Zrównoważony rozwój to rozwój pozwalający zaspokajać potrzeby obecnego pokolenia w taki sposób, aby umożliwić zaspokojenia potrzeb przyszłym pokoleniom.

Europejski Komitet Regionów ocenił, że 65% celów zrównoważonego rozwoju nie może zostać osiągniętych bez zaangażowania władz lokalnych i regionalnych. Dlatego też, spójność jest głównym instrumentem inwestycyjnym UE dla regionów i miast służącym realizacji celów zrównoważonego rozwoju i zapewnieniu ich rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego.

Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla europejskiego, krajowego, regionalnego i ponadregionalnego, w tym:

Strategia „Zrównoważona Europa 2030”

Agenda 2030 obejmuje pięć filarów: pokój, planeta, ludzie, dobrobyt i partnerstwo. Strategia zwraca uwagę na istotną rolę ludzi, edukacji, nauki, cyfryzacji, nowe technologie, produktów, usług oraz wsparcia dla przedsiębiorstw oraz finansowania publicznego i prywatnego – jak i wszystkich czynników określonych jako horyzontalne, które umożliwiają przejście na zrównoważony rozwój Europy.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Strategia jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Została ustanowiona uchwałą Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala nowoczesności.

Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Jej głównym celem jest rozwój kapitału ludzkiego i społecznego poprzez wzrost zatrudnienia, szczególnie z grup będących w gorszym położeniu na rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej, kształcenie ustawiczne, wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem, rozwój form i metod pracy z rodziną w kryzysie, wprowadzenie nowych form opieki nad osobami niesamodzielnymi oraz tworzenie modelu kompleksowego wsparcia osób starszych.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR – została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

Głównym celem SOR jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Oczekiwany efektem realizacji Strategii będzie wzrost zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

- trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: reindustrializacja, rozwój innowacyjnych firm, małe i średnie przedsiębiorstwa, kapitał dla rozwoju, ekspansja zagraniczna);
- rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: spójność społeczna, rozwój zrównoważony terytorialnie);
- skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: prawo w służbie obywatelom i gospodarce, instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, e-państwo, finanse publiczne, efektywność wykorzystania środków UE).

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

Cel główny Strategii to: inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Strategia województwa zakłada następujące kierunki:

- inteligentna, zielona gospodarka regionalna (wykorzystanie infrastruktury, rozwój potencjałów turystycznych, rozwój zielonej gospodarki);
- region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi (rozwój szkolnictwa, opieka nad najmłodszymi i seniorami, zapewnienie wysokiej jakości i dostępności usług medycznych, jak i wsparcie społeczeństwa obywatelskie i budowanie tożsamości regionalnej);
- integracja przestrzenna regionu (modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i transportowej, budowanie sieci teleinformatycznej, przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i publicznego);
- region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę (rozwój współpracy międzyregionalnej i transgranicznej, rozwój usług i kompetencji cyfrowych, atrakcyjna marka regionu).

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030 wpisuje się w logikę celów oraz zaplanowanych działań w powyższych strategiach.

7. Informacja dotycząca ankiet i konsultacji społecznych

O ankiecie

W związku z opracowaniem Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030, przygotowano ankietę dotyczącą badania opinii mieszkańców powiatu słubickiego. 23 września 2022 roku ankietę została umieszczona na stronie internetowej powiatu oraz na profilu na Facebooku Starostwa Powiatowego w Słubicach. Ponadto jej wydrukowane wersje były dostępne w Biurze Obsługi Interesanta w starostwie. W badaniu mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani mieszkańcy powiatu. Dzięki temu Strategia będzie obiektywnie diagnozowała sytuację społeczno-gospodarczą powiatu oraz w lepszym stopniu odpowiadała na potrzeby mieszkańców. Ankietę była w pełni anonimowa.

Do 15 listopada 2022 roku do starostwa wpłynęło 11 wypełnionych ankiet, z czego 10 wypełniono w starostwie, w Biurze Obsługi Interesanta, zaś 1 wpłynęła drogą mailową.

Analiza

Wśród mieszkańców biorących udział w badaniu 8 było mieszkańcami gminy Słubice, 1 – gminy Ośno Lubuskie, 1 – gminy Cybinka oraz 1 – gminy Górzycy. 6 osób nie było zadowolonych ze warunków życia w miejscu swojego zamieszkania, 5 wyraziło zadowolenie. Dotychczasowe wykorzystanie środków pochodzących ankietowani oceniają w większości „raczej dobrze”, 1 osoba wskazała, że „trudno powiedzieć”.

Biorący udział w badaniu wskazali miejsca o szczególnym dla nich znaczeniu kulturowym: jezioro Reczynek, zabytkowe centrum Ośna Lubuskiego, Słubicki Miejski Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Kultury w Górzycy, stadion w Słubicach, kino „Piast” w Słubicach (nieczynne), Collegium Polonicum w Słubicach, Miejski Ośrodek Kultury w Cybinie, jedna osoba takich miejsc nie wskazała wcale.

Jako największe zalety powiatu słubickiego ankietowani wskazali: bliskość granicy, otwartość na kontakty z innymi ludźmi i krajami, potencjał współpracy, także twórczej, z Niemcami, autostradę A2, walory przyrodnicze.

Za najslabsze punkty powiatu ankietowani uważali: transport publiczny, w tym niedostateczne połączenia z resztą kraju, kiepski stan dróg, słaby rozwój bazy oświatowej (w tym uczelni wyższych), niski poziom opieki lekarskiej w szpitalu (również nad osobami starszymi) czy brak rozwiniętej bazy kulturalnej (kino, teatr itp.). Wskazywano także na brudne ulice oraz biedę, a także brak przedszkoli i żłobków.

Za największe atrakcje turystyczne powiatu ankietowani uważali: lasy i jeziora, stadion w Słubicach, zabytkowe kościoły, Muzeum Łąki w Owczarach, Puszcę Rzepińską, fort w Żabicach oraz Odrę. 2 ankietowanych nie wskazało żadnych atrakcji turystycznych.

Przy pytaniu o najważniejsze inwestycje, które powinny być w powiecie jak najszybciej zrealizowane, ankietowani wskazali: utworzenie Instytutu Polsko-Niemieckiego, rozbudowę Słubickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Słubickiego Miejskiego Ośrodka Kultury m.in. o salę teatralno-kinową, remont drogi z Górzycy do Czarnowa, budowę obwodnicy Słubic, remont drogi z Pamięcina do Lasek Lubuskich oraz utworzenie żłobka w Cybince. 2 ankietowanych nie wskazało żadnych niezbędnych inwestycji.

Przy ocenie poszczególnych obszarów życia w powiecie słubickim (w skali 1-5), najwyższe noty uzyskały: dostęp do obiektów usługowo-handlowych, dostęp do instytucji kultury, dostępność infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz sieci gazowej, a także dostęp do internetu.

Najniżej oceniono: dostępność do transportu publicznego, dostępność żłobków, stan dróg i chodników, czystość i porządek w powiecie, dostępność miejsc w ośrodkach pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Wnioski

Wskazane przez mieszkańców minusy w przeważającej większości dotyczą obiektów, instytucji czy dróg niebędących pod jurysdykcją powiatu słubickiego, lecz danej gminy. Są tu także wymienione inwestycje, które nie leżą w gestii samorządów (np. budowa obwodnicy Słubic).

Należy wzmocnić współpracę z gminami wchodzącymi w skład powiatu słubickiego, a także administracją rządową, w celu wspomagania ich przy likwidowaniu wskazanych przez mieszkańców niedogodności.

Konsultacje społeczne

Konsultacje zostały przeprowadzone na podstawie uchwały Zarządu Powiatu Słubickiego nr 773/23 z dnia 23 maja 2023 r. w formie publicznego zaproszenia do zgłaszania opinii za pośrednictwem formularza stanowiącego załącznik do w/w uchwały. W dniu 6 czerwca wpłynęła jedna propozycja zmiany do projektu strategii dotycząca ujęcia w rozdziale

dotyczącym strategicznych projektów w perspektywie czasowej 2023 – 2030 zadania dotyczącego remontu drogi powiatowej nr 1250F relacji Białków – Grzmiąca – Mielesznica wraz z budową ścieżki rowerowej na odcinku drogi Białków Grzmiąca. Zarząd Powiatu na posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2023 zdecydował o wprowadzeniu zmian w treści projektu „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030”, wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych.

8. Spis tabel, wykresów i rysunków

Spis tabel

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne w powiecie słubickim w latach 2011 – 2022.....	6
Tabela 2. Stan ludności według grup funkcjonalnych w latach 2013 – 2022.....	7
Tabela 3. Formy ochrony przyrody na terenie powiatu słubickiego (stan na 2022 r.).....	9
Tabela 4. Liczba pracujących w powiecie słubickim w latach 2011 – 2021 z podziałem na sekcje/branże.....	11
Tabela 5. Udział poszczególnych grup osób bezrobotnych w powiecie słubickim w latach 2010 – 2021.....	17
Tabela 6. Typy szkół/placówek oraz liczba uczniów/wychowanków w latach 2019 - 2022 r.....	18
Tabela 7. Kierunki nauczania w szkołach ponadpodstawowych w latach 2019 – 2022 r.....	23
Tabela 8. Liczba nauczycieli w latach 2019 – 2022.....	25
Tabela 9. Rodzaj i liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie słubickim w latach 2010 – 2022.....	34
Tabela 10. Liczba dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince w latach 2013 – 2022 z podziałem na powiaty, z których dzieci pochodzą.....	35
Tabela 11. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2022 przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.....	36
Tabela 12. Środki finansowe przeznaczone na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2012 – 2022 roku.....	37
Tabela 13. Liczba uczestników Dziennego Domu „Senior +” w Słubicach w latach 2019-2022.....	38
Tabela 14. Placówki usług medycznych na terenie powiatu słubickiego w 2022 r.....	39
Tabela 15. Oddziały szpitalne funkcjonujące w szpitalu okresie od 01.04.2022 r. do 31.12.2022 r.....	44
Tabela 16. Oddziały szpitalne funkcjonujące w szpitalu okresie od 01.01.2021 do 31.03.2022 r.....	44
Tabela 17. Diagnostyka w poradniach 2021 r. i 2022 r.....	45
Tabela 18. Źródła finansowania przedsięwzięcia.....	48
Tabela 19. Wykaz sprzętu i wyposażenia zakupionego w ramach projektu „Sprawni w pracy, sprawni w życiu”.....	49
Tabela 20. Ścieżki rowerowe w latach 2011-2022.....	50
Tabela 21. Liczba i rodzaj rejestrowanych pojazdów w 2010 i 2021 roku.....	50
Tabela 22. Liczba wypadków, rannych oraz ofiar.....	51
Tabela 23. Liczba przestępstw popełnionych na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2021.....	52
Tabela 24. Liczba przestępstw drogowych popełnianych na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2021.....	53
Tabela 25. Liczba nietrzeźwych kierujących na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2021.....	54
Tabela 26. Czyny karalne popełnione przez nieletnich na terenie powiatu słubickiego w latach 2010-2021.....	54

Tabela 27. Liczba spotkań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz pedagogami na terenie powiatu słubickiego w latach 2014-2022.....	55
Tabela 28. Zestawienie nieruchomości zasobu na podstawie danych zawartych w ewidencji nieruchomości – stan na 31.12.2022 r.....	60
Tabela 29. Nieruchomości oddane w trwały zarząd – stan na 31.12.2022 r.....	63
Tabela 30. Wydatki na gospodarowanie nieruchomościami w budżecie na 2022 r.....	64
Tabela 31. Analiza SWOT.....	70
Tabela 32. Projekty strategiczne w perspektywie czasowej 2023 – 2030.....	82

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w powiecie słubickim w latach 2011-2022.....	12
Wykres 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w powiecie słubickim w latach 2011-2021.....	13
Wykres 3. Poziom stopy bezrobocia w kraju, województwie lubuskim i powiecie słubickim w latach 2011-2022.....	13
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 z podziałem na płeć.....	14
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 z podziałem na wykształcenie.....	15
Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 bez kwalifikacji zawodowych.....	15
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie słubickim w latach 2011-2022 bez doświadczenia zawodowego.....	16
Wykres 8. Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023.....	19
Wykres 9. Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011 – 2020.....	26
Wykres 10. Seanse kinowe i widzowie w latach 2008-2020.....	28
Wykres 11. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² na terenie powiatu słubickiego, województwa i Polski.....	32
Wykres 12. Liczba przychodni ogółem i aptek.....	39
Wykres 13. Liczba przestępstw popełnionych na terenie powiatu słubickiego w latach 2014, 2017, 2021	
Wykres 14. Czyny karalne popełnione przez nieletnich w latach 2010, 2015 i 2021.....	54

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiat Słubicki - podział na gminy.....	4
Rysunek 2. Formy pieczy zastępczej.....	34

9. Zespół ds. opracowania Strategii

Starosta Słubicki Zarządzeniem nr 66/21 z dnia 27 października 2021 r., zmienionym zarządzeniem 80/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. powołał Zespół ds. opracowania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030.

W pracach Zespołu brali udział naczelnicy, kierownicy i merytoryczni pracownicy poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Słubicach oraz dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych powiatu słubickiego.

Ostateczny kształt projektu Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030 zatwierdził Zarząd Powiatu Słubickiego.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	LII/301/23
Data dokumentu	2023-06-27
Organ wydający	Rada Powiatu Słubickiego
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2023-2030"
Identyfikator dokumentu	D2441AE2-6F37-4EBC-A584-7FEA36923ED1

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-647569284
Numer seryjny	5D70883AFB53B8727215A07B1ED55458D6286040
Osoba podpisująca	Wiesław Henryk Kołosa
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	27.06.2023 16:57:29
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL